

# DEILO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

DELO. IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI LJUD-  
SKE PRAVICE. KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVI-  
KOMUNISTIČNA PARTIJA SLOVENIJE, IN SLOVENSKEGA  
POROČEVALCA. KI GA JE LETA 1941 USTANOVI-  
OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK  
RUDI JANHUBA

ODGOVORNI UREDNIK  
IVAN SINKOVEC

## Predsednik Tito ob dnevu vstaje v Črni gori

Beograd, 12. jul. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal pred-  
sedniku Ljudske skupščine  
LR Črne gore Blažu Jova-  
noviču naslednjo brzojavko:

Tovariš predsednik, ob  
trinajstem juliju, Dnevu  
vstaje ljudstva Črne gore,  
pošiljam tople pozdrave in  
priskrbe čestitke Vam in  
vsem državljanom Črne  
gore.

## Čestitka Miha Marinka za Dan vstaje v Črni gori

Ljubljana, 12. jul. Pred-  
sednik Ljudske skupščine  
Ljudske republike Sloveni-  
je Miha Marinka je poslal  
predsedniku Ljudske skup-  
ščine Črne gore Blažu Jova-  
noviču ob prazniku Črne  
gore naslednjo čestitko:

V imenu slovenskega  
ljudstva, Ljudske skupšči-  
ne Slovenije in v mojem  
imenu, sprejmite, tovariš  
predsednik, ob dnevu vsta-  
je črnogorskega ljudstva  
tole čestitke in najlepše  
želje za nadaljnji razvoj in  
dobrobit Ljudske republike  
Črne gore.

## PREDSEDNIK IBRAHIM ABUD V JUGOSLAVIJI

# Na obisku v Sarajevu

Sudanskega predsednika je v Sarajevu sprejela množica nad 100.000 ljudi — Obisk v tovarni  
»Tito« v Vogoščaj — Včeraj jutraj si je predsednik Abud ogledal jeklarne v Zenici

SARAJEVO, 12. jul. (Tanjug). Prebivalci Sarajeva so  
skupaj z najvišjimi republiškimi voditelji danes pri-  
sno sprejeli predsednika vrhovnega sveta oboroženih  
sil in predsednika sudanske republike generala Ibrahi-  
ma Abuda in člane njegovega spremstva, ko so prispe-  
li v glavno mesto Bosne in Hercegovine. Približno 100.000  
prebivalcev mesta je skupaj z ljudstvom iz okolice na-  
polnilo mestne ulice v središču mesta že zgodaj jutraj,  
da bi pozdravili visokega gosta iz prijateljske afriške  
dežele.

Nekoliko pred deseto uro je  
21 topovskih strelcev napovedalo  
prihod posebnega vlaka, s ka-  
terim je prišel predsednik su-  
danske vlade v Sarajevo. Ko  
je »modri vlak« vozil na žele-  
zniško postajo, so bili na pe-  
ronu zbrani najvišji republiški  
voditelji s predsednikom Ljud-  
ske skupščine Bosne in Herce-  
govine Djurjem Pocarjem na  
čelu. Postajni salon je bil okra-  
šen z mnogostevilnimi sudan-  
skimi, jugoslovanskimi in bo-  
sno-hercegovaškimi zastava-  
mi.

Iz vlaka je prvi izstopil pred-  
sednik Abud v spremstvu člana  
Zveznega izvršnega sveta Vla-

dimirja Popovića. Naproti mu  
je stopil predsednik Ljudske  
skupščine Bosne in Hercegovine  
Djuro Pucar, ki se je z  
njim pristočno pozdravil.

Predsednik Pucar je nato  
predstavil visokemu gostu pred-  
sednika izvršnega sveta Bosne  
in Hercegovine Osmana Kara-  
begovića, poveljnika sarajevske  
vojaške oblasti generalpolkov-  
nika Milutina Morača in pred-  
sednika sarajevskega okrajnega  
ljudskega odbora Grujo Nova-  
kovića. Gostu iz Sudana je  
skupina sarajevskih pionirjev  
izročila šopke cvetja.

Po odigranju sudanske in ju-  
goslovanske himne je pred-  
sednik sudanske vlade pregledal  
v spremstvu predsednika Ljud-  
ske skupščine Bosne in Herce-  
govine častni bataljon, razvr-  
ščen na postajnem peronu.  
Predsednik Pucar je nato pred-  
stavil predsedniku Abudu osta-  
le voditelje, ki so prisostvovali  
sprejemu.

Ko je predsednik Abud izsto-  
pil iz postajnega poslopja, mu  
je množica na okrašenem trgu  
priredila burne ovacije, na ti-  
soče rok mu je mahało v po-  
zdrav. V sprednjih vrstah so  
stali šolski otroci, ki so ga po-  
zdravljali s sudanskimi zasta-  
vami. Pot predsednika Abuda  
skozi mesto je bila posuta s  
cvetjem. Silski so se pozdrav-  
li vzklik: »Tito—Abud!« Mno-  
gi so predsednika Abuda po-  
zdravljali s transparenti, na  
katerih so bili pozdravi prija-  
telju iz Sudana.

Ob 10.40 je predsednik Abud  
prispeal v Vogošče, kjer si je  
ogledal podjetje »Tito«. Pred  
upravnim poslopjem podjetja  
so ga pozdravili direktor pod-

jetja Drago Vuković, pred-  
sednik delavskega sveta podjetja  
Inž. Miodrag Kostić, zastopnik  
ljudske oblasti in veliko število  
delavcev, s katerimi je pred-  
sednik Abud krenil na ogled  
sudanskih naprav. Ogledoval  
si jih je približno eno uro in se  
močno zanimal za potek pro-  
izvodnje.

Pred odhodom iz tovarne je  
direktor podjetja Drago Vuko-  
vić izročil predsedniku Abudu  
kot dar motocikel skuter s 175  
kubiki, ki so ga izdelali v tej  
tovarni, drugim članom sprem-  
stva predsednika Abuda pa so  
izročili posamezne izdelke te  
tovarne v dar.

Ko se je zahvalil za darilo,  
je predsednik Abud dejal, da  
ga bo ohranil kot drag spomin,  
ki ga bo vedno spominjal na  
obisk v tej tovarni in v Ju-  
goslaviji.

Predsednik Abud je nato  
obiskal znano Gazi Husref be-  
govovo džamijo, staro nad 450 let,  
ki je med najlepšimi in najbolj  
pomembnimi objekti orien-  
tal-  
ske arhitekture v naši deželi.  
Pred vzhodom v džamijo so vi-  
sokoga gosta in člane njegove-  
ga spremstva pozdravili Hadži  
Hafiz Mustafa efendi Sahadžić,  
mudrevlija Gazi Husref begove-  
ga vakufa Vejisl Mutevelić in  
drugi visoki verski funkcionar-  
ji islamske verske skupnosti.  
Predsednik Abud je prisostvo-  
val podpravnim molitvi, nato pa  
je obiskal grob graditelja dža-  
mije Gazija Husrefa bega, ki  
je na dvorišču džamije.

Na poti na krašji oddih v  
Stojčevcu, približno 10 km da-  
leč od Sarajeva, je predsednika  
Abuda ponovno prisrčno po-  
zdravilo več deset tisočev dr-  
žavljanov Sarajeva. Predsednik  
Abud je stoje v prvem avto-  
mobilu odzdravljaval množico, ki  
je njegov avtomobil ponovno  
zasula s cvetjem.

Predsednik Ljudske skupšči-  
ne Bosne in Hercegovine Djuro  
Pucar je priredil na čast pred-  
sedniku Abudu slavnostni obed  
v poslopju izvršnega sveta  
Bosne in Hercegovine.

Med obedom sta predsednik  
Ljudske skupščine Bosne in  
Hercegovine Djuro Pucar in  
sudanski predsednik general  
Ibrahim Abud izmenjala zdra-  
vici.

Predsednik vrhovnega voja-  
škega sveta in predsednik su-  
danske republike Ibrahim Abud  
je prispeal ob 7. uri jutraj v  
Zenico, kjer si je ogledal nekaj  
obratov metalurškega kombi-  
nata.

Po ogledu valjarne, plavčev  
in jeklarne, kjer je visokega  
gosta in njegovo spremstvo  
pristočno pozdravilo veliko šte-  
vilo delavcev, so v novi direk-  
ciji železarne priredili majhno  
zakusko, med katero je gene-  
ralni direktor železarne Milen  
ko Jovičić izročil v imenu ko-  
lektiva predsedniku Abudu kot  
dar dve umetniški sliki z moti-  
vi iz železarne.

Na poti od železarne do že-  
lezniške postaje je visokega  
gosta ponovno prisrčno pozdra-  
vilo kakih 15 tisoč ljudi, ki so  
ga tudi tokrat obiskovali s  
cvetjem.

## Predsednik Abud obiskal Jablanico

Jablanica, 12. jul. (Tanjug)  
Sudanski predsednik Ibrahim  
Abud je popoldne odpotoval  
iz Sarajeva v Jablanico, ka-  
mor je prispeal okoli 17. ure.  
V spremstvu direktorja elek-  
trarne in zastopnikov delav-  
skega sveta si je ogledal hidro-  
centralo in njene obrate. Po  
obisku v Jablanici se je pred-  
sednik Abud s člani svojega  
spremstva vrnil v Sarajevo.

## Visoka odlikovanja

Predsednik Tito je odlikoval z najvišjimi odli-  
kovanji člane spremstva predsednika Abuda,  
predsednik Abud pa je odlikoval najviše pred-  
stavnike naše ljudske oblasti

BEOGRAD, 12. jul. (Tanjug). Predsednik FLRJ Josip  
Broz Tito je odlikoval z redom Jugoslovanske zastave  
I. stopnje člana vrhovnega vojaškega sveta Sudana in  
ministra za kmetijstvo in irigacije ter ministra za pro-  
met brigadirja Mahbul el Amina el Haga, ministra za  
zdravstvo Sajed Mohamed Ahmeda Alija, ministra za  
živilorojo Santino Denga, šefa protokola predsedništva  
republike Sajed Ahmeda Hasan.

Ob obisku v Sudanu je pred-  
sednik republike Tito odliko-  
val z najvišjimi jugoslovanskimi  
odlikovanji ministra za fi-  
nance in gospodarstvo Sajed  
Abdel Magia Ahmeda in mini-  
stra za zunanje zadeve Sajed  
Ahmeda Mohameda Keira.

Z redom Za vojne zasluge  
I. stopnje je odlikovan vojaški  
poveljnik centralne komande v  
El Obeidu, brigadir El Zein  
Hasan.

Z visokimi jugoslovanskimi  
odlikovanji so bili odlikovani  
tudi drugi člani spremstva  
predsednika Abuda.

Predsednik vrhovnega voja-  
škega sveta in predsednik su-  
danske vlade Ibrahim Abud je  
odlikoval z redom Republike  
I. stopnje predsednika Zvezne  
ljudske skupščine Petra Stam-  
bolića in podpredsednika Zvez-  
nega izvršnega sveta Edvarda  
Kardelja in Aleksandra Ran-  
kovića.

Z redom Dva Nila I. stopnje  
je predsednik Abud odlikoval  
podpredsednika Zveznega iz-  
vršnega sveta Rodoljuba Čola-  
kovića in Mijalka Todorovića.

Predsednika Ljudske skupščine  
Srbije Jovana Veselinovića,  
predsednika Ljudske skupščine  
Bosne in Hercegovine Djura  
Pucarja, predsednika Sabora  
Hrvatske dr. Vladimira Baka-  
rića, predsednika Ljudske skup-  
ščine Slovenije Miha Marinka,  
predsednika Ljudske skupščine  
Črne gore Blaža Jovanovića in

predsednika Narodnega sobra-  
nja Makedonije Lazarja Koli-  
ševskega.

Z istim redom so bili odliko-  
vani državni sekretar za zuna-  
nje zadeve Koča Popović, dr-  
žavni sekretar za narodno  
obrambo general armije Ivan  
Gošnjak, predsednik Izvršnega  
sveta Srbije Miloš Minić, pred-  
sednik Izvršnega sveta Hrvat-  
ske Jak v Blažević, predsednik  
Izvršnega sveta Slovenije Boris  
Kraigher, predsednik Izvršne-  
ga sveta Bosne in Hercegovine  
Osma Karabegović, sekre-  
tar Zveznega izvršnega sveta  
Veljko Zeković, člani Zveznega  
izvršnega sveta Svetislav Ste-  
fanović, Slobodan Penezić, Lju-  
bo Babić, Sergej Kraigher, Vla-  
dimir Popović, Krste Crven-  
kovski, podpredsednik Izvršne-  
ga sveta Hrvatske Ivan Kraja-  
čić, zvezni ljudski poslanec  
Ivan Maček, predsednik beo-  
grajskega Ljudskega odbora  
Djurica Jojić in generalni se-  
kretar predsednika republike  
Leo Mates.

Predsednik Abud je tudi odli-  
kaval z redom Dva Nila  
I. stopnje državnega podsekre-  
tarja za narodno obrambo ge-  
neralpolkovnika Otmarija Kre-  
ačiča, načelnika generalnega  
štaba JLA generalpolkovnika  
Ljubo Vučkovića, nadalje ge-  
neralpolkovnika Zdenka Ule-  
pića, admirala Srećko Manolo,  
admirala Mato Jerkovića ter  
generale in oficirje JLA.

## Izjava ob slovesu

Včeraj je odpotoval član izvršnega komiteja  
indijske socialistične stranke Praja Hari Kamat,  
ki je pri nas proučeval družbeno upravljanje

LJUBLJANA, 12. jul. (Tanjug). Član izvršnega ko-  
miteta indijske socialistične ljudske stranke Praja Hari  
Kamat, ki se je mudil tri tedne v Jugoslaviji kot gost  
Zveznega odbora SZDL Jugoslavije, je izjavil pred od-  
hodom uredniku Tanjuga, da so napravili nanj velik  
vrtus uspehi, ki jih je Jugoslavija dosegla v zadnjih letih  
na vseh področjih življenja.

Na indijskega socialistista so  
zele močan vtis napravili  
uspehi v razvoju jugoslovans-  
kega komunalnega sistema,  
delavskega in družbenega  
upravljanja, zadrugištva,  
kmetijstva in industrije. Ti  
rezultati so tem večji, je de-  
jal Kamat, ker so jih ob enem  
spremljali odločni koraki v na-  
daljnji demokratizaciji dru-  
žbenega življenja v Jugoslaviji  
in v vključevanju ljudstva v  
družbeno upravljanje.

Jugoslavija in Indija, je iz-  
javil indijski socialist, imata  
mnogo skupnega, zlasti zaradi  
tega, ker se obe borita za mir  
in miren družbeno-gospodarski  
razvoj po svetu. Vsakdanja  
potreba Jugoslavije in Indije,  
kakor tudi sveta sploh, je do-  
dal, je miren razvoj, ki bi  
omogočil, da bi izkoristili vsa  
razpoložljiva sredstva za na-  
daljnji napredek v gospodar-

## Visoko nad plansko ravnijo

V prvem polletju je industrija v Sloveniji presegla lamsko proizvodnjo  
za 16,3 odstotka

Ljubljana, 11. febr. Podatki  
o industrijski proizvodnji v  
Sloveniji kažejo v juniju še  
ugodnejšo sliko kakor v prejš-  
njih mesecih, čeprav bi po  
majskih ukrepih za omejitve  
nadaljnega naraščanja obrat-  
nih kreditov prej pričakovali  
omejitve tempa v naraščanju  
proizvodnje. Mnoga podjetja  
se sicer pričujejo zaradi po-  
manjkanja obratnih sredstev  
in skušajo močnejše izterjati  
neporavnane račune ter si po-  
magati s tem, da ne razpore-  
jajo sredstev iz lanskega čiste-  
ga dohodka na sklade, da lah-  
ko ta sredstva uporabljajo kot  
obratna sredstva in si sploh  
na razne načine pomagajo, da  
lahko obdržijo proizvodnjo na  
visoki ravni.

Indeks industrijske proi-  
zvodnje Slovenije, ki se je v  
marcu dvignil na 114,4 točke  
in je v aprilu in maju sezo-  
nsko popustil na 113,3 oziroma  
112,5, se je v juniju povzpeli  
kar na 126,1 točke, tako da je  
bila junjska proizvodnja za  
blizu 20 odstotkov večja ka-  
kor v lanskem juniju. Največji  
vzpon izkazuje v preteklem  
mesecu kovinska industrija, ki  
je imela za 42 odstotkov več-  
jo proizvodnjo kakor lani, na-  
dalje gumarska industrija za  
35 odstotkov (ob izkoristitvi  
novih zmogljivosti). Živilska  
industrija za 30 odstotkov, in-  
dustrija nekovin za 28 odstot-  
kov, papirna industrija za 22  
odstotkov, elektroindustrija za  
20 odstotkov itd.

Visoka raven junjske proi-  
zvodnje je bistveno vplivala  
tudi na celotni uspeh prvega  
polletja. Medtem ko je indu-  
strija v petih mesecih prese-  
gla lamsko proizvodnjo v ena-  
kem obdobju za 15,5%, je za  
prvo polletje izkazala poveča-  
nje te stopnje na 16,3% in je

torej v prvem polletju za  
5,3% presegla planirano 11-  
odstotno povečanje za vse le-  
tošnje leto.

Izmed posameznih industri-  
jskih panog je v prvem pollet-  
ju najmočnejše presegla lamsko  
proizvodnjo elektroindustrija,  
namreč za 31%, nadalje ži-  
viljska industrija za 30%, ko-

vinska industrija, industrija  
gradbenega materiala in les-  
na industrija za 25%, indu-  
strija nekovin za 21%, gumar-  
ska industrija za 20% in us-  
njarska industrija za 18%,  
medtem ko je v ostalih pano-  
gah povečanje proizvodnje  
pod povprečjem za vso indu-  
strijo.

## POSVETOVANJE SINDIKATA KOVINARJEV SLOVENIJE

# Predvsem mobilizator kolektiva

to je ena izmed osrednjih nalog sindikalne podružnice

LJUBLJANA, 12. jul. Čeprav so se sindikalne po-  
družnice Sindikata kovinarjev že močno uveljavile in  
imajo velik vpliv na gospodarjenje ter družbeno dogaj-  
janje v podjetjih, je vendarle opaziti, da so se posa-  
mezni odbori še premalo usmerili na gospodarske pro-  
bleme podjetij. Tako so ugotovili na današnjem posve-  
tovanju s predstavniki podružnic tega sindikata iz ljub-  
ljanskega okraja, ki ga je priredil republiški odbor.  
Podobna posvetovanja pa so bila te dni tudi v drugih  
okrajih.

Ena izmed takih zadev so  
n. pr. obratni krediti. Ti so  
zdaj omejeni in so v marsika-  
terih podjetjih zašli v težave.  
Pogodbe jim odpuščajo, za-  
loge se kopičijo, nekateri pa  
iščejo izhod v počasnejšem  
tempu proizvodnje. Težave so  
še toliko večje, ker si v po-  
djetjih prizadevajo, da bi ure-  
dili tako notranjo delitev do-  
hodka, da bi bil vsakdo spo-  
dobičen k večji in gospodarne-  
si proizvodnji, pa jim ne do-  
teka dovolj sredstev.

Najpogostejše se v podjetjih  
sklicujejo na administrativne  
predispe, češ da so leti krivi-  
stiske. Prav na taka opravi-  
čevanja pa so opozorili na  
današnjem posvetovanju. Vsem  
je jasno, da je oblikovanje

lastnih obratnih sredstev v  
podjetjih najsmotnejša re-  
šitev in edino, kar se sklada  
z načeli delavskega samoupravl-  
janja. To pa pomeni, da bi  
moral v podjetjih tudi po-  
sebej paziti, kako uporabljajo  
obratna sredstva. Res je, da  
kolektivi ob predpisu, da mo-  
rajo od lastnih sredstev prav  
tako plačevati obresti, niso  
bili spodbujeni, da bi si obli-  
kovali svoj sklad obratnih  
sredstev. Po drugi strani pa je  
tudi res, da se organi delav-  
skega samoupravljanja doslej  
niso dosti zanimali za politič-  
ko podjetja glede obratnih  
sredstev in da so največ-  
krat prepuščali šefom finanč-  
no-komercialnih sektorjev.  
Tako se je dogajalo, da so  
gledali kupcem skozi prste,

jim kreditirali, da ne bi »iz-  
gubili dobre stranke«, in se je  
verigla neplačanih računov za-  
vzvala tako hudo, da je bilo  
treba presekati gordijski vozel.  
Potlej tudi ni bilo dovolj  
smotne politike glede zalog  
materiala, nedovršene in do-  
vršene proizvodnje ter so  
spet oblačala zamrznjena ob-  
ratna sredstva ali pa so jih  
uporabljali celo za investici-  
je. Vzroke za stisko kaže po-  
temtakem poiskati tudi v sa-  
mih podjetjih. To pa je stvar,  
za katero se morajo zanimati  
tudi sindikalne organizacije.

Podobno je s kooperacijo.  
V podjetjih kaj radi ugotavljajo,  
da so z njo težave, da se ne  
drže pogodb in dobavnih ro-  
kov, da spreminjajo cene, fi-  
nancist pa je vezan s pogodba-  
mi, skratka, da močno škripa-  
lje. Dokler so se o koopera-  
ciji pogovarjali le vodilni  
uslužbenci na pr. Litostroja.  
Metalne in STT, se je zati-  
kalo in se niso mogli dogo-  
voriti za gospodarsko sodelo-  
vanje na širši osnovi. Nato so  
vzeli v roke stvar organi de-  
lavskega samoupravljanja in  
se na skupnih zasedanjih do-

kar je za 12,3 milijarde din ali  
za 18,6% več kakor v lanskem  
prvem polletju (lani se je po-  
večal naš izvoz v prvem po-  
lletju le za 8%). Tako dosežena  
vrednost izvoza v prvem po-  
lletju predstavlja 45% planira-  
nega letnega izvoza, kar ustre-  
ja običajni dinamiki, po kateri  
predstavlja izvoz v prvem po-  
lletju 45 do 46% celoletnega iz-  
voza. Dosegli smo torej plani-  
rano dinamiko izvoza, in to če-  
prav je izvoz kmetijskih pri-  
delkov zaostajal za planom,

## Jugoslovanski vele- poslanik v Norveški odpotoval

Oslo, 12. jul. (Tanjug) Dne-  
s je odpotoval iz Osle do-  
sedanji jugoslovanski velepo-  
slanik v Norveški, Vladimir  
Rolović, ki odhaja na novo  
dolžnost.

Poglavitna ugotovitev po-  
svetovanja pa je bila v tem,  
da sindikalne organizacije  
klubu določenemu splošnemu  
napredku marsikje še težko  
najdejo pot do delavcev. Pri-  
vič si s tem po nepotrebnem  
povzročajo politične težave,  
ker ustvarjajo možnost za  
širjenje najrazličnejših govo-  
ric, drugi pa ostaja pobuda  
kolektiva neizkoriščena. Kar  
pa je v sedanjem procesu  
močnega poglobljanja uprav-  
ljavske zavesti proizvajalcev  
spet gospodarsko in politično  
sila težko opravičiti.

Zato so na posvetovanju po-  
sebej naglasili, na bodo sin-  
dikalne podružnice ne le tol-  
mač raznih ukrepov v podjet-  
ju, ampak predvsem mobiliz-  
ator kolektiva za smotnej-  
še gospodarjenje in proizva-  
janje.

kar pa je nadomestila indu-  
strija s presegom izvoza po  
planu. V juniju se je začel v  
močnejšem obsegu razvijati  
tudi izvoz kmetijskih pridel-  
kov in lahko z gotovostjo raču-  
namo, da bomo do konca leta  
izpolnili tudi močno povečani  
letni plan izvoza.

Manj je v skladu s planom  
naš letošnji uvoz, ki je zlasti  
v prvih mesecih močno prese-  
gal lanskega, v juniju pa se je  
z nekoliko manjšo vrednostjo  
držal na lanski ravni. Vsega  
sno v prvem polletju uvozili  
iz tujine za okrog 130 milijard,  
kar je za 26% več kakor lani  
v enakem obdobju. Po obilni  
lanski letini se je sicer bistve-  
no zmanjšal uvoz živil, ker  
nam žita, masti in sladkorja ni  
treba več uvažati in se ti pro-  
izvodi deloma že pojavljajo v  
izvozu, močno pa se je povečal  
uvoz reprodukcijskega mate-  
riala, kar je razumljivo spričo  
okolnosti, da naša industrijska  
proizvodnja letos močno prese-  
ga planirani obseg. Prav tako  
je občutno narasel uvoz indu-  
strijske opreme, kar je prav  
tako v zvezi s preseganjem pla-  
niranega obsega investicij. Pri  
teh važni postavki našega uvo-  
za pa je treba upoštevati, da  
so letos številna podjetja uvo-  
zila opremo za rekonstrukcije  
na temelju kreditnih aranžma-  
nov z inozemskimi dobavitelji,  
tako da jo bodo odplačala šele  
v prihodnjih letih.

## V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Ključovalna mladost
- Str. 3 — Ob dnevu šoferjev
- Str. 5 — Telovadba in politika
- Str. 6 — Pravna posvetovalnica
- Str. 7 — Riški kofček
- Zmehčana plavalna prireditev v Kranju

## VREME

Napoved za sredo. Ponoč in  
jutraj še oblačno in nekaj pa-  
davin, nato izboljšanje z delni-  
mi razsvetljavami. Nočne tempe-  
rature med 10 in 15 najvišje  
dnevne med 18 in 22 stopnja-  
mi C.





Na križišču Prešernove ceste in Erjavčeve ulice pripravljajo plato iz pohorskega granita, na katerega bodo postavili spomenik našega velikega revolucionarja Borisa Kidriča. (Foto: S. Jerala)

ZAKLJUČKI IZVRŠNEGA ODBORA LJUBLJANSKEGA OKRAJNEGA ODBORA SZDL

## Prilagajanje šole k proizvodnji

Ljubljana, 12. jul. Danes je izvršni odbor ljubljanskega okrajnega odbora SZDL razpravljal o reorganizaciji strokovnih šol v okviru v smislu načel iz resolucije o strokovnem šolstvu.

Strokovne šole se bodo tesneje, kot je bilo do sedaj, povezovala z gospodarskimi organizacijami in komunali, kar bo v skladu tudi z nastajajočim zveznim osnutkom za-

kona o finanstranju šol. Šole za posamezne gospodarske stroke bodo združili v centre, kjer bodo za isto stroko združene šole več stopenj in oblik. Te centre bodo podpirale zainteresirane veje industrije, ki bodo seveda tudi bolj kot doslej določale učne programe in obseg teh šolskih centrov.

V zvezi s tem so precej razpravljali o izobraževanju učencev v proizvodnji. Ugotovili so,

da bo treba učno dobo kolikor mogoče skrajšati, pri vajenih uvajati nagrajevanje po učinku, spremeniti status vajencev, predvsem pa spremeniti že zastareli zakon o vajenih. Dosedanje vaje šole bodo koncentrirali po strokah in po številu vajencev, ker bodo učenci v gospodarstvu tako dobili boljši pouk.

Ob tem je izvršni odbor razpravljal tudi o učencih v industriji. Teh učencev je v vajenskih šolah v Ljubljanskem okraju nad 500, ni pa jasno, kdo naj skrbi za program njihovega pouka itd. Odbor je sklenil, da bo to vprašanje posredoval republikanski svetu za šolstvo in republikanski trgovinski zbor, ki je nekaj časa že skrbela za te vaje.

V razpravi o višjih šolah je bil odbor mnenja, da so te šole še premalo povezane z industrijo oziroma z operativno in tudi da se še premalo ozirajo na potrebe prakse. Zato naj bi se bolj specializirale na izobraževanje strokovnjakov tehnologov za prav določene stroke oziroma delovna mesta, manj pa na izobraževanje analitičnih strokovnjakov splošnega tipa. J. S.

### Obiranje tobaka v Makedoniji

Prilep, 12. jul. (Tanjug). Tobakni inštitut v Prilepu in več zasebnih pridelovalcev je začel posejati letošnji pridelek tobaka. Vneto so se lotile tega dela tudi zadrage in drugi zasebni pridelovalci. Letos bodo pridelali nad 5 milijonov kilogramov prilepskega tobaka.

Setev v kombinaciji koruza, pšenica, soja, sončnice, koruza - fižol itd. naj zajame v novem petletnem planu velike površine. Velik pomen prisojajo zlasti pridelovalci soje v kombinaciji s koruzo, ki naj bi jo v prihodnjih petih letih gojili na dobrih 500 tisoč ha. Dosedanji uspehi v kombinirani setvi bi lahko bili znatno večji, če bi upo-

# Decentralizacija kreditnega sistema

Teze za skupščino Stalne konference mest, ki bo septembra v Beogradu

BEOGRAD, 12. jul. (Tanjug). Na skupščini Stalne konference mest, ki bo septembra v Beogradu, bodo obravnavali materialni položaj komun v zvezi z glavnimi postavkami osnutka perspektivnega plana gospodarskega razvoja od 1961 do 1965.

Osnutek petletnega perspektivnega plana pride v javno razpravo zadnje dni julija. Zato je odbor Stalne konference mest za splošno gospodarska vprašanja in finance pripravil teze za letno skupščino, ki bodo istočasno služile ljudskemu odboru, da bodo praktično preverili gledišča za vrsto vprašanj, o katerih pripravljajo pristojni zvezni organi že napovedane predpise. V tezah je govora o vsiladitvi bančnega in kreditnega sistema s komunalnim. Slonela bo na dejstvu, da morajo biti gospodarske organizacije in krajevni samoupravni organi nosilci našega družbenega in gospodarskega razvoja.

Stalna konferenca mest bo pripravila predlog o decentralizaciji bančnega in kreditnega sistema, oziroma sredstev, da bi tako zagotovili vpliv gospodarskih organizacij in ljudskih odborov na uporabo decentraliziranih sredstev in bi bili upravni odbori bank samostojni, pa tudi odgovorni za pravilno kreditno politiko. Decentralizacija bi bila mogoča, če bi se Narodna banka nehala ukvarjati z neposrednim kreditiranjem gospodarstva in če

bi ti posli prešli na komunalne banke.

Vsaka komun naj bi imela svojo banko, ali pa več komun skupno banko. Komunalne banke bi dodeljevale kredite iz začasnih sproščenih denarnih sredstev na žiro - in drugih računih gospodarskih organizacij, iz proračunskih dohodkov, družbenih investicijskih skladov, računov samostojnih ustanov, skladov za stanovanjsko ureditev, skladov družbenih organizacij hranilnih vlog in iz drugih.

To bi omogočilo hitrejši obtok sredstev in gospodarske

organizacije bi razpolagale z več krediti, bančna sredstva v komun bi združili in omogočili bi bi tudi vpliv na razdeljevanje teh sredstev in v upravnem odboru bi morala biti večina članov predstavnikov gospodarskih organizacij. Nerazvita področja pa bi prejela kreditna sredstva

pri posebnih specializiranih bankah. Te bi skrbale za kredite iz centralnih skladov in bi jih usmerjale na graditev določenih objektov ali v kreditne posle posebne vrste. Ljudski odbori pa bi morali razen družbenih planov sprejemati tudi plane finančnih sredstev.

## SEMINAR ZA ORGANIZATORJE PODMLADKA RK V SLOVENIJI

Ljubljana, 12. julija. — Na Debelem rtiču pri Ankaranu se bo jutri začel prvi izmed treh 6-dnevnih seminarjev za organizatorje podmladka Rdečega križa na osnovnih šolah, ki ga prireja komisija za podmladek RK in pri GO RKS. Tečaji bodo do 3. avgusta, udeležilo pa se jih bo 90 učiteljev in učiteljskih zadrug iz vse Slovenije. Na seminarju bodo v skupinah obravnavali razen organizacijskih zadev tudi zgodovino RK in podmladka RK, dejavnost in program dela podmladka ter načina zdravstvenih vzgoje. Seminar bo povezan tudi s praktičnimi demonstracijami.

Podmladek RK v Sloveniji šteje zdaj nad 200 tisoč članov. Podoben seminar, ki je bil lani, je zelo pomagal organizatorjem pri razširjenju podmladka RK na osnovnih šolah po vsej Sloveniji. Izkušnje pa ka-

žejo, da bo treba v prihodnje mnogo bolj kot doslej skrbeti za podmladek RK tudi na vajejskih in drugih strokovnih šolah ter na gimnazijah, kajti prav mladin od 14. do 18. leta starosti je najbolj potrebna vzgoje, ki jo lahko nudi podmladek RK. —b

### Obmejni promet z Avstrijo

Kranj, 12. jul. OJO je danes razpravljalo o uvedbi malega obmejnega prometa z Avstrijo, o katerem so se sporazumeli v Beogradu letos marca. Kaže, da bo že v avgustu prišlo do prvih prehodov čez mejo. Dotlej bodo nemara že izdane prve propustnice. Obmejni pas sega 10 km na vsako stran meje, tako, da je na naši strani zajetih 159.000 ljudi, na avstrijski pa 141.000. Meja v kranjskem okraju poteka tako, da zavzema obmejna cona vsoto zgorajno savsko dolino do črte Zasip — Lesce — Zgornji Otok — Brezje pri Trzinu — ter Fužine pri Jezerskem, na avstrijski strani pa na črti Beljak — Borovlje — Železna Kapla ter dalje v smeri proti Velikovu, ki pa je že izven obmejnega pasu.

Stalni prebivalci obmejnega področja bodo imeli pravico do štirih potovanj mesečno. Onstran meje se bodo smeli zadrževati največ 60 ur. Za to bodo prebivalci dobili posebne propustnice. V kranjskem okraju bo posebna komisija spremljala razvoj prometa in dajala pobude za rešitev problemov, ki bi se pojavljali. M. T.

KMETIJSKI NAČRTI ZA PRIHODNJE PETLETNO OBDOBJE

## Mešane kulture na pol milijona ha

Stari Bečej, 12. jul. (Tanjug). Kakih 500 kmetijskih strokovnjakov iz vse države se je danes tu posvetovalo o možnosti večjega pridelka s kombinirano setvijo na večjih površinah. Po sprejemu zakona o izkoriščanju obdelovalne zemlje je nov način setve eden najvažnejših ukrepov v kmetijski pridelavi. Pričakovati je, da bodo že v prihodnjem jesen v kombinirani setvi zasedali kakih 150 tisoč ha.

Predsednik Zveze kmetijsko-gospodarskih zbornic Ivan Buković je v svojem govoru na posvetovanju poudaril, da se na velikih gospodarstvih ni več mogoče zadovoljiti z donosi od 40 do 50 metrskih stotov na hektar. Tolikšen donos ne zagotavlja potrebne proizvodnje mleka, mesa in drugih kmetijskih proizvodov. To bi lahko dosegli samo, če bi znašal donos 120 metrskih stotov suhega zrna na hektar.

Setev v kombinaciji koruza, pšenica, soja, sončnice, koruza - fižol itd. naj zajame v novem petletnem planu velike površine. Velik pomen prisojajo zlasti pridelovalci soje v kombinaciji s koruzo, ki naj bi jo v prihodnjih petih letih gojili na dobrih 500 tisoč ha. Dosedanji uspehi v kombinirani setvi bi lahko bili znatno večji, če bi upo-

števali tehnologijo pridelovanja, ki terja kompleksne ukrepe.

Po novem petletnem programu so predvidene dvakrat tako velike investicije v kmetijstvo kakor so znašale zadnja štiri leta. Pri tem bo veljalo samo eno načelo: velike investicije — velika in cenena proizvodnja. V prihodnjih petih letih je pričakovati, je rekel Buković, da bo umetno namakali kakih

500.000 ha, na katerih bomo pridelali dvakrat ali trikrat več kmetijskih pridelkov kakor zdaj.

Strokovnjaki Inštituta za poljedelstvo in kmetijskih gospodarstev so na posvetovanju pojasnili svoje ugotovitve, zlasti o napakah, storjenih v kombinirani setvi. V tem novem načinu setve je treba uporabljati tiste kombinacije, ki so se doslej najbolj obnesle.

POSVETOVANJE O SERVISNIH PRALNICAH V LJUBLJANI

## Pralni stroj še ni dobra pralnica

V Sloveniji imamo 40 servisnih pralnic — Premajhna pomoč in razumevanje tovarn

Ljubljana, 12. jul. Danes do polne Okrajni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani sklical posvetovanje o razvoju servisne službe v stanovanjskih skupnostih. Udeležili so se ga upravni pralni servisov in zastopniki občinskih centrov za gospodinjstvo.

Na posvetovanju so obravnavali predvsem delo pralnic, ki jih je v Sloveniji že 40. Uvodno poročilo je seznanilo prisotne z enkonumsko strojno

pranja. Tako je inž. Cilka Maležič ugotovila, da močno vpliva na ceno storitve dejstvo, da so pralnice večinoma vezane na električno energijo, kar pogosto podaljšuje tudi čas pranja. Tudi kakovost v pralnicaх še ni taka, kot bi si jo želeli, kar je precej odvisno od pralnih sredstev in usposobljenosti kadra, ki dela v pralnicaх. Zato bo treba usposabljati pe-rice, in sicer polkvalificirane tiste, ki že delajo v pralnicaх, tistim pa, ki se bodo odločile

za to delo, pa omogočiti redno izobraževanje. Zanimiv je bil prikaz ustreznih in neustreznih rešitev servisnih pralnic, ki so jih udeležencem posvetovanja posredovali z diaporojektorjem.

V razpravi so zastopniki pralnic poročali o težavah, s katerimi se morajo večkrat spoprijeti. Tako jim delajo preglavice pralna sredstva, zlasti mila, za katerega morajo plačevati dokaj visoko ceno, po 190 din za kilogram, pa — je malo zaleze, ker ni presušeno. Tudi če se pralni stroji pokvarijo, servisi zlepa ne morejo dobiti pomoči servisne službe tovarne, ki jim je dobavila stroj na primer tovarne »Himo«. Zato bi bilo treba upoštevati predlog, naj bi ta tovarna organizirala svojo servisno delavnico, da bi bila njena pomoč takoj pri roki in ne bi bilo treba čakati nanjo po več dni. Pralnice so precejšnji potrošniki pralnih sredstev. Zato so danes najvišje zastopniki izrazili željo, da bi jim na primer tudi tovarna »Zlatorog« dostavljala pralna sredstva, kot to dela »Saponia« in jih ne bi bilo treba kupovati v dražjih, manjših zavrtih.

Iz razprave na posvetovanju je bilo razvidno, da si želijo potrošniki vsestranskih storitev, in sicer da jim servisna pralnica perilo tudi zlika in zakrpa. Tako na primer pralnica rudnika Kočevje izroča perilo strankam že povsem urejeno.

Vsi, ki mislijo sodelovati pri ustanavljanju servisnih pralnic, so lahko na današnjem posvetovanju vsaj deloma dobili napotke za svoje delo; vendar je, da organizatorji posameznih pralnic pregledajo in proučijo prostore, kjer naj bi bila pralnica, ki mora imeti ustrezne pogoje, zlasti pa primerno prostore, kajti pralni stroji še ni v npr. Tako ne more biti že opravno in zlikano perilo v istem prostoru, kjer so pralni stroji, tam tudi ne morejo biti shranjena pralna sredstva itd. Predvsem pa se naj organizatorji pralnih servisov posvetijo strokovnjaki, zlasti naj pri tem pomaga s svojimi nasveti tovarna, ki bo nabavila pralni stroj. V. K.

## Eichmannovi zločini na Hrvaškem

Zagreb, 12. julija (Tanjug). — Nacistični vojni zločinec Adolf Eichmann odgovarja tudi za množične izgone in izstrelitve nad 25 tisoč Židov iz Hrvaške, ki so jih na zverinski način pobili v koncentracijskih taboriščih Jasenovca, Djakova, Stare Gradisce in drugih, kakor tudi v plinskih celicah v nemških taboriščih. Neposredna vloga vojnega zločincega Eichmanna v teh in drugih zločinih je jasno razvidna iz dokumentov, ki z njimi razpolagajo sodne ustanove in židovska občina v Zagrebu.

Iz dokumentov je videti, da je potekalo pobijanje Židov na Hrvaškem v glavnem v treh etapah. Prva etapa se je začela z ustanovitvijo koncentracijskih taborišč Dančice (v Koprivnici, Jadovna (pri Gospiću) in na Pagu v aprilu in maju 1941. Do likvidacije teh taborišč v avgustu istega leta so ustaši pobili več tisoč internirancev, med njimi največ mladin in izobražencev.

Po mnogih internacijah v letu 1941 in na pomlad 1942 se je začela druga faza množičnih aretacij in pobijanja židovskega prebivalstva, ki je dosegla vrhunec poleti 1942. Računajo, da je našlo v tem času smrt v taboriščih nad 10 tisoč Židov iz Hrvaške, predvsem v Jasenovcu, kakor tudi v nemških koncentracijskih taboriščih. — Občasti so ugotovile, da je dajal vojni zločinec Eichmann prek svojih pomagačev, zlasti prek nekdanjega notranjega ministra Andrije Arbuškovića in drugih navodila za izgon židovskega prebivalstva.

V maju 1943 je bilo na Hrvaškem še kakih 5 tisoč Židov, ki jih še niso bili zaprli. Po Eichmannovem naročilu, prek nemškega poslanstva v Zagrebu, so Nemci zahtevali aretacijo tudi teh Židov. Ob tej priložnosti so aretirali v Zagrebu 1900 v drugih krajih Hrvaške pa 2500 Židov, ki so jih Nemci preganili in pobili v svojih taboriščih, večinoma v Osrtenci.

Nekaj mesecev potem, ko je 13. julija izbruhnila vstaja črnogorskega ljudstva, se je obrnil armadni general Pircio Birolli, guverner Črne gore, z brošuro k italijanskim vojakom v Črni gori s temile besedami: »Naj za vsakega našega padlega tovariša plača z življenjem deset upornikov! Ne zaupajte tistim, ki so okoli vas! Zaposnite si, da je sovražnik povsod; človek, ki ga srečate in ki vas pozdravi, žena, ki se ji približate, gospodar, ki vas pogosti, kavar, ki vam proda kozarec vina...«

General Pircio Birolli je imel vzroke, da je rekel to. Zanj in za njegove vojske je bil sovražnik zares povsod. Okupator je imel že nekaj mesecev po vstaji nešteto priložnosti, da je to občutil. Zato je general opozarjal in pozival vojske k lovu na ljudske borce.

Samo štiri dni po 13. juliju, začetku vstaje, je okupator odvedel v središču Cetinja na strelišče tri na smrt obsojene fante. To so bili Luka in Božo Jovanović ter Luka Perović. Ko so začutili, da so jim naperili okupatorski vojaški puške celi v hrbe, so vsi trije zapeli: »Zapihaj, veter, od Neretve, in razženi z Balkana temo!« Vznemirjeni in prestrašeni vojaki so morali izstreliti tri salve, preden so usmrtili hrabre Bjelocetce. To je bil začetek. Dnevi in leta, ki so sledila, so najbolje pokazala junaštvo, s kakršnim so umirali ljudski borce.

Dvajsetletna študentka Vukosava Ivanović je bila prva dekle, ki je okupator ustrelil v Črni gori. Nekaj mi-

le, potovati, hoditi po ulicah itd.

Cedalje večje zmage narodnoosvobodilne vojske ter poraz fašističnega vojnega stroja so prepričile tudi zločinski naklep, da bi židovsko prebivalstvo na Hrvaškem uničili.

Čedalje večje zmage narodnoosvobodilne vojske ter poraz fašističnega vojnega stroja so prepričile tudi zločinski naklep, da bi židovsko prebivalstvo na Hrvaškem uničili. Čedalje večje zmage narodnoosvobodilne vojske ter poraz fašističnega vojnega stroja so prepričile tudi zločinski naklep, da bi židovsko prebivalstvo na Hrvaškem uničili.

Okupator je besnel. Vse to je bilo zanj hud pretes. Zdelo se je, da na tako junaštvo ni računal. Zato ga je zgrabila panika. Prepričan je bil, da bo s smrtjo prestrašil to hrabro in kljubovalno mladino, ki mu je grozila celo v zadnjih trenutkih pred smrtjo. Toda zmislil se je! Smrt ni pomenila tistega, kar je mislil. Tistim, ki so ostali, je smrt tovarišev pomenila novo spodbudo v boju proti okupatorju. In ta je to spoznal. Ko

OB DNEVU VSTAJE CRNOGORSKEGA LJUDSTVA

## Kljubovalna mladost

so Mariji Martinović sporočili, da jo bodo ustrelili, je hladno odgovorila: »Ne bojim se smrti, pljunem nanjo in na vas!« Študent prava s Cetinja Vojislav Ražnatović pa je dan pred smrtjo pisal staršem pismo, v katerem je med drugim dejal: »Pozivam vas zadojčarice, da bodite hrabri in ponosni in da držite vse to zlo, da bi z vsem črnogorskim ljudstvom doživeli boljše in srečnejše dni.« Mladinec iz Podgorice Boro Cvjetković je odgovoril na vprašanje okupatorskega sodišča, kaj je delal v gozdu: »Vse, kar koli sem mogel, da bi vam škodoval.« potem je pa zavrnil pogoje, ki so mu jih ponudili v zameno za življenje. Podobno se je pogovarjal pred italijanskim sodiščem na Cetinju Jole Vrbica s predsednikom sodnega sveta. Na vprašanje, od kod ima naboj, ki so ga našli v njegovem žepu, je odgovoril posmehljivo: »Če udarite netilko tega naboja, se vžge. To je akcija in reakcija. Udaril ste na netilko, zato smo se uprli.«

Nasilje se je nadaljevalo. Čim bolj brezobziren je bil okupator, čim bolj je ubijal, požigal, ropal in zapiral, tem silnejši je bil odpor ljudstva. Vsa upornik je bil prepričan, da se žrtvuje za veliko stvar. Zato jim ni bilo žal življenja. V enem izmed krvavih dni v tistih letih je pisala iz zapora na smrt obsojena Anka Kozović mladostensku

bratu: »Tvoja sestra odhaja za blagor vseh vas, ki boste ostali. Bodi dober in pošten ter hodi po poti naprednih! Bodi hraber mladinec, pomagaj našim junakom partizanom, bodi pošten, pa čeprav bi moral zato izgubiti glavo; bolje je namreč pošteno umreti kot sramotno živeti! V smrt grem trdno prepričana, da je zmaga naša. Celu v grobu bom srečna, ko bo prišlo tisto, za kar sem dala življenje.«

Mladega gimnazijca s Cetinja Gojka Kruško so obesili na Balšića Pazaru na Cetinju 13. januarja 1944. Izpod vešal je zavpil domačim izdajalcem: »Sramotno boste končali svoja življenja, izdajalci in krvniki svojega ljudstva!« Potem se je obrnil k sestrici, ki jo je siljal jokati: »Ne jokaj, sestra, temveč bodi ponosna name!« To je bil še en heroj, ki je umrl junaške smrti. Črna gora jih je dala med narodnoosvobodilno vojno nešteto. Mnogi njeni sinovi in hčere so umrli junaške smrti. Tako je bilo na streliščih, prav tako pa tudi na bojiščih. Mladini ni bilo žal življenja. Umirali so hrabro in s prepričanjem, da s tem utirajo pot veliki stvari.

Ljubica Jovanović je bila stara sedemnajst let, ko je v boju padel mitraljez, katerega pomočnik je bila. Prijela je s slabotnimi rokami težko orodje in pokončevala sovražnika, ki je napredoval. Ko so se sovražniki toliko približali

mladi Ljubici, da bi jo mogli zgrabiti, je Ljubica vžgala bombo, ki jo je ubila ob enem s sovražniki. Njena nekoliko starejša tovarišica Branka Dedović je bila hudo ranjena in legendarni Sava Kovačević jo je našel ležečo na tleh. Niti opazil ni, da je ranjena, pa jo je vprašal: »Kako je, tovarišica? Mar zaostajaš?« Raztegnila je ustnice v nasmeh in odgovorila: »Nič ni, tovariš komandant, takoj bom šla za kolono.« Potem je takoj obležala mrtva. Osemindvajsetletni Marko Martinović iz Bajice pri Cetinju je bil eden izmed bombašev, ki so leta 1943 napadali Kolašin. Med tem, ko je sovražni mitraljez sejal smrt in kosi borbe, ki so napadali hrib, na katerem je bil bunker, se je Marko čedalje bolj približeval sovražnemu oporišču. Hudo ranjen se je naslonil s prsmi na odprto bunkerja in mitraljez je utihnil. Tako je brigada zavzela hrib. Mitraljeza, ki je zmeden ob Markovem junaštvu nehal streljati, so ujeli živega. Približno tako zmeden in prestrašen je bil tudi ustaški polkovnik, ko je zagledal pred seboj vase naperjeno cev mitraljeza, ki ga je držala mladinka Vukosava Mičunović. Zajokal je: »Nikar, tovariš, prosim te!« Vukosava se je samo nasmehnila in odgovorila: »Nisem tovariš! Sem tovarišica.« in potem je pristisnila na petelina.

In tako je bilo do konca vojne. Okupatorju niso pomagale nikakršne represalije. Proti sebi je imel mladost, ki je prezirala njega in smrt. Mladost, ki je vedela, da kaj se bojuje in za kaj umira. ...

Kosta Čakić



# TOVARIŠA SPOZNAŠ V NESREČI

OB DNEVU SOFERIEV

— Kaj boš postal, ko boš veliki?  
— Sofer, očka, tako kot ti!  
— Pa zakaj?  
— Vedno potuješ iz kraja v kraj! Ali ni to lepo?

Lepo? Kaj ve osemletni sinko o naporih, o nočeh brez spanja na vožnji, o odgovornosti za potnike in tovor, o nenehni zbranosti in posledicah najmanjše napake za volanom? Kaj ve o dolgih nočnih vožnjah in utrujenosti, nenehnem gledanju v asfaltni trak pred seboj, ki ga osvetlujejo žarnice avtomobila? Premajhen je še, da bi razumel težave in napore potnika, ki ima — tako kot vsak — svoje dobre in slabe strani. Za kateri poklic se bo odločil, ko bo velik? Bo sledil očetu? Le-ta lahko danes, po šestnajstih letih, ki jih je prebil za volanom, trdi, da je v svojem poklicu zadovoljen, čeprav ne doživlja samo sončni dni.

Iz premišljevanja ga je združil slika srečnega avtomobila, ki je prehitel njegov tovornjak. Zabele se je danil. Zaradi je obrise Beograda. Narodnik bo prejel blago. Pravem času! Vožnja se je končala srečno in brez okvar.

## S-O-S NA CESTI

Marsikdaj pa avtomobil obišči v cesti in takrat je pomoč slovenskih tovarišev neprecenljiva.

Bila je deževna, jesenska noč. Po cesti med Slovensko Bistrico in Pragerskim je vozil do vrha naložen tovornjak. Pot je minovala počasi. Cesta je bila prazna, in včasih je pripeljal nasproti zapozneli kolezar in hitel proti domu. Ljudi avtomobila so osvetlile konjske vpre-

go. Konja sta vlekla prazen, voz in peljala voznika, ki je dremal, proti domu. Iz previdnosti je začel sofer zavirati. Tada bilo je prepozno. Konja sta se, kdove zakaj, prestrašila in začela galopirati proti avtomobilu. Roke so podzvestno obrnile volan na desno. Do trčenja sicer ni prišlo, pač pa je tovornjak obličal v jarku. Kaj storiti? Na pomoč vinjenega voznika, ki sta ga konja peljala

ob najmanjši nepreviđenosti bi se lahko avtomobil prevrnil. Sedel je v kabini in čakal. Mimogleda sta svignila dva osebnata avtomobila, ne da bi se zmenila za značke soferjev, ki je prošil za pomoč. Minila je še ena ura čakanja v negotovosti, preden se je pred ponesrečenim tovornjakom ustavil sofer avtobusa »Impol«.

— Veš, jaz bi ti že pomagal. Tada kako? Tvojega tovornjaka

kla počasi. Utrujen od dnevnih naporov je sofer v kabini zaspa. Prepričan je bil, da bo noč prebil v jarku. Tada sofer avtobusa »Impol« je izpolnil obljubo. Prosil je še potnike, naj pomagajo — in tovornjak je stal na cesti!

## KLIC BREZ ODZIVA

Vendar pa se nezdijo na cesti, ne končajo vedno tako srečno! Tovorni avtomobil naložen

rič. Naključje pa je hotelo, da sta se »stara« tovariša zopet srečala, toda to pot sta vlogi zamenjala. Sofer je privezal tovarišev pokvarjeni avtomobil in en motor je počasi vlekli tovor dveh avtomobilov in dveh prikolice. Prispela sta do naselja, odkoder je bilo moč telefonirati po pomoč.

— Ali se me kaj spominjaš, je vprašal sofer tovariša, ki ga je »spobral« na cesti. Drugi je odkimal. — Vidiš, jaz sem tisti, ki si ga pred dvema letoma našel v nesreči na cesti, ne da bi mi kakorkoli pomagal.

Zardel je. Po mučnem molčanju se je začel opravičevati. Soferja, zaposlena pri Globusmedicini, sta povedala še marsikatero veselo, pa tudi troko zrodilo iz življenja na cestah. Razgovor je prekinit glas zvočnika:

— Anton Malarč in Marjan Dolenc! Vašina voza sta pripravi! Pripravite se na odhod!

— Zai morava iti! — Segli smo si v roke.

— Srečno vožnjo!

— Hvala! Na videnje!

Vožnja Černe



Avtomobil je obličal na samotni cesti. Kje je okvara? — (Foto: Z. Deniša)

proti domu, kolikor hitro sta mogla, ni bilo moč računati. Sofer sam pa ni mogel zapeletiti avtomobila na cesto, kajti zemlja je bila mokra in mehka in

z avtobusom ne morem izveči, ker nimam spojnice. Počakaj, čez dve uri se vrnem in ti pomagam!

Kazalca na uri sta se poml-

de vrha z vrečami moke, je ostal na avtomobilski cesti, ki jo je z obeh strani obdajal gozd — med Slovenskim Brodom in Sidom. Zlomila se je ojnica, torej kvar, ki ga je moč popraviti le v mehanični delavnici. Šiša je mirza januarska noč. Sofer je pogledal na uro: bilo je pol desetih. Čakal je pri svojem »Internationalu«. Čez nekaj časa je opazil dve majhni lučki, ki sta se bližali. Pred njim je ustavil skoraj nov »vov«. Sofer je pogledal skozi okno kabine.

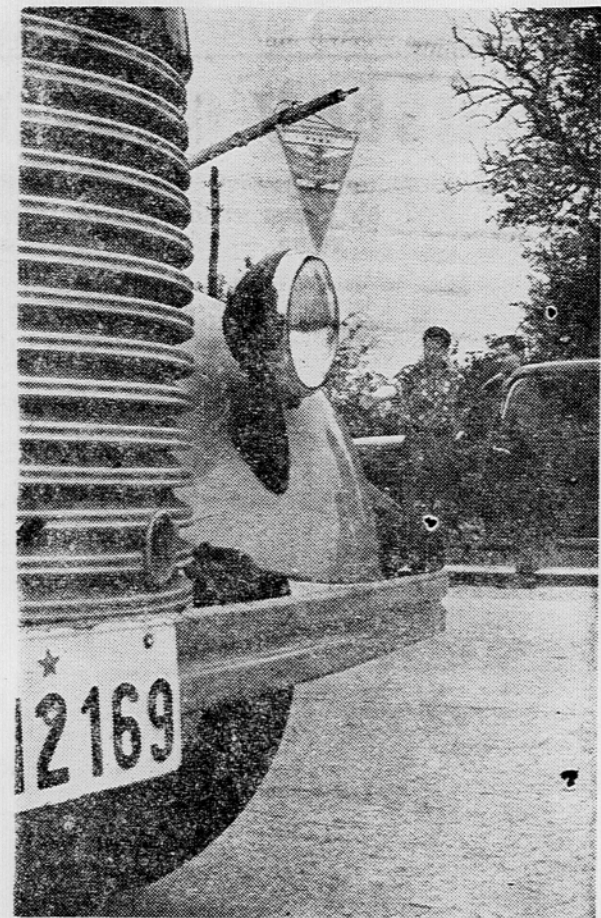
— Hm... Ja, jaz bi ti že pomagal, toda oba avtomobila sta preveč naložena in motor ne bi zmogel! — Bilo je vse zamam. Ni pa ni hotel pomagati, čeprav je bilo do prvega naselja le 7 km. In sofer pokvarjenega tovornjaka je moral čakati vso noč na cesti!

Soferji, ki se že leta in leta dolgo srečujejo na istih progah, se poznajo vsaj na videz. In tako si je sofer dobro zapomnil obraz stanovskega tovariša, ki mu v nesreči ni hotel pomagati. Od takrat sta minili dve leti in nov »vov« ni bil več tako nov, da bi se ne mogel počiva-

Smo v obdobju dopustov in ne bo odveč, če se nekoliko pobližje seznanimo, kakšno pozornost posvečajo temu vprašanju posamezni delovni kolektivi. Predvsem velja to obravnavati iz določenih razlogov glede na gibanje proizvodnje. Točneje: kako dopusti vplivajo na gibanje proizvodnje? Tu imamo iz minulosti dokaj slabih izkušenj. Vse prepogosto smo slišali iz analize na zborih proizvajalcev, da je industrijska proizvodnja zlasti poleti, ko je največ dopustov, zanihala na niže.

Do takih pojavov moramo biti še posebej pozorni letos, saj nam je veliko do tega, da izpolnimo petletni plan leto dni pred rokom.

V štirih različnih podjetjih celjske občine smo na temo »dopusti — proizvodnja« dobili želene odgovore; povedali so, kako planirajo dopuste, kje njihovi ljudje preživijo odhiti. p. d. Železarna v Storah, kjer je več kot 2000 zaposle-



Sesula se je sklopka! Sofer je obesil na vidno mesto zastavico, ki pomeni: tovariši, pomagajte! Ob robu ceste je ustavil sofer mercedesa. Kako naj pomaga? — Obvesti tovariše v podjetju, kje sem in kaj se je zgodilo. Naj pridejo pome! (Foto: Z. Deniša)

## Ustreznejše razporejeni dopusti

Celjske izkušnje

ni, vsako leto skrbno pripravljeno načrt dopustov in sicer za vsak oddelek posebej, tako da odsotnost določenega števila ljudi ne more negativno vplivati na proizvodne obveznosti. Posamezni manjši oddelki v Železarni imajo kolektivni dopust. Gre za oddelke, ki so posredno vezani v proizvodnji proces.

Pravilni razporeditve dopustov v proizvodnji je tudi pripisati proizvodne uspehe v poletnih mesecih. Junija, n. pr. so vsi proizvodni obrati celo presegli planirano proizvodnjo. Podobne uspehe pričakujejo tudi v juliju.

Iz mehanične tkalnice ME-TKA v Celju hodijo delavke in delavci na dopust pretežno štiri mesece; maja, junija, julija in avgusta. Ta čas manjkajo delavci na stroju nadomestijo sosedja z delovnega mesta, tako da streže več strojev hkrati. V poletnih mesecih zagradelji ne računajo na kakšno bistveno mihanje v proizvodnji. Koristnemu ter razporejanju dopustov je posvetil svojo pozornost tudi delavski svet v METKI.

Tudi v Tovarni emajlirane posode v Celju zatrjujejo, da zaradi dopustov v poletnih mesecih njihova proizvodnja ne bo trpela. Kolektiv se zaveda, da ne morejo vsi članovi na dopust poleti. Toda, večina vendar koristi letni dopust v poletni sezoni in v campingu ob morju. Kakih 300 članov kolektiva bo letos preživele do-

pust na stroške podjetja. Za te je namreč tovarniški zdravnik sodil, da so okrevanja na morju potrebni iz zdravstvenih razlogov.

Specifični značaj proizvodnje v celjski tovarni AERO skoraj stili na izkoriščanje dopustov v določenem obdobju — v poletju, ko je na trgu z barvami ter šolskimi in pisarniškim potrebščinami mrtva sezona. Do poletja dela tovarna na zalogo in zato lahko člani kolektiva odidejo na dopust v večjem številu brez škode za proizvodnjo.

Pa tudi sicer v celjskih podjetjih zadnje mesece dokaj enakomerno izpolnjujejo mesečne proizvodne načrte. Doslej še tudi ni bilo zaznati večjih mihanj. Če bodo kolektivni še naprej enako skrbno pazili in se ognili določenih slabosti v zvezi z dopusti, moremo računati tudi v tretjem četrtletju le na dobre uspehe.

F. Krivec

## „JUGOPLASTIKA“ BO IZDELOVALA TRANSPORTNE TRAKOVE ZA RUDNIKE

Tovarna »Jugoplastika« v Splitu bo v kratkem pričela s proizvodnjo specialnih trakov za rudniške transporterje. Trakove bodo izdelovali iz zelo močnega in po potrebi tudi iz negorljivega materiala. Uvoz takšnih trakov torej v bodoče ne bo več potreben. Računajo, da bodo samo naši večji rudniki potrebovali letno okrog 150.000 m transportnih trakov.

## Med dvema Srečanja z neznanimi znanci vožnjama

Ali so že tekmeč železnici, ali jo bodo nekega dne prehiteli, pravzaprav ni niti važno. To vprašanje mirne duše prepustimo statistikom in njihovi vojski števil ter strokovnjakov n njihovim dokazom in protidokazom. Brez posebnih težav in celo brez štetja pa lahko kar na oko ugotovimo, da jih je zmerom več. Z dneva v dan je večje število soferjev, voznikov težkih kamionov, ki osvajajo tisoče kilometrov cestnega omrežja, ker je le-to zmerom gostejše, ker je edalje več naročnikov, ki hočejo čimprej prepeljati svoje blago, ker je vedno več proizvodov in pridelkov, ki jih je treba prepeljati.

Tako raste in se širi poseben »rod« zaljubljenih v tisoče kilometrov in v ritem svojih motorjev, ki velik del svojega življenja prebijejo na cestah, sredi nenehne nevarnosti, mimo tolikih usod in zanimivosti, ki zanje ne smejo biti vselej zanimive, zdaj za krmlilom, zdaj na ozkih posteljih izza pisanih zaves soferskih kabin, njihovega drugega doma.

Oni dan, ki je bil na las podoban vsem drugim, in jih je skozi naše največje — beograjsko vozlišče pripeljal spet, kakor vsak dan, kakšnih sto in še precej čez, nas je zamikal, kot nemara že marsikoga od bralcev in bralk: kaj neki je izza onih zavesic, ki ob robu pločnika, koder vsak dan hodiš, branijo pred veliko radovednostjo? Ko pa smo videli dva, tri, tam v ulicah okrog beograjske železniške postaje, ki so jih zbrali za svoj umišljeni »motel«, dočker ne bo prav, kako lahko in tiho zapirajo vrata, da ne bi prebudili sovznika na postaji izza zavesic, smo radovednost premagali. Naposled jim se tako prevečkrat trka jo na okenca, zdaj avtostoperski, ki bi kajpak startali najraje, ki bi kar z mesta, ali neka poznanstva ali »plavi angeli«, ko pa se akumulator izprazni in upihne rdečo lučko najraje tedaj, ko je tega najmanj želeli.

## —POLNI NE VEDO KAJ BI

Pravzaprav ni bilo niti potrebno. Tisti, ki so bili »polni« in so v Beogradu le predahili ali čakali naslednjega dne, da bi blago iztovorili, so »ubijali« čas in si želeli pogovora kot suha zemlja dežja. S sovozniki, nekateri vozijo v isti »postavi« celo že več let, so pač z vlic onim opozorilom, »ne govori med vožnjo z voznikom«, prežvečili vse, kar se prežvečiti da. Drug drugemu so tako rekoč na dlani, čeprav bo menda res, da je vsak človek uganika in četudi je tisoč ljudi — tisoč čudi.

Vse to bi vsakomur povedali, kadar ne vedo kaj bi in jim ni treba, kot tistega dne vsem »praznim« skakat iz postojanke v postojanko transportnih podjetij, da si čimprej

zagotovijo tovor. (Nihče izmed njih se namreč ne vrača rad prazen, in če bi kdo iznašel, bi si prav gotovo dali ob kilometrskem števcu in brzinomerju montirati tudi števec rentabilnosti.) Zakaj — ko pridejo v veliko mesto, morajo najprej premagati v sebi nekakšen odpor do pehoje in to je najlaže — s klepetanjem. Kadar za to ni prave priložnosti, »končajo« izza zavesic ali pa v prvi gostilni, ki mora z dokaj domišljije nadomestiti prijaznost domače kuhinje in potrebne sanitarije, da bi se umit človek čutil dostojnega samega sebe.

In kako je, kadar so na cesti? Ne, dolčas jim ni prav gotovo nikoli. In čeprav se zdi sovznik sovzniku hudo dolgočasen — ni boljših, zanesljivejših in zvestejših tovarišev, posebno še v sili. Kaj vse preživijo skupaj! Karambole? No, da — če so samo »poklicne« za istim omizjem, se kaj takega »ni nikomur zgodilo« in doživljajo karambole le drugi. Drugače pa bi omizje »nepoklicnih« nemara slišalo, da se včasih zgodijo skoraj vsakemu, da kje kaj »popraskas«, če seveda niso tisti, ki so to rekli, močno pretiravali. Vendar, četudi je res, to ne more biti pravilo in pri tem, prav gotovo pomagajo po svoje »plavi angeli«, ki pogosto predpisujejo »dihalne vaje« s tistimi balončki.

## KAJ JE PRAVZAPRAV HUDO?

Veliko več živcev stanejo druge reči. O, ne le to, da nasproti prihajajoči vozniki ne zasenčijo luči. Ne le — »najhušji sovražniki« soferjev — kolezarji, ki po soferskih pojmihi ne poznajo nobenih cestnih predpisov. Ne le pešci, ki znajo biti včasih kot koboške! Huje je na primer, kadar kdo

## —PLES— KOT POSEBNA DISCIPLINA

Za čisto posebno sofersko disciplino pa predlagajo nekateri premagovalec poledice. Baje je nekaj izrednih favoritov, kakor na primer Ivan Podragac in Ivan Amend iz Zagreba, ki sta v štirih dneh vožnje, kolikor je trajala tedaj iz Osijeka do Zagreba, postala pravcata plesna mojstra v svojem vozilu, naloženim z dvajsetimi tonami pločvine. Seveda pa so zlobne tiste govorice, ki krožijo, da sta ob koncu poti šla kar s kamionom po diplomu direktno v postajo Ljudske milice. Tja ju je le zaneslo. resda naravnost v vrata.

## KO DOBIJO MOTELE

Vsaj štiri sto tisoč takih zgodb, kolikor so lani odpravile kamionov beograjske poslovnice, bi lahko tudi slišali, kaže pa, da bi jih letos še veliko več! Najrazličnejše — o tem kako je treba kopati cesto pod podvozli, da bi preprečili previsoko naložene tovore, kakor take kot je zgodba Vida Kovarčiča, ki bi nekoč najraje izkopal luknjo za sebe. Sredi Velebita je imel — sredi trde zime — defekt! In tedaj so prišli volkovi, jutra pa ni bilo od nikoder...

Ali je ostal živ? Seveda in tako on, kakor drugi, bi prav zaradi takih zgodb, ki niso niti malo »lovske«, kadar pridejo v mesto, malce počivali. Verjemite, da prav težko čakajo, da bodo v Beogradu, (ko se seveda zedinijo urbanisti), zgradili na treh krajih »motele« posebej zanje, kot jih obljubljajo. In da bi jih hkrati zgradili tudi drugod v njihovih motelih bodo, tako pravi, nasuli zgodb, kolikor jih bi želeli in še za pljasko bi dali povzeti.



Empatična informatorka

## Ljudje med seboj

### „Nikar se ne paravnaj...“

Na zasedanje poravnalnega sveta v Novem mestu je bilo vabljenih več strank. Ene je tja napotilo sodišče, drugi pa so se sami prijavili z željo, da bi na mirnem način in brez stroškov poravnali spor. Veliko je poravnalni svet res uredil brez tožbe in stroškov, v nekaj primerih pa je bilo njegovo prizadevanje zastoj. Med drugimi je ostal neporavnani spor zaradi motenja posesti.

Dolga leta živita skupaj kot sosed, večinoma v dobrih odnosih. Ko je on obnavljal kozolec, mu je ona kot sosed odstopila del zemlje in dovolila, da iz njegove strehe teče voda na njen svet. Sedaj pa je ona v bližini kozolca zasadila mlado drevje. Na svojem, razumljivo, in nekoliko stran od meje. On je ugotovil, da bo njegov kozolec preveč zasenčen, ko bo odraslo drevje, s čimer bo oteženo sušenje v njem. Prosil jo je, naj presadi drevje drugam, saj ima dovolj prazne zemlje. Ker se nista mogla doma poravnati, je predlagal poravnavo na poravnalnem svetu.

Ona je oklepala. Saj res je bolje, da živimo v slogi in drug drugemu pomagamo. Pa vendar, saj sem posadila na svojem. »Nič, nočem se poravnati. Sosedu so mi tudi naročili, naj se ne poravnavam, ti kar toži.«

Se vedno se najdejo »sosedu«, ki ne žele dobrih odnosov med ljudmi, ki komaj čakajo, da bodo šli za pričo enemu ali drugemu. Taki pred vsako razpravo prišepnejo »svojemu«: »Nikar se ne paravnaj!«

P. ROMANIC



TISKOVNA KONFERENCA SOVJETSKEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA

# Hruščev o incidentu z letalom

Sovjetski premier je ponovil opozorila, ki jih vsebuje protestna nota zaradi incidenta z letalom RB-47, ob koncu konference pa ponovno poudaril, da sovjetska politika izključuje vojno — Odmevi v Washingtonu, Londonu in Oslu

MOSKVA, 12. jul. (TASS). Ministrski predsednik Hruščev je izjavil danes novinarjem, da je vlada Sovjetske zveze protestirala pri vladi ZDA, Velike Britanije in Norveške zaradi kršitve zračnega prostora ZSSR po ameriškem vojaškem letalu.

Hruščev je s tem začel tiskovno konferenco in poudaril, da je sovjetski lovec, ki je sestrelil ameriško letalo, storil to v skladu z odredbo o varstvu sovjetskih mej, ker se ameriško letalo ni odzvalo signalom in zahtevi sovjetskega lovca, naj gre za njim. Po besedah Hruščeva prita ta primer, ki se je pripetil 1. julija, da se vlada ZDA ni odrekla politiki agresivnih akcij proti ZSSR.

»Opozorili smo vlado ZDA na težko odgovornost, ki jo je prevzela, ko izvaja izjavo proti Sovjetski zvezi. Ameriško ljudstvo kakor tudi vsa svetovna javnost morajo zvedeti resnico. Zvedeti morajo, da igra vlada ZDA nevarno igro z usodo sveta, z usodo narodov.«

Hruščev je poudaril, da smatra kršitev sovjetskih mej 1. julija kot novo kršitev zagotovila vlade ZDA, ki v celoti ruši vrednost izjave predsednika Eisenhowerja o ustanovitvi vojnih poletov.

Ministrski predsednik Hruščev je označil vlogo, ki jo je imela pri tem izjavi vlada Velike Britanije, kot nedostojno in je dejal, da je nastopila kot soudeleženka pri agresivnih dejanjih ZDA v nasprotju z uradnimi izjavami o težnji, da pomaga k popuščanju mednarodne napetosti in da bo tudi zloščila svoje odnose z ZSSR. Prav tako je izrazil dvom nad verodostojnostjo izjav norveške vlade, da bo ukrenila potrebno za preprečitev zlorabe norveškega ozemlja za agresivne akcije proti Sovjetski zvezi. V imenu sovjetske vlade in vsega sovjetskega ljudstva, je dejal Hruščev, opozorjam s polno odgovornostjo vse države na svetu, da vladajoči krogi ZDA ob pomoči svojih zaveznikov iz agresivnih blokov odčitno izvajajo resen vojni spopad, ker se drugje njihovi ostopki ne morejo oceniti, je izjavil sovjetski ministrski predsednik.

Kakor poroča Reuter, je sovjetski ministrski predsednik v odgovoru na nekatera vprašanja novinarjev izjavil, da so z objavo podatkov o sestrelitvi ameriškega letala čakali, ker se je ob incidentu 1. maja pokazalo, da so se Američani v svojih izjavah zmedli, kar se je pričakovalo tudi tokrat. Sovjetski ministrski predsednik je izrazil mnenje, da je treba tudi ta primer predložiti v obravnavanje OZN, vendar pa o tem še ni bil sprejet končni sklep.

Kar se tiče sodelovanja Vel. Britanije pri zadnjem incidentu, je Hruščev izjavil, da ne ve, kaj bo britanski ministrski predsednik dejal o dogodku, meni pa, da so njegove izjave v nasprotju z dejanji. Britanija je po Hruščevih besedah postala soudeleženka v agresivni akciji ZDA. Sovjetska vlada bo počakala na odgovor britanske vlade na sovjetsko protestno noto in čeprav ji še ni znano, ali sta predsednik Eisenhower ali ministrski predsednik Macmillan izdala navodila za polet tega letala, se ne glede na to smatra kot od-

govorni za dejanja svojih obo- roženih sil.

Ministrski predsednik Hruščev je v odgovoru na neko vprašanje poudaril, da ostaja v polni veljavi izjava maršala Malinovskega o udarcu na oporišča, s katerih izvajajo vo- hunistvo nad sovjetskimi ozem- lji. V tem oziru so bila mi- nistrstvu za obrambo izdana jas- na navodila, ki so jih sporočili tudi poveljnikom raketnih enot.

Ministrski predsednik Hruščev je izjavil, da temelji so- vjetska politika še nadalje na načelih mirne koeksistence, na ohranitvi miru in razvijanju trgovine z vsemi deželami. Ta politika izključuje vojno, ako na se bo vojna vendarle spro- žila, bo prinesla propad napa- dalcu, je dejal Hruščev.

Washington, 12. jul. (Reu- ter). Predsednik Eisenhower je zahteval večer od State De- partmenta in ministrstva za obrambo, naj pripravita poro- čilo glede na sovjetsko noto, ki pravi, da so sovjetske obo- rožene sile sestrelile ameriško letalo »RB-47«.

Tiskovni zastopnik Bele hiše Hagerty je izjavil novinarjem, da ameriške uradne osebnosti ne bodo komentirale dogodkov, preden ne bo poročilo dostav- ljeno predsedniku Eisen- howerju.

V Londonu, poroča Reuter, pričakujejo burno sejo parla- menta, na kateri nameravajo danes laburisti ponovno načeti problem uporabljanja ameri- škikh oporišč v Veliki Britaniji ter zahtevati polno pravico od- ločanja britanske vlade o po- letih s teh oporišč.

To vprašanje so postavili danes listi v prvo vrsto po spo- ročilu o incidentu z ameriškim letalom, ki je po sovjetski trdi- tvi poletelo z oporišča v Ve- liki Britaniji. Kakor piše lon-

donski »Evening News«, je mi- nistrski predsednik Macmillan mnenja, da je zadeva prvotno- sne političnega pomena, in sam vztraja, da se ameriška oporišča v Britaniji ne smejo uporabljati za polete nad So- vjetsko zvezo brez izrecnega pristanka vlade v Londonu.

Konservativni »Daily Mail« in laburistični »Daily Herald« sta objavila komentarje, v ka- terih zahtevata, naj britanski ministrski predsednik Macmil- lan danes obvesti javnost o po- letih ameriških vojnih letal z britanskega ozemlja. »Daily Mail« pravi, da je to zadeva, ki jo žele spoznati vsi Britanci, medtem ko poudarja »Daily Herald«, da morajo Bri- tanci vedeti, kaj se dogaja na vojaških oporiščih na ozemlju Velike Britanije.

Oslu, 12. jul. (AFP). Zastop- nik norveškega ministrstva za zunanje zadeve je sinoči izja- vil, da njegova vlada ni odo- brila ameriškim letalom »RB- 47«, da bi se lahko posluževala norveških letališč. Ko je ko- mentiral sovjetsko noto, ki je bila izročena večer norveški vladi, je zastopnik izjavil, da ni norveška vlada ničesar ve- dela o poletu letala, o kate- rem govori sovjetska nota. Od norveških oblasti so samo za- htevali v noči med 1. in 2. ju- lijem, naj dovolijo pristane- nekemu ameriškem letalu, ki naj bi sodeloval pri iskanju in reševanju izginulega letala.

Norveške oblasti so v skladu z mednarodnimi običaji dovo- lile, da letalo pristane na nor- vevskem letališču. »Zaradi tega je brez podlage trditev v so- vjetski noti«, je zaključil ta zastopnik, »da je Norveška od- govorna za agresivno dejanje proti Sovjetski zvezi.«

Svedski listi so objavili dan- es komentarje o sestrelitvi ameriškega letala »RB-47«. Li- sti pri tem vprašujejo, »zakaj je bilo potrebno, da je od se- strelitve letala do objave so- vjetske vlade minilo toliko ča- sa«. Po pisanju lista »Dagens Nyheter« vzbuja to vti, da je Sovjetska zveza hotela zadr-

žati poročilo o incidentu do primerne časa zaradi propa- gandnih ciljev.

List »Svenska Dagbladet« pa poudarja drugo stran dogodka in piše, da je v dobi raket in nuklearnega orožja to resna in neodgovorna igra, ki lahko sa- mo poveča tveganje tega, kar je generalni sekretar OZN Hammarskjöld tako jasno ime- noval »vojno zaradi napake«.

## ODGOVOR WASHINGTONA

New Port, 12. jul. (AP). Tiskovni zastopnik Bele hiše Hagerty je izjavil danes, da je vsak poizkus povezovanja po- leta letala »RB-47« z letalom »U-2« povsem brez podlage. Po Hagertyjevih besedah je letalo letelo nad mednarodnimi vodo- mi teritorialnimi vodami, niti vjetiskim ozemljem, sovjetski- mi teritorialnimi vodami, niti v sovjetskem zračnem prostoru. V izjavi, ki jo je prej osebno

## KONGRES NACIONALNE UNIJE ZAR

# „Šli bomo po svoji poti“

Govor predsednika Naserja — Ekspozicija o obrambi in o zunanji politiki — Kongres nadaljuje delo v komisijah

KAIRO, 12. jul. (MEN). Predsednik Naser je zaklju- čil sinoči prvo fazo splošnega kongresa Nacionalne unije ZAR, ko je izrazil prepričanje, da kongres izpolnjuje upe, ki jih imajo vanj široke množice ZAR, ko združuje vse družbene sile v deželi in prizadevanja za izpolnitev revolucionarnih nalog. Naser je poudaril, da je bilo to spoznanje potrjeno v razgovorih, ki jih je imel z de- lavci in kmeti v mestih in vaseh v preteklih dneh in v katerih se je pokazalo splošno zanimanje za potek kongresa.

Prepričan sem, je dejal pred- sednik Naser, da bodo postavl- jene naloge izpolnjene kljub težnjam imperialistov ter so- vražnikov ZAR in arabske enotnosti. Ko je poudaril, da ima vsaka velika stvar svoje podpornike in nasprotnike, je

Naser dejal, da se je ZAR že privadila sovražnim podtaka- njem in da bo znala uresničiti cilje revolucije tako v nacio- nalnem kakor tudi v arabskem in družbenem oziru. »Šli bomo po svoji poti ne glede na ak- cije imperializma in njihovih pomagačev«, je dejal Naser, ko je želel kongresu uspešno delo v nadaljnjem poteku.

Kongres je sinoči začel de- lati po komisijah.

Včeraj so imeli na kongresu ekspozicije podpredsednik ZAR in minister za obrambo mar- šal Abdel Hakim Amer, gene- ralni sekretar Nacionalne uni- je Sirije Abdel Hamid Ferad in kontrolor Nacionalne unije Egipta Kameledin Husein.

Maršal Amer je govoril o obrambnih silah ZAR in izja- vil, da je bila po združitvi Si- rije in Egipta vojska ZAR po- polnoma reorganizirana in mo- dernizirana. Poudaril je, da se

je v zadnjih letih razvila v Egiptu močna vojna industrija in da so v ZAR izdelali te dni prvo reaktivno letalo in prvi oklopni vlak.

Kontrolor Egipta in general- ni sekretar Nacionalne unije Sirije sta govorila nato o ne- davnih kongresih v Damasku in Kairu, kot tudi o vlogi Na- cionalne unije v življenju de- žele.

Nasprotno takim — po mne- nju tukajšnjih slovenskih kro- gov — nekonstruktivnim in škodljivim stališčem pa so tr- žaški Slovenci pričakovali tudi od tega zasedanja določen na- predek in pozitivni prispevek

prej pripisovali jugoslovanski strani, kakor tudi neutemelje- nosti zahtev v zvezi s položa- jem tukajšnje slovenske manj- šine. Taka stališča se uveljav- ljajo tudi sedaj ob zaključni- nih komentarjih in ocenah o rezultatih beograjskega zaseda- nja in skušajo podcenjevati pomen mešanega odbora, če- prav prihajajo s tiste strani, ki ni nikdar pokazala ustre- znega zanimanja za rešitev osnovnih vprašanj slovenske manjšine na Tržaškem.

Ce pa italijanska stran na beograjskem zasedanju — za- ključujejo v istih krogih — tu- di tokrat ni privolila na izpol- njevanje določil posebnega sta- tuta tržaških Slovencev in se je delo mešanega odbora, kot pišejo tukaj, končalo brez re- zultatov, ne ustvarja taka ne- razumljiva politika italijanske vlade samo ogorčenje pri trža- škikh Slovincih, temveč tudi otežuje dokončno ureditev in normalizacijo razmer na tu- kajšnjem področju. To pa se je vse doslej še vedno pokazalo kot povsem zgrušena politika, ki je bila v škodo tudi sami Italiji.

Dušan Fortič

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara)

Indonezijski minister za zuna- nje zadeve dr. Subandrio je včeraj izjavil na tiskovni kon- ferenci, da se Indonezija nate- lo strinja z zadnjim sovjets- kim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgo- varjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovne- ga mira.

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožit- venim predlogom



# Avsirijska: Telovadba in politika

Dunaj, julija. — Uradni krogi v Avstriji tujim novinarjem odgovarjajo tako ne zamerijo, kot se pišejo o porajanju nacizma v njihovi deželi. To je prav resna tema, ki jo goje v raznih visokih uradih — živčna, težnja je, da se vse to res, o čemer pravijo, da ni. "Vse to je nepomembno, delo nekaj preteklosti", umirajo avstrijski mladenčevci, simplici arterije skleroze nekaterih avstrijskih kreisleiterjev in gruppenführerjev, umirajo sence preteklosti! To so argumenti, ki jih poslušajo tujci opozovalci dan na dan.

Toda od časa do časa si tudi avstrijski časopisi sami, ki jim ni najmanj do tega, da bi razpravljali v opisovanju "nacionalne nevarnosti", ne morejo, da ne bi spregovorili tudi o tej zadevi. Včasih tudi o tem, zelo resno spregovorili, kar so v tistih visokih uradih in zgradbi. Ne vedo, kaj bi. Sami niso v rami in počasi, da se — pozabi.

Tako se je pred dnevi prišlo k besedi vodilni dunajski dnevnik "Neues Österreich". List, ki mu ni mogoče pripisati neavstrijske miselnosti, v njegovih redakcijskih sedežih drugod drugim predstavnikom obeh strank. List je koalicijski, njegova politična linija je

v znamenju realističnega kompromisa. Sredinski je in upoštevan.

Ta, nad vsakim sumom vzvišen časopis, piše v svojem uvodniku dne 7. julija naslednje: "13. julija bi se naj v Grazu začel Zvezni telovadni zlet. Avstrijske telovadne zveze (Österreichischer Turnerbund). Da bi bilo vsakomur jasno, kakšen zlet bo imelo to nemško slavje, so ga organizatorji napovedali v preživetem žargonu in na preizkušeno širokoustni način kot pregled nacionalnih sil, 15.000 telovadcev — bo torej marširalo v Grazu in kazalo preostalim prebivalcem Vzhodne Evrope, kaj je prava nemška zvestoba". In na drugem mestu: "Nismo pozabili vloge, ki so jo igrali pred letom 1938 organizacije, združene danes v 'Turnerbundu'. Bile so, v pravi pomeni besede, legla nacionalizma in pomočnice agresorjev, ki so Avstrijo uničili". In še: "Toda ali se ni sili morda te organizacije spreminile? Morda pe so odložile rjavo barvo, ki pri njih ni bila samo od telovadbe? ... Branje katere koli številke njihovega lista 'Bundesturnerzeitung' nas pouči, da temu ni tako. Naloga so ostale iste, piše na primer list, ko se nostalgčno spominja zadnjih trzajev rajna. V decembru 1939, neposredno

p. fašističnimi napisnimi akcijami, je ta list pisal o partizanih in borbi odpora kot o 'smrdečem podzemlju' in 'izmečku človeštva'. Le kje smo nekdo te besede že slišali...?" "Österreichischer Turnerbund" je bil 'tim' naslednik nekdanjega "Deutscher Turnerbund". V Prvi republiki je ta organizacija imela eno samo nalogo, namreč pod masko telesne vzgoje vplivati na mladino v nemško-nacionalnem smislu. Vsi voditelji Turnerbunda, brez izjeme, so postali po okupaciji Avstrije bolj ali manj visoki nacistični funkcionarji. Po letu 1945 seveda ni bilo niti misliti na oživitve te organizacije, vsaj pod starim imenom ne. Brž ko so štiri zavestne sile zapustile državo, so se pa spet zganili. Kot na primer v Nemški vzhodni Sloveniji, predobro znani "Schulverein Südmärk", ki je bil na novo ustanovljen komaj štiri dni po podpisu Državne pogodbe, je tudi Turnerbund spet zbral svoje sile. Ker po ustavi ni drugače mogoče, si je izbral zdaj kot epitet "avstrijski" namesto nemški — z očitnim namenom, da se temeljno let na miren način vrne k staremu naslovu. V nekatere manjših krajih, kjer okoli notranjega ministrstva včasih tudi kaj spregleda — kot na primer v St. Jakobu in Rožu

— se na oglasni deski "telovadne" zveze že šopiri napis: "Deutscher Turnerbund". Dejstvo, da naj bi na graškem zletu nastopilo že kar 15.000 ljudi, priča, da Turnerbund postaja nevarna konkurenca za obe koalicijski telovadni organizaciji, za socialistični "ASKÖ" in katoliško "Union".

Med graškim telovadnim zletom bodo priredili tudi kulturni nastop. Kot vrhunec nastopa je mišljena izvedba neke vrste zborne recitacije ali igre v treh dejanjih pod naslovom "Kjer stojimo mi, tam je zvestoba". Ker je avtor te igre Josef Kless, ki je pred leti napisal provokativno knjigo o taborniku Glasenbach, kjer so bili nekaj mesecev po vojni internirani visoki avstrijski nacistični funkcionarji, je seveda izven vsakega dvoma, kakšno zvestobo in zvestobo komu propagira njegova igra. V njej je najti med drugim tudi verz: "Toda nad vsem, da visoko nad / vsem / stoji en sam pojem: nemški narod! / Naj se imenujejo Bavari ali Svaht / Berlinčan, Gradščan ali Vestfald / Salzburžan, Nižjeavstrič ali Prusi — / vsi so eno in istega mišljenja, / kadar gre za veliko celoto...". Na drugem mestu: "Na plan, vi nemški mladeniči, / na plan, k orožju...". Ali: "O, ti, moja dežela, / moja nemška dežela Avstrija!". "Le kaj bodo rekli k temu duhovnemu anšlusu" naše oblasti? se sprašuje "Neues Österreich".

Ne ve še, kaj bodo rekli. Kljub temu članku in kljub protestom socialistične mladine, ki so temu članku sledili, se še doslej nihče ni zganil. Morda je kdo od odgovornih tudi tu mnenja, da gre za prenapetost mladeničev in skleroze starih. Toda emocionalna prenapetost in duhovna skleroza sta bile in sta še vedno med "najnevarnejšimi" gibalnicama — to bi morali voditelji Avstrije, ki so bili po večini njegove žrtve, prav za prav vedeti.

## SIR ROY filozof ra

Sir Roy Welensky, zvezni premier Federacije Rodezije in Njase v Srednji Afriki, je dejal, da so matične dežele, ki so zapustile svoje položaje v Afriki, ne da bi prej pripravile svoje "varovance" za "odgovorno" vladanje, zagrešile "politično goljufijo".

"Ne verjamem, da bi mogli kak odgovoren evropski upravljavec verjeti v podelitev neodvisnosti drugemu, če desertira in pusti narod z ohromljenim gospodarstvom, brez kapitala in brez izkušenih administratorjev," je dejal Sir Roy Welensky. "Civilizacija je ni mogoče prenesti na ljudi, treba si jo je zaslužiti."

Neodvisne države se bodo morale kmalu prodati, ki jih bo volja izvelič iz kaše, in do prodaje bo prišlo za ceno neodvisnosti. "Ne vem, kdaj se bo to zgodilo. Morda celo že 25 let, toda dvomim, zakaj sovjetski politični stroj se pomika počasi, a zanesljivo, in je dosegel že precejšnje uspehe pri svojem prodiranju na afriško celino."

Sir Roy Welensky je kritiziral kolonialne države, ker mislijo, "da imajo opravka z Evropejci črne pleti, ne pa z Afričani, ki so izredno zaostali in popolnoma nevarni zrelih političnih ustanov zahodnega sveta."

Po mnenju rodezijskega premiera danes sonce zahaja nad demokratičnimi ustanovami na afriški celini. Osebo upa, da bo to sonce spet vzhajalo. "Toda marsikaj se bo zgodilo, preden se bo to izpolnilo. Kakor sem dejal, bo čez deset let 'Union Jack' (britanska zastava) vihal samo še nad Federacijo."

Ali ste pripravljene stati, sir Roy?

## ZADNI DOGODKI DOMA IN PO SVETU

### Čete ZDA v Kongo?

Reuter poroča, da je vlada Konga sklenila presiti ZDA za čete — Belgijske čete v Elizabetvillu — Hammarskjöld se posvetuje z zastopniki afriških držav

LEOPOLDVILLE, 12. jul. (Reuter). Ministrski svet republike Kongo je sklenil naprositi ZDA, naj pošljejo svoje čete v spodnji Kongo in organizirajo koordinacijsko središče za operacije belgijskih, kongoških in ameriških sil. Kakor poroča agencija Belga, se je ameriški veleposlanik v Leopoldvillu strinjal s tem sklepom vade. Ministra belgijske vlade De Skrayver in Van der Meersch sta prisostvovala današnji seji ministrskega sveta Konga.

Washington, 12. julija (AFP). Ameriško ministrstvo za zunanje zadeve odklanja komentarje o vesteh, po katerih je kongoška vlada zaprosila ZDA, naj pošljejo svoje čete v Kongo zaradi obnove reda. Sekretariat State departmenta pa je objavil, da je bilo dvema četa ameriške pehote, ki sta na stanjeni v Zahodni Nemčiji, naročeno, naj bosta pripravljene za odhod v Kongo zaradi varstva ameriških državljanov, ki jih niso evakuirali. Objavili so tudi, da ni točna vest, da bi ameriški veleposlanik soglašal z zahtevu kongoške vlade.

Elisabethville (Katanga), 12. julija (Reuter). Belgijski polkovnik Weber, ki ga je predsednik Katange Combe včeraj imenoval za poveljnika oboroženih sil Katange, je dнес sporočil zastopnikom industrije in trgovine, da mu je belgijski minister za obrambo Gilson naročil, naj bo na razpolago Combeju. Po Weberovi izjavi prihajajo v Katango belgijske čete z vojaškega oporišča Kamina.

Belgijski padači stražijo vsa važnejša javna poslopja, železnico in letališče v Elisabethvillu in je obnovljen red, kakor poročajo. Belgijci se svobodno gibljejo po ulicah, trgovine, katerih lastniki so Evropejci, pa so ponovno odprte.

New York, 12. julija (Tanjug). Na sedežu OZN posvečajo vso pozornost prizadevanjem generalnega sekretarja Hammarskjölda, da pomaga vladi mlade republike Kongo v njenih prizadevanjih da bi v deželi obnovila red in mir. Dopolnilne se je Hammarskjöld sestal z voditelji delegacij Etiopije, Libije, Gane, Sudana, Libije, Gvineje, Maroka, Tunisa in ZAR, da bi proučil zahtevo ministrskega predsednika Konga, Lumumbe, naj pošlje OZN svoj strokovnjake za reorganiziranje vojske republike Konga.

Po vestih iz poubenih krogov je nameraval Hammarskjöld sprva sklicati sejo Varnostnega sveta, da bi predložil svoj načrt o pošiljanju vojaških strokovnjakov v Kongo. Medtem je sklenil, da se najprej sestane z zastopniki devetih afriških dežel in da v stiku z njimi najde najboljšo možnost za ugoditev zahtevi kongoške vlade. Na podlagi mnenj afriških dežel bo Hammarskjöld presodil, ali je potrebno sklicati sejo Varnostnega sveta.

### Avstrijska vlada o izjavah Hruščeva med obiskom v Avstriji

Dunaj, 12. jul. (Tanjug). Avstrijska vlada je sklenila danes na seji, ki ji je predsedoval kancler Raab, naj minister za zunanje zadeve Kreisky obvesti veleposlanika ZDA in Zahodne Nemčije na Dunaju, da se avstrijska vlada ne strinja z izjavami, v katerih je predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev med svojim nedavnim uradnim obiskom v Avstriji kritiziral vladi teh dveh držav.

Uradno poročilo, objavljeno po seji vlade, pravi, da vlada ne more biti odgovorna za izjave kakega tujega državljanika na tiskovni konferenci.

### Karamanlis v Parizu

Pariz, 12. jul. (AP). Predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis se je danes sestel s predsednikom de Gaulleom. Razgovore sta nadaljevala po obedu, ki ga je grški ministrski predsednik priredil na čast predsedniku de Gaulleu. Popoldanskemu sestanku de Gaulle in Karamanlis sta prisostvovali francoski ministrski predsednik Debre ter ministri za zunanje zadeve Couve de Murville in Evangelos Averof.

## Hruščev o Kubi in ZDA

Na tiskovni konferenci je sovjetski premier govoril tudi o položaju v Kongu

MOSKVA, 12. jul. (Tanjug). V nadaljevanju tiskovne konference, na kateri so govorili o dogodku z ameriškim letalom, je Hruščev odgovoril še na nekaj drugih vprašanj.

Na vprašanja o Kubi je Hruščev ponovil, da bo Sovjetska zveza do konca podpirala kubansko ljudstvo v njegovi borbi, tudi v primeru ameriške vojne agresije. Sklepe ameriške vlade, da zmanjša nakup kubanskega sladkorja, je označil kot gospodarsko agresijo, meni pa, da je lahko zaradi tega kubansko ljudstvo tudi srečno, ker se bo znebil gospodarskega pritiska ZDA.

Hruščev je dodal, da se ZSSR ne želi vmešavati v zadeve dežel Latinske Amerike, poudaril pa je, da podpira Sovjetska zveza svobodo in neodvisnost vseh dežel in da je pripravljena izkazati gospodarsko in politično pomoč, ako jo kdo zaprosi. Ko je označil kot "najbolj bedasto izmišljotino" trditev, da hočejo Rusi ustvariti na Kubi sovjetska vojaška oporišča, je Hruščev

### Macmillan v Spodnjem domu

London, 12. jul. (Tanjug). Predsednik britanske vlade Macmillan kljub protestom opozicijskih poslancev ni hotel dati obvestil o poletih ameriških izvidniških letal z oporišč v Veliki Britaniji. Dejal je, da nikoli ni bila praksa, da bi o takšni stvari razpravljali v parlamentu. Macmillan tudi ni hotel komentirati včerajšnje sovjetske protestne note, ampak je le dejal, da vlada nito proučuje. Na vprašanje vprašanja poslancev je Macmillan dejal, da se ZDA in Velika Britanija vedno posvetovale o uporabi oporišč. "Včasih so bile tudi napake, ker naravno morajo biti, vendar pa imamo posvetovanja in sporazume o operacijah, ki se nam zdijo nujne, kolikor sploh mora obstajati nuklearno orožje za zastraševanje in kolikor moramo vzdrževati njegovo vrednost in moč," je dejal Macmillan.

Pod voz je padel Celje, 12. jul. Danes, nekaj minut po 11. uri, se je pripetila smrtna nesreča na cesti med Petrovimi in Zalcem. Valtič iz Druskovca pri Krapini, je peljal prebrzi voz naložen s slamo. Ker pa je bila slama slabo pritrdjena na vozu se je vsula z vozniškom vred na kante, ki so se spustili in zdirjali po cesti. Pri tem pa je Valtič padel pod voz, ki ga je tako hudo poškodoval, da je čez pol ure umrl, potem ko ga je prvi avtomobilist, ki je pripeljal mimo kraja nesreče odpeljal v celjsko bolnišnico.

## Madžarska: Premalo svinine

BUDIMPEŠTA, julija. (Poseben dopis "Tanjuga"). Budimpeštanske mesnice niso več tako bogate zalozene kot pred nekaj meseci. Pravzaprav primanjkuje le en artikel — svinjsko meso, ki pa je zaradi strukture in navad v prehrani tamkajšnje prebivalstva bistvenega pomena. Svetu dobro znana madžarska kuhinja sloni prav na svinjskem mesu in masti in je razumljivo, da gospodinja, ki gre jutraj na trg, obrača hrbet mesnici, v kateri je na primer dovolj govedine, ter mimogrede razglaša da ni mesa.

Da ni svinjskega mesa, kratkoročno rečejo, da ni mesa. Kako je prišlo do položaja, ki ga uradno nazivajo prehodno primanjlanje mesa?

Podaški kažejo, da je potrošnja mesa v zadnjih letih občutno narasla. V letu 1950 je na prebivalca odpadlo 34,3 kilograma, v letu 1955 nad 37 kilogramov, a lani kar 45,7 kilogramov mesa na potrošnika. Potrošnja v prvih mesecih letošnjega leta pa je presegla lanišnje. Če upoštevamo, da je svinjsko mes najpogostejša predmetna potrošnja svinjskega mesa, je očitno, da je bilo letošnje redno oskrbo zagotoviti samo s povečanjem številke svinj.

Toda statistike kažejo, da so letošnje nastale prav zaradi namernega zmanjševanja števila svinj v zadnjih mesecih. Letos marca je bilo v vsej državi kakih 1.000.000 svinj, in to je za 900.000 manj, kot istega meseca letošnje leto. Število svinj letos je namreč toliko kot pred dvema letoma, to pa so ocenili kot neizpolnjenost zaradi potrošnje, ki je medtem povečala.

Kar zadeva možnost za bolj ali osterbo z mesom, povzroča dejstvo težav pomanjkanje plemenitih svinj. Po podatkih je letos plemenitih svinj za kakih 10 odstotkov manj, kot lani.

Odkod ta položaj? Lani — se čisti odgovor — so kmetje, ki se pripravljali, da se bodo odpravili pozivom za vstop v zadrugo, neusmiljeno krali svoje svinje, med njimi tudi plemenite, ne da bi se ozirali na to, če je takšno ravnanje koristno za narodno gospodarstvo in navsezadnje tudi zanje.

Zadruga, posebno nove, ki imajo na skrbi živinorejo, niso mogle niti lani niti letos urejati svojih materialnih zadev in izločiti potrebna sredstva za dobro vzrejo živine. Lani in letos so na vsi moči zidali hlevne postavitelj ograde in kurike, toda položaj se ni bistveno spremenil, čeprav je bilo marsikaj zgrajenega. Presežka živine, ki so ga morali kmetje izločiti zadrugam, niso vedeli kam dati. Groznica je nevarnost, da bi propadel še ta fond goved in svinj in o kakšnem hitrem napredku v sedanjih okoliščinah ni bilo niti govora. V takšnem položaju so sklenili spremeniti predpise o vzdrževanju živine na običajnih zadrugah in izšla je posebna uredba, ki pravi, da lahko ne glede na zadrugna pravila vsak zadrugnik redi toliko svinj in goved, kolikor jih lahko vzreje. To se sicer nanaša samo na zadrugo, ki so bile ustanovljene lani in letos in pri katerih niso zgodili skupnih hlevov in ozrad, toda takšnih zadrug je še zmerom največ.

NI važno načelo, važno je, da le smer — to je geslo, ki ga je danes sklenil pri prizadevanju za intenzivnejši razvoj živinoreje z materialnimi sredstvi in zadrugami.

Odkod od dovolj veljavnega pomena, da lahko zadrugniki na svoji običajni redi samo plemenito svinjo in puščajo, so dopolnile nove objave glede nabave plemenitih svinj in kr-

sklenejo pogodbo z državo o prodaji svinj, in to po oseh, ki niso nič manjši od tistih, po katerih zadruga prodajajo svinje.

Prve izkušnje pri izvajanju teh novih ukrepov kažejo, da so kmetje začeli spet zanimati za svinjorejo. Čeprav večje je število tistih, ki prevzamejo plemenite svinje v rejo. Pričakujejo, da bo letošnji plan o pomlajevanju plemenitih svinj za kakih 100 tisoč svinj v celoti izpolnjen.

Miloš Corović

## Brazilijska: Velemestne luči in hrup

Rio de Janeiro, 11. julija. (Poseben dopis "Tanjuga"). — Razen prijateljske tekme s Cilom v korist tistih, ki jih je prizadel potres, tu prejšnji mesec ni bilo pomembnejših nogometnih srečanj, vendar je po mestu vseeno odmevalo pokanje petard. Brazilci imajo radi bučnost. Tudi svetniki niso vami pred tem. Dneve sv. Antona, Janeza in Petra so spremenili v na pol poganske slovesnosti, v dneve, polne veselja in hrupa.

Po dvoriščih kurijo kresove, ulice so pregrajene z zelenimi kitami in spremenjene v ljubke odre in vsi, stari in mladi, se zabavajo s pikanjem in ognjem. S steh in iz oken se usipa dež raznobarnih žarečih zvezdic v jasno noč, pisani razsvetljeni lampiončki se poglanjajo proti nebu, odmevajo "žabice" in "bombe", temo režajo blesčeče vijuge...

Kakšen delež imajo pri vsem tem svetniki, ki smo jih omenili, nihče ne zna natančno povedati, vsi so pa zelo veseli. Razen karnevala so te sloves-

nosti edini dnevi kolektivnega, občega veselja, dnevi, ki se ostro razlikujejo od vseh drugih dni v letu brez prave zabave in v katerih razgibavajo enolično in pogosto mračno življenje poletni samo kopališča, vse leto pa kino dvorane.

Te slovesnosti v Rio so lepe, čeprav kronisti tega mesta trdijo, da so bile nekdaj še dosti dosti lepše. Zalujejo za tistimi časi, ko je bil Rio še preprežen z vzdušjem vaške idile, ko so po vrhovih in na malih posestih med gospodskimi hišami plesali okoli ognjev — so fantiči dosti svobodnejše tekali za blesčečimi se zmagaji. Zelenje čedalje bolj izrinjajo nebotičniki, nedolžno lirčno igro ognjemetov pa čedalje bolj zamenjujejo oglušujoči hrup petard, se pritožujejo stari in pravijo, da so vse te spremembe znamenje časa, ki v njem živimo — odmev oglušujočega bobnenja raketen letal, bomb in dinamita...

Kot navadno muči kroniste neozdravljivo demotožje po

"starih dneh". Ko pa že govorimo o letalih in dinamitu, pa si ogledimo kronike, prav nič veliki del te kronike Rio de Janeira.

Dopotovati v Rio iz katerega koli kraja Brazilijske z letalom ima razen vseh drugih še neko posebno prednost. Letalo vas namreč pripelje čisto v središče mesta. Poslovnemu človeku sploh ni potreben taksi, da bi dospel do pisarne ali do prvega hotela. Že precej zdavnaj so enega izmed mnogih granitnih bregov v Rio de Janeiru zravnali z zemljo, z njegovimi stenami so nasuli obalo zaliva Gvanabare in prav na dohodu v poslovni del mesta so napravili pravokoten jeziček v morje, na katerem so zgradili zelo sodobno letališče za krajevni zračni promet.

Se do pred kratkim je bilo to letališče mestni ponos, zadnji čas pa ga preklinjajo. Se eno potniško letalo s 55 potniki in člani posadke se je zrušilo v morje, namesto da bi se spustilo na letališče. Nihče izmed ljudi v letalu ni ostal

živ. Pred nekaj meseci sta se v bližini letališča zaletela v zraku domače potniško letalo in ameriški transporter s člani orkestra ameriške mornarice, ki bi moral igrati tu ob Eisenhowerjevem obisku. Po golem naključju so se rešili samo trije godbeniki; sedeli so v repu transporterja, ki se je v zraku ločil od trupla...

V zadnjih nekaj letih se je precej letal zrušilo v morje, ali pa so se zaletela letala v zraku nad Rio; zato sedaj vsi nazivajo zaliv Gvanabara "zaliv smrti". Nihče ne vali krivde ne na letališče ne na kraj, ki so ga izbrali zanj. Vsi pa ugotavljajo, da v brazilskem civilnem letalstvu nekaj ni v redu, čeprav je to letalstvo sicer eno najmočnejših na svetu, ali pa je nekaj narobe s kontrolno službo v Rio.

Brazilci imajo zelo radi letala, saj so "skočili vanje" tako rekoč naravnost iz volovske vprege. Čeprav so zdaj povsod prav vsi kraji dežele z razvejanim cestnim omrežjem, bo ostalo letalstvo še naprej poglavitno prevozno sredstvo zaradi velikanskih razsežnosti države. Zato javnost, tisk in parlament, vznemirjeni in ogorčeni zaradi zaporednih nesreč nad Gvanabaro, zahtevajo, da se prepreči nove tragedije v zraku.

Kar pa zadeva dinamit, je pred kratkim zares eksploziral, in sicer 72 km od Ria de Janeira. Vse se je zgodilo v slogu "filmov z divjega zahoda". Celot megafona ni manjkalo, takega, s kakršnim režiserji v Hollywoodu izdelajo naredbe igralcem in statutom. Tokrat je pa megafon uporabil vodja razbojniške tolpe, ki so poveljevali svojim ljudem, ki so napadali vlak.

To ni bil navaden vlak. Kompozicija je imela samo lokomotivo in star vagon, v katerem so peljali plače za delavce na bližnjem železniškem gradbišču. Razbojnikji so z dinamitom vrgli v zrak tirnice, začeli streljati na osebe s puškami, naskočili vagon s črnimi krinkami na obrazih in spet izginili, s seboj so pa odnesli več kot 80 milijonov dinarjev.

Po dveh tednih zasledovanja, v katerem so sodelovali policajci iz treh brazilskih držav in helikopterji vojaškega letalstva, so se vrnila zasledovalci praznih rok.

"Čas, ko so kradli kokeši, je minil nepovratno. Napredovali smo. Zdaj imamo še same gangsterje," je izjavil eden izmed kronistov in ponovno vzdihnil za nekdanjo na pravačo idilo. Jaša Almulici



V ZDA je v polnem teku volilna kampanja za predsedniške volitve, ki bodo dale državi novega predsednika. Po mnenju opazovalcev se bo boj za predsedniško mesto bil med senatorjem Kennedym (demokrat) in podpredsednikom Nixonom (republikanec). Toda konvencije strank so mahnite in prav lahko se zgodi, da bo kandidata čisto druga. Moč, ki so voljni prevzeti vodstvo države, ne manjka ne eni ne drugi stranki... — Na sliki je prizor s šteje novo Yorkske ulice. Plakati je le propaganda za čimvečjo udeležbo na volitvah, ne glede na strankarsko pripadnost. Kandidat na skrajni levi, Humphrey, je že povedal, da ne bo kandidiral, osel v sredini pa je le simbol demokratske stranke.













Pogled z Miklavževega hriba na novejši del Celja. V mestu ob Savinji si prizadevajo dokončno izdelati nov urbanistični načrt, ki bo zagotovil bolj smotrni in sodobnejši razvoj mesta. Zato naj bi mesečni o vseh predlogih v zvezi z urbanističnim načrtom čimveč razpravljali. (Foto: Krivec)

## „Modna oblačila“ dobila nove stroje

Pred osmimi leti je nekaj delavcev začelo v obrtni delavnici v Sentvidu, zdaj pa šteje kolektiv 650 ljudi, ki so samo lani naredili iz 860.000 kvadratnih metrov blaga nekaj manj kot 200.000 kosov najrazličnejših izdelkov težke konfekcije. S kvaliteto in ceno so pridrli na tržišče, ki se je začelo tako zanimati za njihove izdelke, da so bili v zadnjih treh letih prisiljeni razširiti podjetje in izboljšati tehnološki postopek proizvodnje. Iz obrtniškega dela so prešli v prvi stopnji na polindustrijsko, v drugi pa na industrijsko proizvodnjo.

Zrasli so novi obrati v Dravljah, Tomačevem, na Viču, v Krki na Dolenskem in v Zireh na Gorenjskem. Hkrati pa je oživela tudi lastna prodajna mreža v Ljubljani, Kranju, v Zireh in v sodelovanju z drugimi trgovskimi podjetji v Mariboru, Murski Soboti, Lendavi, Celju, Trbovljah, Črnomlju in celo v Pulju, Novem Sadu, Beogradu, Nišu, Bitolju in Peči. Zdej so „Modna oblačila“ vodilno slovensko podjetje v izdelavi težke konfekcije. 235 novih strojev od brzohvalnih Pfaffov in vrste specialnih strojev pa do najsoodobnejših Hoffmannovih likalnih stikalnic, ki so jih prav te dni dobili, so porok, da bodo še letos razširili dejavnost in jeseni zaposlili v vseh obratih že 800 delavcev.

Kakor izgleda pase je začela za kolektiv „Modnih oblačil“ jesen in zima. Ob najmodernejših strojih za izdelavo konfekcije se kopičijo balonski plašči, obleke, zimski plašči, „marsovci“ in še vrsta oblačil, ki so namenjena hladnejšim dnevom. Toliko naročil imajo, da ne vedo, kje bi najprej začeli.

Razvoj „Modnih oblačil“ pa bi bil še hitrejši, če jim ne bi primanjkovalo prostora. Ker imajo strokovno usposobljene ljudi in sodobne stroje, resno razmišljajo na razširitev. Ob obratu na Viču, poleg nekdanje tovarne testenin, namerjajo postaviti novo tovarno. Lokacija je bila odobrena in idejni načrti so napredovali. Gre samo še za razumevanje pristojnih organov in za denar, pa bodo prihodnje leto na

### ● GORNJA RADEGONA

Svet za socialno varstvo in varstvo družine je obravnaval predlog o dodeljevanju denarnih podpor socialnega varstva občine. Podporo bodo dobivale te osebe, ki imajo stalno bivališče na območju občine in so za delo ne zmogljive ter neopredeljene osebe, ki nimajo svojcev, ki bi jih morali preživljati. Razpravljali so še o delu komisije za zbiranje podatkov Zveze borcev in o perspektivnem planu socialnega varstva. (P)

### ● TIŠINA

Kmetijska zadruga je dokončala adaptacijo stare zgradbe, kjer bo prostora za 15 glav goveje živine. Letos bodo zgradili tudi strojno lopo v Gedirovcih. Zadruga ima zdaj pet traktorjev, tri mlatilnice ter več traktorskih priključkov, primanjkuje pa ji dobrih strokovnjakov. Nujno bi rabila kmetijskega tehnika za upravljanje vseh splošnih kmetijskih zadev.

### ZA STANOVANJE,

za notranje zidove, razstavne prostore, gledališke kulise, lesenit, papir uporabljajte sodobne barve

### JUBOFLOR

Prednosti uporabljajo se brez vseh dodatkov razen vode. Zaradi enostavnosti priprave prihranite 30 odstotkov časa. Proizvajamo jih v 37 modernih niansah.

### „JUBO“

tovarna barva  
DOL PRI LJUBLJANI

gradbišču zastavili temelje sodobnemu objektu. V nenehni skrbi za večjo izbiro — jeseni se bodo predstavili javnosti z novimi modeli — in v prizadevanju za kvaliteto pa „Modna oblačila“ ne pozabljajo svojih delavcev. Razen vrste izobraževalnih in

strokovnih tečajev so nedavno tega pripravili v organizaciji potovalne agencije „Izletnik“ strokovno ekskurzijo po Makedoniji in Srbiji, na kateri si je 160 članov kolektiva ogledalo sorodna podjetja in nekaj tekstilnih tovarn. —eh

### SKOBELNIK ZA ŽELEZO

PROIZVOD VOGHERA — MILANO, DELOVNA DOLŽINA 400 MILIMETROV  
P R O D A

Kartonažna tovarna v Ljubljani —  
Čufarjeva ulica šte. 16.

ČE DO 15. AVGUSTA NE BO INTERESENTOV IZ VRST  
GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ ALI DRUŽBENO  
PRAVNIH OSEB, PRODAMO STROJ CIVILNO PRAV-  
NIM OSEBAM. 6425

### JAVNA SKLADIŠČA - LJUBLJANA, Šmartinska cest. številka 152-a

SPREJMEJO  
VEČ SKLADIŠČNIH DELAVCEV

POGOJI:  
Z UREJENO VOJAŠCINO IN Z ZAZELENO  
PRAKSO.  
OSEBNE IN PISMENE PONUDBE SPREJEMA  
TAJNIŠTVO PODJETJA. 6211

### VEČJE INDUSTRIJSKO PODJETJE V LJUBLJANI

razpisuje DELOVNO MESTO

organizatorja podjetja

POGOJ: fakultetna izobrazba s prakso.

Plača po dogovoru.

Pismene ponudbe z obširnimi podatki pošljite na pošto  
predal 376 Ljubljana. 6208

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih  
razmerij pri

Avtobusno-turističnem podjetju SAP - TURIST,  
Ljubljana,

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. AVTOKLEPARJEV in KLEPARJEV sorodnih strok
2. AVTOMEHANIČEV
3. KLJUČAVNICARJEV ter

VAJENCEV za avtomobilsko in avtotapejniško  
stroko.

Za kvalificirane kleparje in avtomehanike plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Vajenci morajo imeti zaključeno osemletko in morajo biti telesno in duševno zdravi. — S stanovanji podjetje ne razpolaga.

Kandidati naj se pismeno ali osebno zglase v  
Sekretariatu podjetja SAP-TURIST, Ljubljana, Središka  
šte. 4, telefon 40-468. 6380-zn

### PRODAMO

nekaj kompletnih letnikov „SLOVENSKEGA  
POROČEVALCA“ in „LJUDSKE PRAVICE“  
iz leta 1945 do 1959.

ČP „DELO“ — Ljubljana, Tomšičeva ulica šte. 1

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih  
razmerij

Trgovskega in predelovalnega podjetja „ŽITO“ —  
LJUBLJANA, Čufarjeva ulica šte. 2

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. obratovodje testeninske enote,
2. kvalificiranega avtomehaničarja,
3. kvalificiranega šoferja za skladišče Kranj,
4. transportnih in skladiščnih delavcev za delo v Ljubljani in na Lescah

Pogoji: pod 1. visokokvalificiran testeninec.  
Samska stanovanjara so na razpolago. 6375

## == OGLASI == OGLASI == OGLASI ==

## MALI OGLASI

29-LETNA tovarišica želi spoznati  
poštenega delavca. Ponudbe pod  
„Stanovanje zagotovljeno“ v ogl.  
odd. 15732-11  
GOSTINSKO PODJETJE „Lovec“  
— Rakek razpisuje delovno me-  
sto skladiščnika. Potrebna je  
praksa v skladišču gostinskega  
obrata ter znanje kletarstva.  
Plača po tarifnem pravilniku.  
15684-1

NUJNO PRODAM AVTO z rezerv-  
nimi deli, generalno obnovljen.  
cena 170.000 din, registriran za  
1960. leto, Fegeš, Sreber, 45,  
Ljub. Polje, 15656-4

PRODAM dobro ohranjeno ku-  
hinjsko kredenco, kotno klop,  
vodovodni lijak iz litega železa  
in globok otroški voziček. Izan-  
ska cesta 126. 15619-4

PRODAM HIŠO ob glavni cesti.  
Izpraznjeni obrtni lokal, upo-  
rabiljiv za stanovanje. Franc  
Rotar, Črnuče 176. 15623-7

ZAMENJAM enosobno mansarno  
stanovanje v Šiški za komforn-  
no enosobno proti dopla-  
ču. Ponudbe pod šifro „Goto-  
vina“ v ogl. odd. 15036-9

„MAVRICA“, gros. trg podjetje  
proda 2,5-tonski tovorni avto-  
mobil znamke Adam-Opel. In-  
formacije dobite v skladišču  
podjetja, Ljubljana, Parmova 9.  
V poštev pride samo državni  
sektor. 15694-1

ISCENO opremljeno ali neopreml-  
jeno, takoj vseljivo sobo. Po-  
nudbe po telefonu 20-711. 15791-9

FIAT 600 z radijskim aparatom  
nujno prodam (cena 650.000). Na-  
slav. tel. 51-083. 15703-m

ITALIJANSKI, skoraj nov, glo-  
bok voziček prodam. Gomol,  
Ulica stare pravde 20. 15794-m

ZAMENJAM enosobno stanova-  
nje na Vrtniki za enakov. v Ljub-  
ljani. Košir Jožica, Vprašajte  
od 17. julija od 13. do 15. ure  
na Babiški šoli. 15797-9

STARI GRADBENI LES (plochi),  
debeline ca. 4 cm kupim ali vza-  
mem v najem, peči odpadkov, na  
kratkem čsu. Podboj, Ljub-  
ljana, Trubarjeva c. 93. 15799-5

„TOMOS-PUCH“ SV 175, skoraj  
nov, in psa čuva eno in pol  
leta starega — prodam. Vodni-  
kova 83. 15797-m

MLINARSKA VAJENKA za  
valjenji mlin sprejme takoj Mlin  
Kovačič Novo mesto. P 2285-3

FOTOGRAFSKEGA POMOČNIKA  
sposobnega, sprejemam s 1. av-  
gustom ali pozneje. Foto Dem-  
šar, Ljubljana, Stari trg 8. 15811-1

MIZARSKO OBRATNO PODJETJE  
Šiška, Knezova ulica 28. Ljub-  
ljana sprejme večje število kvali-  
ficiranih mizarjev za montažna  
dela na stavbah in v delavnici.  
15691-1

ODPADNO PODJETJE v Ljublja-  
ni išče seta centralnega skladi-  
šča. Pogoji: trgovska izobrazba,  
veletna praksa in moralna ne-  
oporečnost. Nastop službe je  
mogoč takoj. Ponudbe pošljite  
v ogl. odd. „Delo“ pod „Neka-  
pizovan“. 15797-1

POSREDOVNEGA PREDSTAV-  
NIŠTVA prevzamam honorarno  
novo predstavništvo, imam av-  
to, Mikle, Skopje, V. Glavinov  
št. 36. K 6197-1

OSTRI AVTOMOBIL Opel Rekord  
št. 1949, 55 KS, v odličnem sta-  
nju prodamo za 800.000 din. Na-  
slav v ogl. odd. K 6231-m

BRUSILNI STROJ za poliranje  
lesa s tremi valji, dobro ohr-  
njen, nujno kuca. Agencija  
„BEOGRAD“, Beograd, Dosite-  
jeva ulica 21/III, telefon 22-223.  
K 6389-5

MIZARJE, kvalificirane in pol-  
kvalificirane za stavbena, mini-  
štvena in roletarska dela sprej-  
memo takoj, ali po dogovoru.  
Stavbeno mizarstvo, Ljubljana,  
Slovska ul. 16. 6085-1

STUDENT elektrotehnike išče so-  
bico, plača za čas počitnic. Po-  
nudbe pod „Central“ v ogl. odd.  
15714-9

PRODAM Opel Rekord, malo vo-  
žen, v odličnem stanju. Bitak  
Lojze, Kamnik. 15716-m

ZAHVALA  
Družina SELANOVA v Notra-  
njih goricah se ob težki izgubi  
črkerke Jane najtopleje zahvaljuje  
za vso pomoč in poštovanost  
zdravnikom dr. Kajželju, dr. Je-  
rebu in dr. Repetu, dalje osebnim  
bolničarjem v Sezani, ki je dolgo  
mesece lajšalo gore naše nepo-  
zabni Jani.

Številnim darovalcem vencev in  
cvetja, vsem onim, ki so nas v  
težkih dneh bodrili in z nami so-  
čustvovali in vsem, ki so našo  
jamo spremljali na zadnji poti, po-  
sebno godbi LM, pevcem, obema  
govornikoma, delovnemu kolek-  
tivu ZTP Sekcije za signalne na-  
prave in zvezi in železniškemu  
signalnemu podjetju, Občinskima  
komitetama ZKS Ljubljana in Vič  
in Ljubljana-Šiška ter vsakemu  
aktivu ZKS in ostalim množičnim  
organizacijam v Notranjih gor-  
cah ter vsem ostalim, prisrčna  
zahvala.  
V Notranjih goricah, 6. julija 1960  
Družina Selanova

Umrli nam je naša dra-  
ga sestra in teta

KAROLINA  
KOČAR

Pokopali smo jo v to-  
rek popoldne na pokopa-  
lišče Zale.

Zalujoči: sestra Marija,  
nečaki in nečakinje.  
Ljubljana, 12. julija 1960.

Sporočamo vsem sorodnikom in znan-  
cem, da je umrla  
v 90. letu starosti gospa

OLGA OSIPOVNA DOLIVO —  
DOBROVOLSKI

Pogreb bo v sredo, dne 13. julija 1960, ob 17.30 iz  
Krištofove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči: prijatelji in učenci.  
Ljubljana, dne 12. julija 1960.

### ČASOPISNO PODJETJE „DELO“,

SPREJME

### KURIRJA

ZGLASITE SE V

Sekretariatu — Ljubljana, Tomšičeva ulica 1

### TRGOVINSKO PODJETJE Z GRADBENIM

MATERIALOM NA VELIKO

„INVEST PROMET“

BEOGRAD, Zmaja od Nočaja šte. 11,

obvešča svoje poslovne prijatelje, da je dobilo nov tekoči  
račun 101-717-1-112 6411

### „GRAL“ — AVTOOBNOVA —

LJUBLJANA — BEŽIGRAD ŠTEV. 11,

P R O D A IZ SVOJIH OSNOVNIH SREDSTEV  
NASLEDNJE STROJE:

6 STRUŽNIC — kompletnih, s pogonskimi

elektromotorji,  
TRAČNO ŽAGO za železo,  
HORIZONTALNI REZKALNI STROJ,  
POVRŠINSKI BRUSILNI STROJ,  
BRUSILNI STROJ za zavrne obloge,  
2 BRUSILNA STROJA na 2 plošči (za brušenje  
raznega orodja),  
AGREGAT za električno napetost 30-KVA,  
VZMETNO KLADIVO — AJAX,  
ELEKTROVARILNI AGREGAT

PREDNOST DO NAKUPA IMA DRUŽBENI SEKTOR,  
SEDEM DNI PO OBJAVI PA TUDI ZASEBNIKI. 6388-zn

Vsem sorodnikom in prijateljem sporočamo prežalostno  
vest, da je nenadoma umrl moj preljubi mož in brat

### VILKO PUNTAR

predmetni učitelj v Radovljici

Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 13. julija 1960,  
ob 18. uri iz hiše žalosti, Linhartov trg šte. 22 v Ra-  
dovljici.

Zalujoča žena Vida in brat Jože Puntar.

Radovljica, dne 12. julija 1960.

UPRAVITELJSTVO IN UČITELJSKI ZBOR OSNOVNE  
SOLE II V RADOVLJICI

SPOROČATA ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE NENA-  
DOMA ZAPUSTIL NAŠ DOBRI IN VESTNI TOVARIS

### VILKO PUNTAR

UČITELJ

NA ZADNJO POT GA BOMO SPREMILI V SREDO,  
DNE 13. JULIJA 1960, OB 18. URI V RADOVLJICI.  
ZVEŠTEGA TOVARISA IN POŠRTOVALNEGA  
DOLGOLETNEGA PROSVETNEGA DELAVCA BOMO  
OHRANILI V ČASTNEM SPOMINU.  
UPRAVITELJSTVO IN UČITELJSKI ZBOR  
OSNOVNE SOLE I IN II V RADOVLJICI

Obveščamo vse znanke in ameriške rojake, ki so na  
obisku v domovini, da je 11. julija 1960. v Krašnji umrl  
in nas zapustil v globoki žalosti

### FRENK OGLAR

iz Clevelanda

Pogreb bo v sredo, 13. julija 1960 ob 16. uri v Krašnji.  
Zalujoči: brat Vinko Oglar, sestra Antonija in Jožefa,  
nečaki: Ivanka, Branka, Minka, Marija, Franci, Mirko  
in Vinko, bratanci in sestrčne ter ostalo sorodstvo.  
Krašnja, Spodnje Loke, Blagovica, Kranj, Cleveland —  
11. julija 1960.

Utruženi od življenjske poti so nam v 84. letu starosti  
umrli naša skrbna, dobra mama, stara mama in sestra

### FRANČIŠKA ELIKAN

rojena ZAKRAJŠEK

K zadnjemu počitku jo bomo spremlili v sredo, 13. t. m.  
ob 15.30 iz hiše žalosti, Rudnik št. 50, na pokopališče v  
Rudnik.

Zalujoči: kćerke: Pepca por. Jager z družino, Ani por.  
Snoj z družino, Malka por. Zajc z družino; sinovi: Fran-  
jo z družino, Stanko z družino in Alojzij z družino  
in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 12. julija 1960.

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,  
DA JE UMRLA ČLANICA NAŠEGA KOLEKTIVA

### Antonija Trefalt

SNAILKA

POGREB BO V SREDO, DNE 13. JULIJA 1960, OB 17. URI  
IZPRED ANTONOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ZALAH.

LJUBLJANA, DNE 12. JULIJA 1960

KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA  
TISKARNE „TONETA TOMŠICA“



# OBJAVE — OBVESTILA — OBJAVE

Za ing. kemije je diplomirala Silva PIRMAN-BENČINOVA. Jekreno čestitamo. Prijateljice in prijatelji.

Ing. kemije Igorju KREGARJU za uspešno opravljen diplomski študij čestitamo. Prijateljice in prijatelji.

Dr. Enki MEZANOVIC čestitajo ob promociji in želijo vso srečo v življenju — Gecevi.

Dr. Franc CIBURJ iskreno čestitajo ob njegovem promociji. Mirakovi in Završnikovi.

## ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOČNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA ZA NUJNE PRIMERJE NA BOLNIŠKEM DOMU OD 20-7 URE ŽUTJAZ, OB NEDELJAH IN PRAZNIH VES DAN

Zdravstveni dom Center: Dr. Strukej Milana, Miklošičeva 24, tel. 39-151.

Zdravstveni dom Bežigrad: Dr. Sirks Zinada, tel. 32-240. V odstopnosti zdravniška kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom Šiška: Dr. Jenko Rozalija, Cernetova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom Vite: Dr. Jagodič Boris, Rožna dol. 6, XV 1a, tel. 22-437.

Zdravstveni dom Rudnik: Dr. Lobe Franc, Njegoševa 25, tel. 31-541. V odstopnosti zdravniška kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom Moste: Dr. Bartol Ivana, ZD, Prvomajskova 11, tel. 31-359. V odstopnosti zdravniška kličite tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom Ljubljana-Polje: Dr. Jendič Ante, tel. 383-103.

Dežurna lekarna: Lekarna "Miklošič", Ljubljana, Miklošičeva 24, tel. 21-583.

Pred jedjo in po njej ste prišli misliti na svoj želodec, ki ga morda zdravite brezuspšno z različnimi zdravili. Ste že poskusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom: rožmarinom "DONAT", vrelcem? Zdravilo ga v svoji trdnosti, te pa ga dobe pri "Prehrani" in "Merka" v Ljubljani.

## GLEDALIŠČE

OPERA — LJUBLJANA

13. julija: Donizetti: LUCIA LAM-MERMOORSKA. Gostovanje ljubljanske Opere na Letnih igrah v Dubrovniku.

15. julija: Purcell: DIDO IN ENEE. Gostovanje ljubljanske Opere na Letnih igrah v Dubrovniku.

## ŠOLSTVO

RAZPIS

za sprejem v 1. letnik administrativne šole v Celju

V prvi letnik administrativne šole 1960-61 bo sprejetih 60 učencev.

Prijavitelj mora predložiti: 1. jasnovotno izpolnjeno prijavo (obrazec) kolikovo 50 din, 2. izpis iz rojstne matične knjige.

3. spravevalo o uspešnem končani osemrazredni osnovni šoli.

4. event. priporočilo za vpis ter znakovno oz. dopisnico za odgovor.

Prošnje sprejema tajništvo ekonomske šole v Celju, Vodnikova 31, do 31. julija t. l.

Prednost pri vpisu bodo imeli otroci in pravi dobri učenci ter otroci podljudi borcev in žrtv fašističnega nasilja. O dokončnem

PODJETJE "ELEKTRO LJUBLJANA-MESTO"

sprejme v uk takoj

20 VAJENCEV

za izučitev v poklicu

ELEKTRO-MONTER

Pogoji: 1. dokončana 8-letka; 2. popolno zdravje, 3. ne starejši od 16 let.

Podjetje ne razpolaga s stanovanji. — Prošnje s kratkim življenjepisom pošljite na naslov:

"Elektro Ljubljana-mesto" Ljubljana, Krekov trg 10, 6413

## ČASOPISNI PAPIR (makulturni)

po zelo ugodni ceni prodamo (nad 100 kg po

50 din, na drobno pa po 60 din za kg)

ČP "DELO" — Ljubljana, Tomšičeva ulica šte. 1

sprejemu bo odločala razpisna komisija.

Svet za prosveto občinskega ljudskega odbora Celje

SPORED ZA SREDO

KINO UNION: franc. barvni film DANASNAJŠA DEKLETA. Režija Luigi Zampa. Igrajo Marisa Allasio, Edoardo Gergame, Mike Bongiorno. Tednik FN 28. Predstave ob 17, 19 in 21. ur.

KINO KOMUNA: italijansko-franc. barvni film ZDRAVNIK. Režija Mario Monicelli. Igrajo Vittorio de Sica, Marcello Mastroianni, Marisa Merlini. Tednik FN 28. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

KINO VIG: ameriški barvni film PREPOVEDANI PLANET. Režija Fred McLeod Wilcox. Igrajo Walter Pidgeon, Anne Francis, Tednik FN 28. Predstave ob 17, 19 in 21. ur.

KINO SLOGA: francoski film MAIGRET NASTAVLJA ZANKO. Režija Jean Delannoy. Igrajo Jean Gabin, Annie Girardot. Zadržane izredne dolžine filma cene vstopnicam zvišane za 20%.

KINO SOČA: amer. film PESEK IWO JIM. Režija Allan Dwan. Igrajo John Wayne, John Agar, Adela Mara. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

KINO SISKI: ital. franc. barvni film DANASNAJŠA DEKLETA. Režija Luigi Zampa. Igrajo Marisa Allasio, Edoardo Gergame, Mike Bongiorno. Tednik FN 27. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9.-11. ure in od 16. ure dalje. V kinu Soči samo od 15. ure dalje.

LETO KINO BEŽIGRAD: ob 20.30 amer. barvni film PREPOVEDANI PLANET. Tednik FN 28. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.

TRIGLAV: amer. barvna risanka SILVO V AVRIKI. Tednik Predstave ob 18 in 20. ur. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

LITOSTROJ: amer. barv. CS film SAYONARA. ob 20. ur.

SENTVID SVOBODA: franc. film ULICA SANI. ob 18 in 20. ur.

VEVCE: franc. barvni film ZENSKA IN MOŽICELI. ob 20. ur.

SVOBODA ČRNUČE: italij. film BRANIM SVOJO LJUBEZEN. ob 20. ur.

DOMZAL: amer. barv. film NALOGA MAJORA LEKSA. ob 18 in 20. ur.

DUPLICA: angleški film JOKAJ LJUBLJANA ZEMLJA. ob 20. ur.

KAMNIK DOM: ruski barvni film TIHI DON. II. del. ob 20. ur.

VRHNIKA CANKARJEV DOM: nemški film NORVEŠKA ZGODBA. ob 20.15.

KRANJ, STORŽIC: nemški film TRIDE IZ VARIETEJA. predstave ob 18, 19 in 20. ur. Matineja istega filma ob 10. ur.

LETO KINO, PARTIZAN: amer. barv. CS film NOČNI PREHOD. ob 20.30 ur.

NAKOL: angl. film VELIKO PRIČAKOVANJE. ob 20. ur.

SKOFJA LOKA "SORA": ameriški VV film TROJE BOJEVITIH. ob 18 in 20.30.

BLUD: jugoslov. film — komedija GOSPA MINISTRICA. ob 18 in 20.30.

JESENICE — RADIO: ruski film CLOVEKOVA USODA. ob 18 in 20. ur.

PLAVI: Zaprt.

ZIROVNICA: amer. barv. CS film VOZOVNI NA ZAHOD.

RAVOLJICA: angl. glasbeni in zabavni film TOMY STEELE POJE. ob 18 in 20.

BRATSKO SVOBODA II: italij. film OKNO PROTI LUNA PARKU. ob 18 in 20. ur.

ZAGORJE TRIGLAV: češki film NA KONČNI POSTAJI. ob 18 in 20. ur.

SVOBODA TRBOVLJE II: amer. barv. film RANC PROKLETIH. ob 18 in 20. ur.

TRBOVLJE DELAVSKI DOM: ital. barv. film VSTAJENJE.

VIDEM-KRŠKO SVOBODA: amer. barvni CS film CRNI DAN V BLACK ROCKU.

SEMPETER v Sav. dolini: italij. film KABIRIJINE NOČI. ob 20.

ZALEC: ital. film TOSCA. ob 20.

ROG, SLATINA: amer. CS barvni film TRGATEV.

## R I D O

SPORED ZA SREDO

KINO UNION: franc. barvni film DANASNAJŠA DEKLETA. Režija Luigi Zampa. Igrajo Marisa Allasio, Edoardo Gergame, Mike Bongiorno. Tednik FN 28. Predstave ob 17, 19 in 21. ur.

KINO KOMUNA: italijansko-franc. barvni film ZDRAVNIK. Režija Mario Monicelli. Igrajo Vittorio de Sica, Marcello Mastroianni, Marisa Merlini. Tednik FN 28. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

KINO VIG: ameriški barvni film PREPOVEDANI PLANET. Režija Fred McLeod Wilcox. Igrajo Walter Pidgeon, Anne Francis, Tednik FN 28. Predstave ob 17, 19 in 21. ur.

KINO SLOGA: francoski film MAIGRET NASTAVLJA ZANKO. Režija Jean Delannoy. Igrajo Jean Gabin, Annie Girardot. Zadržane izredne dolžine filma cene vstopnicam zvišane za 20%.

KINO SOČA: amer. film PESEK IWO JIM. Režija Allan Dwan. Igrajo John Wayne, John Agar, Adela Mara. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

KINO SISKI: ital. franc. barvni film DANASNAJŠA DEKLETA. Režija Luigi Zampa. Igrajo Marisa Allasio, Edoardo Gergame, Mike Bongiorno. Tednik FN 27. Predstave ob 16, 18 in 20. ur.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9.-11. ure in od 16. ure dalje. V kinu Soči samo od 15. ure dalje.

LETO KINO BEŽIGRAD: ob 20.30 amer. barvni film PREPOVEDANI PLANET. Tednik FN 28. Prodaja vstopnic uro in pol pred predstavo.

TRIGLAV: amer. barvna risanka SILVO V AVRIKI. Tednik Predstave ob 18 in 20. ur. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

LITOSTROJ: amer. barv. CS film SAYONARA. ob 20. ur.

SENTVID SVOBODA: franc. film ULICA SANI. ob 18 in 20. ur.

VEVCE: franc. barvni film ZENSKA IN MOŽICELI. ob 20. ur.

SVOBODA ČRNUČE: italij. film BRANIM SVOJO LJUBEZEN. ob 20. ur.

DOMZAL: amer. barv. film NALOGA MAJORA LEKSA. ob 18 in 20. ur.

DUPLICA: angleški film JOKAJ LJUBLJANA ZEMLJA. ob 20. ur.

KAMNIK DOM: ruski barvni film TIHI DON. II. del. ob 20. ur.

VRHNIKA CANKARJEV DOM: nemški film NORVEŠKA ZGODBA. ob 20.15.

KRANJ, STORŽIC: nemški film TRIDE IZ VARIETEJA. predstave ob 18, 19 in 20. ur. Matineja istega filma ob 10. ur.

LETO KINO, PARTIZAN: amer. barv. CS film NOČNI PREHOD. ob 20.30 ur.

NAKOL: angl. film VELIKO PRIČAKOVANJE. ob 20. ur.

SKOFJA LOKA "SORA": ameriški VV film TROJE BOJEVITIH. ob 18 in 20.30.

BLUD: jugoslov. film — komedija GOSPA MINISTRICA. ob 18 in 20.30.

JESENICE — RADIO: ruski film CLOVEKOVA USODA. ob 18 in 20. ur.

PLAVI: Zaprt.

ZIROVNICA: amer. barv. CS film VOZOVNI NA ZAHOD.

RAVOLJICA: angl. glasbeni in zabavni film TOMY STEELE POJE. ob 18 in 20.

BRATSKO SVOBODA II: italij. film OKNO PROTI LUNA PARKU. ob 18 in 20. ur.

ZAGORJE TRIGLAV: češki film NA KONČNI POSTAJI. ob 18 in 20. ur.

SVOBODA TRBOVLJE II: amer. barv. film RANC PROKLETIH. ob 18 in 20. ur.

TRBOVLJE DELAVSKI DOM: ital. barv. film VSTAJENJE.

VIDEM-KRŠKO SVOBODA: amer. barvni CS film CRNI DAN V BLACK ROCKU.

SEMPETER v Sav. dolini: italij. film KABIRIJINE NOČI. ob 20.

ZALEC: ital. film TOSCA. ob 20.

ROG, SLATINA: amer. CS barvni film TRGATEV.

## MESTNI KINO PTUJ: franc.-ital. film MOZ V DEŽNEM PLASCU, ob 18 in 20. ur.

GORNJA RADGONA: japon. film LJUDJE TORPEDA.

MURSKA SOBOTA "PARK-1" amer. film INSPEKTOR LJUBI GNEČO, ob 17.30 in 20. ur.

CRNOBEL: češki film PETO KOLO, ob 17.30.

DOBROPOLJE: amer. film SPI-JORSKI LOV, ob 20.30.

NOVO MESTO KRKA: norveški film DEVET ZVILJENJ.

CERKNICA: jugoslov. film H-4, ob 20. ur.

KOPER LETNI KINO VOJKO: amer. barv. film FANTOVSKI VEČER, ob 20.30.

ruša Patik, Milica Polajnar, Zlata Ognjanovič, Elza Karlova, Janez Lipušček, Ladko Korošec, Danilo Merlak, orkester RTV Ljubljana dirigira Danilo Svara; 12.00 Vesele narodne pesmi; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Janez Sitar; Naloge in program sadjarstva; 12.25 Harmonika in orglice; 12.40 Otroci pozdravljajo; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Pozdrav iz Dalmacije; 13.50 Popularne melodije iz orkestralne glasbe; 14.30 Priridevne dneva; 14.35 Ritmična abeceda; 15.15 Reklame in zabavna glasba; 15.40 Romantične melodije; 16.00 Novost na knjižni polji; 16.05 Režija: Senčni ples; 16



## LEJNI DOPUST

Neki danski list je vprašal vrsto znanih osebnosti, kako najbolje preživijo letni dopust. Maurice Chevalier je odgovoril takole: »Položi potno prtljago k vznožju, ves denar pa k zlatavju svoje postelje, nato pa sedi v sredino, se zamisli ter odstrani polovico prtljage in pomnoži vsoto denarja z dve. Potem lahko potuješ, počitnice bodo gotovo prijetne...«

## SAMO ENKRAT UMRES

Neki list iz Ria de Janeira je objavil statistiko, po kateri je brazilski televizija pokazala v letu dni svojih oddaj 3261 smrtnih primerov in 994 poljubov. »Mar naj to pomeni, da kaže občinstvo več zanimanja za smrt kot pa za življenje?« je neki list naslovil vprašanje na javnost in na televizijsko upravo. Kmalu je dobil od direktorja televizije jednat odgovor: »Za poljube imamo pred seboj vse življenje, vsakdo pa umre samo enkrat.«

## LJUDJE IN KAVA

Na več kave ne popijejo prebivalci južnoameriških dežel, kjer je kava doma, temveč evropski severnjaki. Na sicaniziranih poljih, prvo napajo, piše vsak prebivalec, star nad 15 let, povprečno 1057 skodelic kave na leto.

## ZIVLJENJSKE SANJE

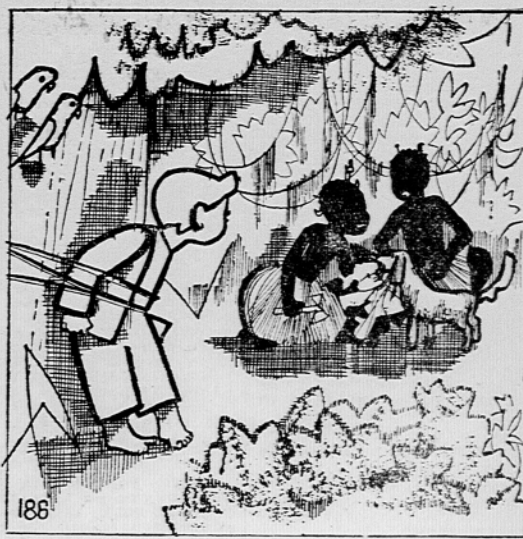
Francoski radio je razpisal nagrado za najbolj duhovite odgovore na vprašanje: »Čen vsega življenja, prvo napajo, do je dobi 90-letnik iz Lila, ki je odgovoril: »Rad bi dočkal sto let!«



184. In vendar se ni zgodilo nič tistega, kar je Janko v strahu pričakoval. Žival je s prijaznim renčanjem skočila k zamarčkom in večjemu s ponosom položila pred nogo svoj plen. Črni deček je tomahavk pobral in ga veselo ogledoval. Najbrž mu je neznan obojček na vso moč ugajalo. Janko pa je spoznal, da je ta strašna žival — navaden pes.



185. Kakor da se mu je ob spoznanju te zmote, ki ga je bila stala toliko groze, vrnilo nekaj poguma in celo jeze, je Janko ogorčeno zavpil: »Pusti tomahavk! Moj je, in perjanica tudi!« Kar pozabil je bil, da ga črna roparčka ne moreta razumeti. A zdelo se je, da ga je pes prav dobro razumel. Poskočil je, zalajal in se še enkrat pognal nazaj v goščavo.



186. Kmalu je spet pritekel k drevesu in položil pred noge drugega zamarčka še Jankovo perjanico. Mrcina jo je s svojimi zobmi lepo zdelala! Peresa so se razširila in razcefrala, da jo je bilo kar žalostno pogledati. Deček pa je veselo vzkliknil, pobral plen in začel s spretnimi prsti gladiti peresa, da so se lepo poravnala.

# Obrt in poklic : igra na srečo

DOBIČEK IN IZGUBA V »INDUSTRIJI SREČK, KART IN STAVE«

V raznih deželah po svetu imajo oblasti kaj različen odnos do igre na slepo srečo. Ponekod jo prepovedujejo, drugod podpirajo v tej ali oni obliki. V Angliji na primer ima »loterija in stavna industrija« po približnih podatkih vsaj 600 milijonov funtov letnega prometa. Koliko se pri tem zasluži, seveda nihče ne ve natanko, dejstvo pa je, da med zaslužkarji niso igralci, ki kupujejo stavne listke.

Se teže je ugotoviti, kolikšen obseg zavzema »industrija sreče« v svetovnem merilu in koliko ljudi posredno ali neposredno živi od nje. Prav tako niti najnovejša statistika ne more sešteti ljudi, ki v tej ali oni obliki redno polagajo denar na žrtvenik »bogi-nje sreče pri igri«. Anglija ima morda kot edina dežela vsaj delno zanesljive podatke o tem. Predlanskim na primer so Angleži takole sklepali stave: pri konjskih dirkah za 530, pri pasjih za 121, pri nogometu za 85, pri državnih posojilih z zbiranjem za šest, pri sejm-skih in drugih manjših igrah na slepo srečo pa za nadaljnjih šest milijonov funtov. Razen tega prodaja precej srečk tako imenovana bolniška loterija, ki je imela v 1958. letu 14 milijonov funtov prometa. Sodi-žo, da izda vsak britanski državljani ne glede na starost povprečno po enajst funtov za srečke ali stavne liste.

Tudi pri igri na slepo srečo slej ko prej velja stari pregovor »Drugi kraj...« Angleži stavijo predvsem na konje, pse in nogometna moštva, milijoni Špancev živijo v veseljem pričakovanju, da se jim bo nasmehnila zrebna sreča v obliki ene prvih loterijskih premij. Kitajci igrajo fan-tan, v južnih azijskih deželah je na

prvem mestu kocka, v Avstrali-ji menjajo na konjskih dir-kah lastniška visoke vsote, na Daljnem vzhodu vložijo marsi-kdo zadnji belič v petlinji boj.

In kdo dejansko zasluži pri tej igri? V Angliji pride pri nogometni stavi na vsako prvo premijo 16 milijonov razoča-ranih. V Monte Carlu in dru-gih igralnicah vzdržijo poklicni kvartopirci v najboljšem primeru nekaj mesecev. Leta 1958 so zbrale britanske davč-nih skupno okoli 100.000 ljudi. V Las Vegasu, kjer so največ-je igralnice v ZDA, izdeluje, popravlja in vzdržuje igralne stroje in avtomate na tisoče

dejavnosti, na primer defic-itno, vendar za narodno zdravje koristno športno panogo, množični šport itd.

Britanske oblasti same orga-nizirajo razna posojila z žre-banjem, prav tako propagirajo visoke stave pri konjskih in pasjih dirkah, prepovedujejo pa igralne avtomate. Kljub in druga društva smejo prirejati loterije, kar privlačnikom ni dovoljeno. Po posebnem zakonu smejo obratovati igralnice, ki »niso preračunane na dobi-ček«, precej Angležev pa po-skušajo srečo pri ruleti ali pri igri »enaindvajset« v zasebnih stanovanjih.

Sploh velja »industrija igra-nja na slepo srečo« v Veliki Britaniji za velikega deloda-jalca, saj je pri tem zaposle-nih skupno okoli 100.000 ljudi. V Las Vegasu, kjer so največ-je igralnice v ZDA, izdeluje, popravlja in vzdržuje igralne stroje in avtomate na tisoče

posebnih mehanikov. V vsaki večji igralnici po svetu je za-pošlenih vsaj po sto ljudi, niti približno pa ni mogoče ugo-toviti števila tistih, ki posredu-jejo pri stavih ter prodajajo srečke in stavne listke, skrat-ka živijo od želja milijonov ljudi, ki v tej ali oni obliki izzivajo srečo.



Tako sta se menda zmenila za-konca iz rodu japonskih štor-keji, ki sta si spletla gnezdo v bližnji Tojooke kar na brzojav-nem drog. Pripetili se jima ne more nič, saj je brzjavni električni tok mnogo prešibek, da bi dolgonoga močvirskega ptica spremenil v pečenko.

## Stoletni hrast v dveh mesecih?

Kemiki so izolirali snov, ki rastline zaradi nje pospešeno rastejo. To je protein, ki urav-nava rast od kleti do cveta. V rastlinah ga je sorazmerno malo, komaj dober gram na tona. Zdaj proučujejo učinek, ki ga ima dodatna doza protei-na. Od uspešnosti poskusov je odvisno, ali bo mogoče v rekordnem času pogozditi veli-ka pustá področja na našem planetu.

## Polkovnik in freske

Ko je britanski polkovnik Noble stopil v stabne prostore vojaškega oporišča St. Edmonds v Angliji, je vrgel pogled na ste-ne in se razjezil: »Dolžnosti poveljnika tega oporišča ne sprejem, dokler bodo na ste-nah te praske.«

Povod za izbruh so mu dale freske golih in na pol golih ko-palik, s katerimi so bile stene okrašene. Polkovnik pa ni ve-del da so te freske izvirna Mo-netova dela, ne sicer slavnega

francoskega impresionista Clau-da Moneta, temveč njegovega nadarjenega pravnika Jasona Moneta.

Mlači Monet je bil užaljen. »Počutil sem se, kakor bi me kdo oklofotal,« je izjavil novi-narjem. »Zares ni prijetno, če kdo tvoje umetniško delo ozna-čuje kot praske na stenah.«

Ko so polkovniku povedali, da so freske umetnine in da je s svojimi izbruhom užalil mladega slikarja je mož v uniformi ne-koliko popustil: »Prav, freske lahko ostanejo, le prvor s ko-panja je treba spremeniti, ker to ne spada v uradne vojaške prostore. V najslabšem primeru bi lahko kopalcam naslikali ob-leko. Slikar je sprejel njegovo opravičilo in izjavil, da je pri-pravljen svoje prvotno delo pri-lagoditi zahtevam vojaškega poveljstva.



V Barlebu pri Magdeburgu so gradbeni delavci našli na člo-veške kosti. Prišli so arheologi in odkrili ena-črt grobov, v njih pa okoli 4200 let stare okostnjake v čepnem položaju. V d-grobova so dani prebivalci tistega področja rakopali pol-ki sta bila visoka 190 cm.

# PRIČI NA URTU

»Ali ste prepričani o tem?« ga je vprašal Darrell.

»Da. Prisegel je, da je bil skoraj vso noč na plesu, oziroma vsaj do dveh po polnoči, zdaj pa je prišlo na dan, da ga ni bilo tam od enajstih do četrta eno.«

Močje so sprejeli to ugotovitev. Čez čas so se spogledali, kakor da se zavedajo pomembnosti prejšnje advokatove pripombe o dvorez-nosti alibijs. Jim pa je pokazal, da ni Wantage povedal ničesar novega.

»Isto je ugotovila policija,« je rekel. »Taj-nik Elsworth je priznal Leightonu ne le to, da ni bil ves čas na plesu, temveč tudi, da je dolgo stal na cesti pred Tatleyevim stanovan-jem, ker je upal, da bo videl Tatleyevo ženo. Ko je prišla v vaš družbi, Darrell, je spoznal, da ne bo mogel govoriti z njo.«

»Ali je to povedal prostovoljno?« je vprašal Wantage, ki mu očitno ni bilo všeč, da je bilo njegovo odkritje tako rekoč že splošno znano. »Ali je priznal šele, ko so ga spravili v zagato?«

»Mislim, da šele takrat,« je pojasnil Jim. »Čudna reč,« se je oglašil Darrell. »Kdo bo dokazal, da ni bil Elsworth tačas v Tatleye-vem stanovanju?«

»Eunici je slepo vdan kot najzvestejši ku-žek,« je rekel Wantage. »Takšni ljudje pa lahko zdijavajo, če se v njih sproži plaz.«

»Kako je policija ocenila njegovo izpoved?« je vprašal advokat.

»Mislim, da jo je sprejela s pridržkom,« je rekel Jim. »Če je resnična, vsiljuje mnenje, da je bil zločinec v Tatleyevem stanovanju pred Elsworthovim prihodom pred hišo, torej pred enajsto. Kakor veste, ima hiša en sam izhod.«

Tajnik Elsworth se mi je vedno zdel člo-vek, ki mu lahko verjameš,« je dodal Darrell. »Vsekakor pa drži, da omajam alibi poveča sum, kakor pravite vi, Eaton. Tajniku bi nih-če ne mogel prepričati, da bi šel v stanovanje, motiva za morebitno dejanje pa ni treba iskati.«

»Imel sém občutek,« je nadaljeval Jim, »da mu Leighton verjame.« Preudarjal je, ali naj pove, kako je Elsworth histerično izbruh-nil in se sam obtožil umora, ker je hotel rešiti žensko, o kateri je trdil, da jo ljubi, ven-dar se je premislil, preden je odprl usta, ker se mu navzoči niso zdeli pravi presojevalci tega tajnikovega izpada.

»Ali še kaj drugega?« je čez čas vprašal Darrell.

»Na poštnej direkciji sem se oglašil,« je re- kel Wan ge, »da bi izvedel kaj več o telefon-

skih pozivih, mislim o tistih, preden sem sam telefoniral. Povedal so mi le, da je telefoniral nekdo iz javne govorilnice v Mayfairu, torej nedaleč od Tatleyevega stanovanja.«

»Zdaj je skoraj dokazano, da je ob desetih obiskala Tatleya Lola Crane,« je rekel Jim. »Policija jo je sledila do Pariza. Če jo bodo našli, bodo lahko ugotovili, ali je ona telefo-nirala Tatleyu. Izprava sem mislila, da ni telefo-nirala Lola Crane, temveč morilec, zdaj pa nisem več popolnoma prepričan o tem.«

»Eaton, ali imate morda vi kaj povedati?« je Darrell vprašal advokata.

»Ničesar posebnega novega,« je odgovoril ad-vokat. »O poškodbah Tatleyeve žene, mislim na maroge na njeni roki in boku, smo dobili veljavno zdravniško spravevalo, vendar nam to ne bo pomagalo najti krivca.«

»Ali s Tatleyem niste imeli poslovnih sti-kov?« ga je vprašal Jim.

»Prav nobenih stikov te vrste nisem imel z njim oziroma z njegovim podjetjem. Ne nje-gova z naša je moja klijenta.«

»Po mojem mnenju je važen predvsem mo-tiv za dejanje,« je rekel Jim Harburne. »Dok-le, ki se je oglašilo ob desetih, ljubezen taj-nika Elswortha in Lootove grožnje nas le od-vračajo od osrednje teme.«

»Ali lahko nakažete kaj drugega?« ga je vprašal Wantage.

»Lahko bi našel precej motivov. Na pri-mer naj: večje kupčije in druge poslovne zadeve. Ali je bil Randolph Beckford zadovo-ljen na vsej črti?«

»Če ni bil zadovoljen, bi ga lahko prištel k tistim, ki bi jih morda kdo osumil,« je rekel Eaton.

»Beckford mogoče ni dobil vsega, kar si je bil želel,« je odgovoril Darrell. »Prav tako je tudi z menoj, vendar se mi zdi, da se Beck-ford ne bi mogel posebno pritoževati.«

»Ali je bil Tatley tako človekoljuben?« ga je zbadel Wantage.

»Seveda ni bil. Tega tudi nihče ne trdi, vendar smo poslovne zadeve uredili tako, da smo bili v glavnem vsi zadovoljni.«

»Po mojem mnenju bi se bil Beckford od-ločil drugače, če bi mogel,« je advokat Eaton povedal svoje.

»Prav gotovo,« je odgovoril Darrell, potem pa nadaljeval: »Sam sem se pozanimal za ne-kaj drugih reči. Tako mi na primer ni všeč hišnik, ki skrbi za hišo s Tatleyevim stanovan-jem. Govoril sem z lastnikom stanovanjske hiše, ki ga poznam. Povedal mi je, da je do-bil hišnik odpoved prav zaradi Tatleyevih pritožb.«

## LORAN IERIN

# ODPRAVA SE VRAČA

Ze po nekaj sto metrih smo v deželi, ki jo poznamo sicer le iz filmov o Afriki. Savana z redkim, značilnim drevjem se meša med trnovno džunglo, vse skupaj pa sekajo izsušene struge hudournikov, ki se bo-do ob monsunu napolnile v divje reke. Po več sto me-trov so široke in pesek žari do nas na stehi kamionove kabine. Tu in tam se svetijo kosti in na nebu je večni krog jastrebov. Mimogrede opazimo iz kamiona jelene in opice. Samotne vasi pokriva le slama.

Bungalov, kjer se naposled ustavimo, pa je živo nasprotje. Hladen je, prostoren in de-ž izda pločevinasto streho. Ma-taradže, ki so nam ga napa-rali, ni tu — ponudil se je, da bo opravil s podivjanim Tako je ves bungalov

naš in čokidar nam kuha mo-čan čaj. Brž v okolič! Ker slona še ni, kar peš. Obsta-nemo že pred prvo zapreko — rečico v močvirni goščavi — pa se le prebijemo čez njo in se ob glavnem zmerjanju velikih opic znajdemo na pro-strani ravnici, ki jo v daljavo z vseh strani obdaja gozd.

Največ pogledov je uprtih v tla, ki so kot ustvarjena za kobre, pa še njihov čas je zdaj. Nato odkrijemo v visoki travi, kakih 200 m od nas, čredo damjkov in takoj nato precej bliže krasne samburje, našim podobne jelene. Aleš strelja na samca z mogočnim rogovjem, pa zgreši in preplaši vso čredo, ki se pase v bliž-njem gozdu. Ker je sonce že za obzorjem, moramo nazaj. Kaže, da je divjadi res ve-

liko. Vsi smo veseli, da se nam je ponudila priložnost, vsaj enkrat v življenju videti ta velikanjska lovišča. Neka-teri plačujejo za to težke de-narje, nam pa se je to ponu-dilo tako mimogrede. Venod nas v bungalovu pričaka z novico, da bo slon pripravljen ob pol petih jutraj — nihče ni zavzdihnil: »Oh, sredi noči!« — in naj po možnosti ne stre-ljamo na tigre ali leoparde, če nismo stoddono preprači-ni, da bomo zadeli, ker po-stane ranjen tiger ali leopard prava pokora okoliških vasi.

»Ne, raje ne bomo streljali,« mu obljubimo, »nabrusili pa bomo kamere.« — »No, kakega jelena vam ne bo nihče za-meril,« konča Venod.

Zvečer nas nekaj spi zunaj pod milim nebom, ker je stra-hotno vroče. Cic: »Ne, za no-beno cenol! Da mi zleze kaka kobra v usta!« Noč je polna utrinkov, kresnic in bliskov na obzorju. Če bo dež, bomo bežali pod streho. Džungla, ki oklepa bungalov, je polna slonov, ki jim lahko le delno dovolimo izvor. Za uspanko poskrbi milijonski zbor cikad.

## 22. julija — Bareilly — Delhi

Ob petih stojimo pred mo-gočno, vendar dobrodušno slo-nico Redkali, ki nas bo nesla v džunglo. Venod: »Ali veš, kako zlezet na slona?« Ante in Aleš sta za kline in vr, mi

raje modro molčimo, mahaut pa reši situacijo s polglasno besedo in Redkali leže na trebuh. Stopim pred njo na rilec, se primem za ušesa in ze-me narahlo potisne v zrak, da ji lahko splezam na glavo in se naposled utaborim na ploščadi.

Ker Venod ne gre z nami, nas je z mahautom na slonu šest pa še tukajšnji gozdar se nam pridruži. Videti smo menda kot bojna ladja: puške štrlijo na vse strani kot topo-vi. Tudi kamer ne manjka. Pod dolgočasno sivim, oblačnim nebom stopa Redkali po gozdnih tleh in mahaut jo kr-mari z rahlimi pritiskmi anku-sa. Zdi se mi kot da bi se vozil s kamionom zelo počasi po zelo slabi cesti, pa se brž vsi navadimo in pomirimo, ko vi-dimo, kako neskončno preu-darno stopa slonica, in pazi-celo na to, da nas ne bi veje tolkle po glavah. Kmalu zavi-jemo s poti v goščavo in šele tedaj spoznamo vse dobre last-nosti slona. Skozi najgostejše trnje se prebije kot v igri, no-beno močvirje ga ne zaustavi (za njim ostanejo sicer tudi po-meter globoke stopnje) in tu-di med najgostejšim drevjem si zna najti pot. Neverjetno pa je, da se vse dogaja v naj-večji tišini, ko da slon ne bi tehtal dve toni sam in s to-ovorom se pol tone več. Nikoli mi ne bo jasno, kako lahko hodi slon brez šuma po suhem listju.

## hrizanka

|    |   |   |   |   |   |   |
|----|---|---|---|---|---|---|
| 1  | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 |
| 8  |   |   |   |   |   |   |
| 9  |   |   |   |   |   |   |
| 10 |   |   |   |   |   |   |
| 11 |   |   |   |   |   |   |
| 12 |   |   |   |   |   |   |
| 13 |   |   |   |   |   |   |
| 14 |   |   |   |   |   |   |
| 15 |   |   |   |   |   |   |
| 16 |   |   |   |   |   |   |
| 17 |   |   |   |   |   |   |
| 18 |   |   |   |   |   |   |

VGODRAVNO: 1. kraja, 8. napa-dalec, 9. japonski drobci (tisočn-ka jena), 10. starorimski pozdrav, 11. začetnik slovenskega pisatelja (»Visočka kronika«), 12. vzrnik, 13. ime pevke Deržajev, 17. tro- vrstna papirjeva krona, 18. tuje moško ime.

NAVPIČNO: 1. veletoč v sred-nji Aziji, dolg 2000 km, 2. glaseb- ni izraz za vzmemirjeno, razbur- tilivo podznanje, 3. bodeč izrazek okaterih rastlin, 4. osebni za-mek, 5. ime italijanske filmske igralke Miranda, 6. časnikar, 7. lugošlovanska filmska revija, 11. zver iz rodu mačk, 15. tibetansko soveco, 16. nadav, naplato.

ESTIV PR JENIE KRIZANKE  
VODRAVNO: 1. Colombo, 3. opornik, 9. polo, 11. to, 12. ara, 12. voz, 11. to, 14. kivi, 15. skvarji, 17. razlika.



# DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

„DELO“ IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI „LJUD-  
SKE PRAVICE“, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVI-  
KOMUNISTIČNA PARTIJA SLOVENIJE, IN „SLOVENSKEGA  
POROČEVALCA“, KI GA JE LETA 1941 USTANOVI-  
OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK  
RUDI JANHUBAODGOVORNI UREDNIK  
IVAN SINKOVEC

## Predsednik Tito ob dnevu vstaje v Črni gori

Beograd, 12. jul. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku Ljudske skupščine LR Črne gore Blažu Jovanoviču naslednje brzojavke:

Tovariš predsednik, ob trinaestim juliju, Dnevu vstaje ljudstva Črne gore, pošiljam tople pozdrave in prisrčne čestitke vam in vsem državljanom Črne gore.

## Čestitka Mihe Marinka za Dan vstaje v Črni gori

Ljubljana, 12. jul. Predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije Miha Marinko je poslal predsedniku Ljudske skupščine Črne gore Blažu Jovanoviču ob prazniku Črne gore naslednjo čestitko:

V imenu slovenskega ljudstva, Ljudske skupščine Slovenije in v mojem imenu, sprejmite, tovariš predsednik, ob dnevu vstaje, črnogorskega ljudstva tople čestitke in najlepše želje za nadaljnji razvoj in dobrobit Ljudske republike Črne gore.

PREDSEDNIK IBRAHIM ABUD V JUGOSLAVIJI

# Na obisku v Sarajevu

Sudanskega predsednika je v Sarajevu sprejela množica nad 100.000 ljudi — Obisk v tovarni »Tito« v Vogoščaj — Včeraj zjutraj si je predsednik Abud ogledal jeklaro v Zenici

SARAJEVO, 12. jul. (Tanjug). Prebivalci Sarajeva so skupaj z najvišjimi republiškimi voditelji danes prisrčno sprejeli predsednika vrhovnega sveta oboroženih sil in predsednika sudanske republike generala Ibrahima Abuda in člane njegovega spremstva, ko so prispeli v glavno mesto Bosne in Hercegovine. Približno 100.000 prebivalcev mesta je skupaj z ljudstvom iz okolice napolnilo mestne ulice v središču mesta že zgodaj zjutraj, da bi pozdravili visokega gosta iz prijateljske afriške dežele.

Nekoliko pred deseto uro je 21 topovskih strelav napovedalo prihod posebnega vlaka, s katerim je prispel predsednik sudanske vlade v Sarajevo. Ko je »modri vlak« vozil na železniško postajo, so bili na peronu zbrani najvišji republiški voditelji s predsednikom Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djurjem Pucarjem na čelu. Postajni salon je bil okrašen z mnogostevilnimi sudanskimi, jugoslovanskimi in bosensko-hercegovskimi zastavami.

Iz vlaka je prvi izstopil predsednik Abud v spremstvu člana Zveznega izvršnega sveta Vla-

dimirja Popovića. Naproti mu je stopil predsednik Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djuro Pucar, ki se je z njim prisrčno pozdravil.

Predsednik Pucar je nato predstavil visokemu gostu predsednika Izvršnega sveta Bosne in Hercegovine Osmana Karabegovića, poveljnika sarajevske vojaške oblasti generalpolkovnika Milutina Morača in predsednika sarajevskega okrajnega ljudskega odbora Grujo Nova kovića. Gostu iz Sudana je skupina sarajevskih pionirjev izročila šopke cvetja.

Po odigranju sudanske in jugoslovanske himne je predsednik sudanske vlade pregledal v spremstvu predsednika Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine častni bataljon, razvrščen na postajnem peronu. Predsednik Pucar je nato predstavil predsedniku Abudu ostale voditelje, ki so prisostvovali sprejemu.

Ko je predsednik Abud izstopil iz postajnega poslopja, mu je množica na okrašenem trgu priredila burne ovacije; na tisoče rok mu je mahalo v pozdrav. V sprednjih vrstah so stali šolski otroci, ki so ga pozdravljali s sudanskimi zastavicami. Pot predsednika Abuda skozi mesto je bila posuta s cvetjem. Silšali so se pozdravni vzkliki: »Tito—Abud! Mno- go so predsednika Abuda pozdravljali s transparenti, na katerih so bili pozdravi prijatelju iz Sudana.

Ob 10.40 je predsednik Abud prispel v Vogoščaj, kjer si je ogledal podjetje »Tito«. Pred upravnim poslopijem podjetja ga je pozdravil direktor pod-

jetja Drago Vuković, predsednik delavskega sveta podjetja inž. Mirodrag Kostić, zastopnik ljudske oblasti in veliko število delavcev, s katerimi je predsednik Abud krenil na ogled tovarniških naprav. Ogledoval si jih je približno eno uro in se močno zanimal za potek proizvodnje.

Pred odhodom iz tovarne je direktor podjetja Drago Vuković izročil predsedniku Abudu kot dar motocikel skuter s 175 kubikl, ki so ga izdelali v tej tovarni, drugim članom spremstva predsednika Abuda pa so izročili posamezne izdelke te tovarne v dar.

Ko se je zahvalil za darilo, je predsednik Abud dejal, da ga bo ohranil kot drag spomin, ko ga bo vedno spominjal na obisk v tej tovarni in v Jugoslaviji.

Predsednik Abud je nato obiskal znano Gazi Husrev begovo džamijo, staro nad 450 let, ki je med najlepšimi in najbolj pomembnimi objekti orientalske arhitekture v naši deželi. Predsednik Abud je prisostvoval pozdravni molitvi, nato pa je obiskal grob graditelja džamije Gaziya Husrev bega, ki je na dvorišču džamije.

Na poti na krajiš odhoda v Stojčevcu, približno 10 km daleč od Sarajeva, je predsednik Abuda ponovno prisrčno pozdravilo več deset tisočev državljanov Sarajeva. Predsednik Abud je stoji v prvem avtomobilu odzdravljaval množico, ki je njegov avtomobil ponovno zasula s cvetjem.

Predsednik Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djuro Pucar je priredil na čast predsedniku Abudu slavnostni obed v poslopiju Izvršnega sveta Bosne in Hercegovine.

Med obedom sta predsednik Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djuro Pucar in sudanski predsednik general Ibrahim Abud izmenjala zdravici.

Predsednik vrhovnega vojaškega sveta in predsednik su-

danske republike Ibrahim Abud je prispel ob 7. uri zjutraj v Zenico, kjer si je ogledal nekaj obratov metalurškega kombinata.

Po ogledu valjarne, plavčev in jeklarne, kjer je visokega gosta in njegovo spremstvo prisrčno pozdravilo veliko število delavcev, so v novi direk- ciji železarne priredili majhno zakusko med katero je generalni direktor železarne Milen ko Jovičić izročil v imenu kolektiva predsedniku Abudu kot dar dve umetniški sliki z motivi iz železarne.

Na poti od železarne do železniške postaje je visokega gosta ponovno prisrčno pozdravilo kakih 15 tisoč ljudi, ki so ga tudi tokrat obsipavali s cvetjem.

Sudanski premier Ibrahim Abud je popoldne odpotoval iz Sarajeva v Jabanico, kamor je prispel okoli 17. ure. V spremstvu direktorja elektrarne in zastopnikov delavskega sveta si je ogledal hidrocentralo in njene obrate. Po obisku v Jabanici se je predsednik Abud s člani svojega spremstva vrnil v Sarajevo.

Nocoj ob 19.45 je predsednik Abud s člani svojega spremstva odpotoval iz Sarajeva. Prebivalstvo se je prisrčno poslovilo od visokega gosta. Po odigranju uanske in jugoslovanske himne je predsednik Abud pregledal častni bataljon, nato pa se poslovil od predsednika Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djure Pucarja in drugih osebosti.

## Visoka odlikovanja

Predsednik Tito je odlikoval z najvišjimi odlikovanji člane spremstva predsednika Abuda, predsednik Abud pa je odlikoval najvišje predstavnike naše ljudske oblasti

BEOGRAD, 12. jul. (Tanjug). Predsednik FLRJ Josip Broz Tito je odlikoval z redom jugoslovanske zastave I. stopnje člane vrhovnega vojaškega sveta Sudana in ministra za kmetijstvo in irigacije ter ministra za promet brigadirja Mahbul el Amina el Haga, ministra za zdravstvo Sajed Mohamed Ahmeda Alija, ministra za živinorejo Santino Denga, šefa protokola predsedništva republike Sajed Ahmeda Hasana el Dana.

Ob obisku v Sudanu je predsednik republike Tito odlikoval z najvišjimi jugoslovanskimi odlikovanji ministra za finance in gospodarstvo Sajed Abdel Magia Ahmeda in ministra za zunanje zadeve Sajed Ahmeda Mohameda Keira.

Z redom Za vojne zasuge I. stopnje je odlikovan vojaški poveljnik centralne komande v El Obeidu, brigadir El Zein Hasan.

Z visokimi jugoslovanskimi odlikovanji so bili odlikovani tudi drugi člani spremstva predsednika Abuda.

Predsednik vrhovnega vojaškega sveta in predsednik sudanske vlade Ibrahim Abud je odlikoval z redom Republike I. stopnje predsednika Zvezne ljudske skupščine Fetra Stambolića in podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Edvarda Kardelja in Aleksandra Rankovića.

Z redom Dva Nila I. stopnje je predsednik Abud odlikoval podpredsednika Zveznega izvršnega sveta Rodoljuba Colakovića in Mijalka Todorovića, predsednika Ljudske skupščine Srbije Jovana Veselinovića, predsednika Ljudske skupščine Bosne in Hercegovine Djure Pucarja, predsednika Sabora Hrvatske dr. Vladimira Bakarića, predsednika Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinka, predsednika Ljudske skupščine Črne gore Blaža Jovanovića in

predsednika Narodnega sobranja Makedonije Lazarja Koliševskega.

Z istim redom so bili odlikovani državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni sekretar za narodno obrambo general armije Ivan Gošnjak, predsednik Izvršnega sveta Srbije Miloš Minić, predsednik Izvršnega sveta Hrvatske Jak v Blažević, predsednik Izvršnega sveta Slovenije Boris Kraigher, predsednik Izvršnega sveta Bosne in Hercegovine Osma Karabegović, sekretar Zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković, člani Zveznega izvršnega sveta Svetislav Stefanović, Slobodan Penezić, Ljubomir Babić, Sergej Kraigher, Vladimir Popović, Krste Crvenkovski, podpredsednik Izvršnega sveta Hrvatske Ivan Krajačić, zvezni ljudski poslanec Ivan Maček, predsednik beograjskega Ljudskega odbora Djurica Jokić in generalni sekretar predsednika republike Leo Mates.

Predsednik Abud je tudi odlikoval z redom Dva Nila I. stopnje državnega podsekretarja za narodno obrambo generalpolkovnika Otmara Krenčića, načelnika generalnega štaba JLA generalpolkovnika Ljubo Vučkovića, nadalje generalpolkovnika Zdenka Ulepića, admiral Srećko Manolo, admiral Mato Jerkovića ter generale in oficirje JLA.

## Izjava ob slovesu

Včeraj je odpotoval član izvršnega komiteja indijske socialistične stranke Praja Hari Kamat, ki je pri nas proučeval družbeno upravljanje

LJUBLJANA, 12. jul. (Tanjug). Član izvršnega komiteja indijske socialistične stranke Praja Hari Kamat, ki se je mudil tri tedne v Jugoslaviji kot gost Zveznega odbora SZDL Jugoslavije, je izjavil pred odhodom uredniku Tanjuga, da so napravili nanj veliki vtis uspehi, ki jih je Jugoslavija dosegla v zadnjih letih na vseh področjih življenja.

Na indijskega socialista so zelo močan vtis napravili uspehi v razvoju jugoslovanskega komunalnega sistema, delavskega in družbenega upravljanja, zadrugištva, kmetijstva in industrije. Ti rezultati so tem večji, je dejal Kamat, ker so jih obenem spremljali odlični koraki v nadaljnji demokratizaciji družbenega življenja v Jugoslaviji in v vključevanju ljudstva v družbeno upravljanje.

Jugoslavija in Indija, je izjavil indijski socialist, imata mnogo skupnega, zlasti zaradi tega, kar se obe borita za mir in miren družbeno-gospodarski razvoj po svetu. Vsakdanja potreba Jugoslavije in Indije, kakor tudi sveta sploh, je do dal, je miren razvoj, ki bi omogočil, da bi izkoristili vsa razpoložljiva sredstva za nadaljnji napredek v gospodar-

## Sudanski veleposlanik operiran

Beograd, 12. jul. (Tanjug). Sudanski veleposlanik Mohamed Bagir je moral včeraj prestati nujno trebušno operacijo na vojaško-medicinski akademiji. Operiral ga je prof. dr. I. Papo. Po uspehi operaciji se veleposlanik počuti bolje.

## Peko Dapčević obiskal Schärfa

Dunaj, 12. jul. (Tanjug). Član ZIS in sekretar za promet in zveze Peko Dapčević je bil s člani delegacije danes gost na obedu, ki ga je priredil jugoslovanski veleposlanik v Avstriji Jože Zemljak. Z avstrijske strani so bili navzoči minister za promet in elektroposlovstvo Waldbrunner in druge ugledne osebnosti.

Peko Dapčević si je s člani delegacije ogledal danes velike prometne objekte na Dunaju, južno in zahodno železniško postajo, ranžirno postajo in še nekatera podjetja.

Predsednik republike Avstrije Schärfa je sprejel dopolne članice ZIS in sekretarja za promet in zveze Peka Dapčevića. Sprejemu je prisostvoval tudi jugoslovanski veleposlanik Jože Zemljak.

Popoldne sta Peka Dapčevića sprejela kancler Raab in podkancler Pittnermann — Tudi tema sprejemoma je prisostvoval veleposlanik Jože Zemljak.

## Visoko nad plansko ravnijo

V prvem polletju je industrija v Sloveniji presegla lamsko proizvodnjo za 16,3 odstotka

Ljubljana, 11. febr. Podatki o industrijski proizvodnji v Sloveniji kažejo v juniju še ugodnejšo sliko kakor v prejšnjih mesecih, čeprav bi po mayskih ukrepih za omejitve nadaljnjega naraščanja obratnih kreditov prej pričakovali omejitve tempa v naraščanju proizvodnje. Mnoga podjetja se sicer pritožujejo zaradi pomanjkanja obratnih sredstev in skušajo močnejše izterjati nepravilne račune ter si pomagati s tem, da ne razporejajo sredstev iz lanskega čistega dohodka na sklade, da lahko ta sredstva uporabljajo kot obratna sredstva in si sploh na razne načine pomagajo, da lahko obdržijo proizvodnjo na visoki ravni.

Indeks industrijske proizvodnje Slovenije, ki se je v marcu dvignil na 114,4 točke in je v aprilu in maju sezonsko popustil na 113,3 oziroma 112,5, se je v juniju povzpел kar na 126,1 točko, tako da je bila junjska proizvodnja za blizu 20 odstotkov večja kakor v lanskem juniju. Največji vzpon izkazuje v preteklem mesecu kovinska industrija, ki je imela za 42 odstotkov večjo proizvodnjo kakor lani, nadalje gumarska industrija za 35 odstotkov (ob izkoristitvi novih zmogljivosti). Živilska industrija za 30 odstotkov, industrija nekožnih za 28 odstotkov, papirna industrija za 22 odstotkov, elektroindustrija za 20 odstotkov itd.

Visoka raven junjske proizvodnje je bistveno vplivala tudi na celotni uspeh prvega polletja. Medtem ko je industrija v petih mesecih presegla lamsko proizvodnjo v enakem obdobju za 15,5%, je za prvo polletje izkazala povečanje te stopnje na 16,3% in je

torej v prvem polletju za 5,3% presegla planirano 11-odstotno povečanje za vse leto.

Izmed posameznih industrijskih panog je v prvem polletju najmočnejše presegla lamsko proizvodnjo elektroindustrija, namreč za 31%, nadalje živilska industrija za 30%, kovinska industrija za 25%, tekstilna industrija za 21%, gumarska industrija za 20% in usnjarska industrija za 18%, medtem ko je v ostalih panogah povečanje proizvodnje pod povprečjem za vso industrijo.

Ena izmed takih zadev so n. pr. obratni krediti. Ti so zdaj omejeni in so v marsikaterih podjetjih zašli v težave. Pogodbe jim odpuščajo zaloge se kopičijo, nekateri pa iščejo izhod v počasnejšem tempu proizvodnje. Težave so še toliko večje, ker si v podjetjih prizadevajo, da bi uredili tako notranjo delitev dohodka, da bi bil vsakdo spodbujen k večji in gospodarni proizvodnji, pa jim ne doteka dovolj sredstev.

Najpogostejše se v podjetjih sklicujejo na administrativne predpise, češ da so le-ti krivi stiske. Prav na taka oporopčevanja pa so opozorili na današnjem posvetovanju. Vsem je jasno, da je oblikovanje

gradbenega materiala in lesa v industriji za 25%, industrija nekovin za 21%, gumarska industrija za 20% in usnjarska industrija za 18%, medtem ko je v ostalih panogah povečanje proizvodnje pod povprečjem za vso industrijo.

Zdaj lahko vsaj v globalnih podatkih pregledamo tudi uspeh v prvem letošnjem polletju. Celotna vrednost našega izvoza je v teh šestih mesecih narasla na 78,5 milijarde din.

POSVETOVANJE SINDIKATA KOVINARJEV SLOVENIJE

## Predvsem mobilizator kolektiva to je ena izmed osrednjih nalog sindikalne podružnice

LJUBLJANA, 12. jul. Čeprav so se sindikalne podružnice Sindikata kovinarjev že močno uveljavile in imajo velik vpliv na gospodarjenje ter družbeno dogajanje v podjetjih, je vendarle opaziti, da so se posamezni odbori še premalo usmerili na gospodarske probleme podjetij. Tako so ugotovili na današnjem posvetovanju s predstavniki podružnice tega sindikata iz ljubljanskega okraja, ki ga je priredil republiški odbor. Podobna posvetovanja pa so bila te dni tudi v drugih okrajih.

Ena izmed takih zadev so n. pr. obratni krediti. Ti so zdaj omejeni in so v marsikaterih podjetjih zašli v težave. Pogodbe jim odpuščajo zaloge se kopičijo, nekateri pa iščejo izhod v počasnejšem tempu proizvodnje. Težave so še toliko večje, ker si v podjetjih prizadevajo, da bi uredili tako notranjo delitev dohodka, da bi bil vsakdo spodbujen k večji in gospodarni proizvodnji, pa jim ne doteka dovolj sredstev.

Najpogostejše se v podjetjih sklicujejo na administrativne predpise, češ da so le-ti krivi stiske. Prav na taka oporopčevanja pa so opozorili na današnjem posvetovanju. Vsem je jasno, da je oblikovanje

lastnih obratnih sredstev v podjetjih najsmotnejša rešitev in edino, kar se sklada z načeli delavskega samoupravljanja. To pa pomeni, da bi morali v podjetjih tudi posebej paziti, kako uporabljajo obratna sredstva. Res je, da kolektivni ob predpisu, da morajo od lastnih sredstev prav tako plačevati obresti, niso bili spodbujeni, da bi si oblikovali svoj sklad obratnih sredstev. Po drugi strani pa je tudi res, da se organi delavskega samoupravljanja doslej niso dosti zanimali za politiko podjetja glede obratnih sredstev in da so to največkrat prepuščali šefom finančnega-komercialnih sektorjev. Tako se je dogajalo, da so gledali kupcem skozi prste,

jim kreditirali, da ne bi »izgubili dobre stranke«, in se je veriga neplačanih računov zavzela tako hudo, da je bilo treba presekat gorijski voz. Potlej tudi ni bilo dovolj smotne politike glede zalog materiala, nedovršene in dovršene proizvodnje ter spet obležala zamrzjena obratna sredstva ali pa so jih uporabljali celo za investicije. Vzroke za stisko kaže po tem takem poiskati tudi v samih podjetjih. To pa je stvar, za katero se morajo zanimali tudi sindikalne organizacije.

Podobno je s kooperacijo. V podjetjih kaj radi ugotavljajo, da so z njo težave, da se ne držijo pogodb in dobavnih rokov, da spreminjajo cene, finalist pa je vezan s pogodbenimi skratkami, da močno škrtijo. Dokler so se o kooperaciji pogovarjali le vodilni uslužbeni na pr. Litostroja Metalne in STT, se je zatikalo in se niso mogli dogovoriti za gospodarsko sodelovanje na širši osnovi. Nato so vzeli v roke stvar organi delavskega samoupravljanja in se na skupnih zasedanjih do-

## Izvozni rekord v juniju

V prvem polletju smo izvozili za 12,3 milijarde ali za 18,6% več kot lani

V letošnjih prvih mesecih se je naš izvoz stalno večal, tako da je narasel od 9,4 milijarde din v januarju na 14,4 milijarde din v aprilu. V maju je sicer popustil na 12,5 milijarde din, pri tem je celo zdrsnil pod raven v lanskem maju, zato pa se je v juniju po še nepopolnih podatkih povzpел kar na 16,3 milijarde din. Tako smo v preteklem mesecu dosegli doslej največje mesečno vrednost izvoza in smo celo presegli lamski decembrski izvoz, ki je vsako leto največji. V primerjavi z lanskim junijem je bil letošnji junjski izvoz večji kar za 4 milijarde din ali za 32%.

Zdaj lahko vsaj v globalnih podatkih pregledamo tudi uspeh v prvem letošnjem polletju. Celotna vrednost našega izvoza je v teh šestih mesecih narasla na 78,5 milijarde din.

kar je za 12,3 milijarde din ali za 18,6% več kakor v lanskem prvem polletju (lani se je povečal naš izvoz v prvem polletju le za 8%). Tako dosežena vrednost izvoza v prvem polletju predstavlja 45% planirane letnega izvoza, kar ustreza običajni dinamiki, po kateri predstavlja izvoz v prvem polletju 45 do 46% celoletnega izvoza. Dosegli smo torej planirano dinamiko izvoza, in to čeprav je izvoz kmetijskih pridelkov zaostajal za planom.

## Jugoslovanski veleposlanik v Norveški odpotoval

Oslo, 12. jul. (Tanjug). Danes je odpotoval iz Oslo do sedanjega jugoslovanskega veleposlanik v Norveški, Vladimir Rolović, ki odhaja na novo dolžnost.

govoril o načelih sodelovanja. In stvar se je premaknila, čeprav se je prej zdelo, da so težave skoraj nepremagljive. Pot, ki so jo ubrali ti delavski sveti in upravni odbori, vsekakor zasluži posebno pozornost.

Pozitivna ugotovitev posvetovanja pa je bila v tem, da sindikalne organizacije klub določenemu splošnemu napredku marsikje še težko najdejo pot do delavcev. Prvič si s tem po nepotrebnem povzročajo politične težave, ker ustvarjajo možnost za širjenje najrazličnejših govoril, drugič pa ostaja pobuda kolektiva neizkoriščena, kar pa je v sedanjem procesu močnejše poglobljanja upravljalne zavesti proizvajalcev svet gospodarsko in politično sila težko opravičiti.

Zato so na posvetovanju posebej naglasili, na bodo sindikalne podružnice ne le tolmač raznih ukrepov v podjetju, ampak predvsem mobilizator kolektiva za smotnejše gospodarjenje in proizvajanje.

kar pa je nadomestila industrija s presegom izvoza po planu. V juniju se je začel v močnejšem obsegu razvijati tudi izvoz kmetijskih pridelkov in lahko z gotovostjo računamo, da bomo do konca leta izpolnili tudi močno povečani letni plan izvoza.

Manj je v skladu s planom naš letnišnji uvoz, ki je zlasti v prvih mesecih močno presegal lanskega, v juniju pa se je z nekoliko manjšo vrednostjo držal na lamski ravni. Vsega smo v prvem polletju uvozili iz tujine za okrog 130 milijard, kar je za 26% več kakor lani v enakem obdobju. Po obilni lamski letini se je sicer bistveno zmanjšal uvoz živil, ker nam žita, masti in sladkorja ni treba več uvažati in se ti proizvodi deloma že pojavljajo v izvozu, močno pa se je povečal uvoz reprodukcijskega materiala, kar je razumljivo sprito okolnosti, da naša industrija proizvodnja letos močno presega planirani obseg. Prav tako je občutno narasel uvoz industrijske opreme, kar je prav tako v zvezi s preseganjem planiranega obsega investicij. Pri tej važni postavki našega uvoza pa je treba upoštevati, da so letos številna podjetja uvozila opremo za rekonstrukcije na temelju kreditnih aranžmanov z inozemskimi dobavitelji, tako da jo bodo odplačala šele v prihodnjih letih.

## V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Kijubovalna mladost
- Str. 3 — Ob dnevu šoferjev
- Str. 4 — Tisrovna konferenca Hruščeva
- Str. 5 — Telovadba in politika
- Str. 6 — Pravna posvetovalnica
- Str. 7 — Ribiški kotiček
- Zmaličena plavalna prireditve v Kranju

## V R E M E

Napoved za sredo: Ponoči in zjutraj se oblačno in nekež davin, nato izboljšanje z delnimi razjasnitvami.



## TISKOVNA KONFERENCA SOVJETSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA

## Hruščev o incidentu z letalom

Sovjetski premijer je ponovil opozorila, ki jih vsebuje protestna nota zaradi incidenta z letalom RB-47, ob koncu konference pa ponovno poudaril, da sovjetska politika izključuje vojno — Odmevi v Washingtonu, Londonu in Oslu

MOSKVA, 12. jul. (TASS). Ministrski predsednik Hruščev je izjavil danes novinarjem, da je vlada Sovjetske zveze protestirala pri vladi ZDA, Velike Britanije in Norveške zaradi kršitve zračnega prostora ZSSR po ameriškem vojaškem letalu.

Hruščev je s tem začel tiskovno konferenco in poudaril, da je sovjetski letalov, ki se sestrelili ameriško letalo, storil to v skladu z odredbo o varstvu sovjetskih mej, ker se ameriško letalo ni odzvalo na signalne in zahtevne sovjetskega lovca, naj gre za njim. Po besedah Hruščeva prita ta primer, ki se je pripetil 1. julija, da se vlada ZDA ni odrekla politiki agresivnih akcij proti ZSSR.

»Opozorili smo vlado ZDA na težko odgovornost, ki jo je prevzela, ko izvaja izzivanja proti Sovjetski zvezi. Ameriško ljudstvo kakor tudi vsa svetovna javnost morajo zvedeti resnico. Zvedeti morajo, da igra vlada ZDA nevarno igro z usodo sveta, z usodo narodov.«

Hruščev je poudaril, da smatra kršitev sovjetskih mej 1. julija kot novo kršitev zagotovila vlade ZDA, ki v celoti ruši vrednost izjave predsednika Eisenhowerja o ustanovitvi vojnih poletov.

Ministrski predsednik Hruščev je označil vlogo, ki jo je imela pri tem izzivanju vlada Velike Britanije, kot nedostojno in je dejal, da je nastopila kot soudeleženka pri agresivnih dejanjih ZDA v nasprotju z uradnimi izjavami o težnji, da pomaga k popuščanju mednarodne napetosti in da bo tudi zboljšala svoje odnose z ZSSR. Prav tako je izrazil dvom nad verodostojnostjo izjav norveške vlade, da bo ukrepila potrebne za preprečitev izkoriščanja norveškega ozemlja za agresivne akcije proti Sovjetski zvezi.

V imenu sovjetske vlade in vsega sovjetskega ljudstva, je dejal Hruščev, opozorjam s polno odgovornostjo vse države na svetu, da vladajoči krogi v ZDA ob pomoči svojih zavetnikov iz agresivnih bičkov odskočijo iz zivajo resen vojni spopad, ker se drugače njihovi ostanki ne morejo oceniti, je izjavil sovjetski ministrski predsednik.

Kakor poroča Reuter, je sovjetski ministrski predsednik v odgovoru na nekatera vprašanja novinarjev izjavil, da so z objavo podatkov o sestrelitvi ameriškega letala čakali, ker se je ob incidentu 1. maja pokazalo, da so se Američani v svojih izjavah zmedli, kar se je pričakovalo tudi tokrat. Sovjetski ministrski predsednik je izrazil mnenje, da je treba tudi ta primer predložiti v obnovo OZN, vendar pa o tem še ni bil sprejet končni sklep.

Kar se tiče sodelovanja Vel. Britanije pri zadnjem incidentu, je Hruščev izjavil, da ne ve, kaj bo britanski ministrski predsednik dejal o dogodku, meni pa, da so njegove izjave v nasprotju z dejanji. Britanija je po Hruščevih besedah postala soudeleženka v agresivni akciji ZDA. Sovjetska vlada bo počakala na odgovor britanske vlade na sovjetsko protestno noto in čeprav ji še ni znano, ali sta predsednik Eisenhower ali ministrski predsednik Macmillan izdala navodila za polet tega letala, se ne glede na to smatra kot odgovorno.

govorni za dejanja svojih obojenih sil.

Ministrski predsednik Hruščev je v odgovoru na neko vprašanje poudaril, da ostaja v polni veljavi izjava maršala Malinovskega o udarcih na oporišča, s katerih izvajajo vojninstvo nad sovjetskimi ozemljem. V tem oziru so bila ministrski za obrambo izdana jasna navodila, ki so jih sporočili tudi poveljnikom raketnih enot.

Ministrski predsednik Hruščev je izjavil, da temelji sovjetska politika še nadalje na načelih mirne koeksistence, na ohranitvi miru in razvijanju trgovine z vsemi deželami. Ta politika izključuje vojno, ako pa se bo vojna vendarle sprožila, bo prinesla propad napadalca, je dejal Hruščev.

Na vprašanja o Kubi je Hruščev ponovil, da bo Sovjetska zveza do konca podpirala kubansko ljudstvo v njegovi borbi, tudi v primeru ameriške vojne agresije. Sklep ameriške vlade, da zmanjša nakup kubanskega sladkorja, je označil kot gospodarsko agresijo, meni pa, da je lahko zaradi tega kubansko ljudstvo tudi srečno, ker se ne znebi gospodarskega pritiska ZDA.

Hruščev je dodal, da se ZSSR ne želi vmešavati v zadeve dežel Latinske Amerike, poudaril pa je, da podpira Sovjetska zveza svobodo in neodvisnost vseh dežel in da je pripravljena izkazati gospodarsko in politično pomoč, ako jo kdo zaprosi. Ko je označil kot »najbolj bedasto izmiselnost« trditve, da hočejo Rusi ustvariti na Kubi sovjetsko vojaško oporišče, je Hruščev obenem zavrnil ameriško trditev, da so na Kubi na oblasti komunisti. Pozdravil je kubanske voditelje kot poštene ljudi, ki hočejo služiti svojemu ljudstvu in se borijo proti izkoriščanju in zaslužnjanju, ki ima je bila Kuba izpostavljena dolga leta.

Ko je odgovarjal na vprašanje nekega novinarja, kaj misli o namenu vlade ZDA, da bi oskrbovala zahodnonemško vojsko z raketami s hidroglaziranjem razstrelivom, je Hruščev označil to akcijo kot zločinsko.

Naprosam, naj komentira najnovejši položaj v Kongu, je Hruščev izjavil, da ni »v razbiralno akcijo proti republiku Kongo vmešana samo Belgija, temveč tudi NATO«. Predsednik sovjetske vlade se je strinjal s sklepom vlade Konga, da postavi pred Varnostni svet vprašanje vmešavanja v njegove notranje zadeve.

Ob koncu je sovjetski ministrski predsednik izjavil, da ostaja sovjetska politika še nadalje na načelih mirne koeksistence, ohranitvi miru in razvijanju trgovinskih odnosov z vsemi deželami. Ta politika izključuje vojno, je končal Hruščev, ako pa se bo vojna vendarle pokrenila, bo pomenila propast agresorja.

V toku današnje tiskovne konference je premijer Hruščev

ševed izjavil, da v Sovjetski zvezi proučujejo vprašanje umika sovjetskih čet iz Madžarske, Poljske in Vzhodne Nemčije.

Washington, 12. jul. (Reuter). Predsednik Eisenhower je zahteval večer od State Departmenta in ministrstva za obrambo, naj pripravita poročilo glede na sovjetsko noto, ki pravi, da so sovjetske obojene sile sestrelile ameriško letalo »RB-47«.

Tiskovni zastopnik Bele hiše Hagerty je izjavil novinarjem, da ameriške uradne osebnosti ne bodo komentirale dogodkov, preden ne bo poročilo dostavljeno predsedniku Eisenhowerju.

V Londonu, poroča Reuter, pričakujejo burno sejo parlamenta, na kateri nameravajo danes laburisti ponovno načeti problem uporabljanja ameriških oporišč v Veliki Britaniji ter zahtevati polno pravico odločanja britanske vlade o poletih s teh oporišč.

To vprašanje so postavili danes listi v prvo vrsto poročila o incidentu z ameriškim letalom, ki je po sovjetski trditvi poletelo z oporišča v Veliki Britaniji. Kakor piše londonski »Evening News«, je ministrski predsednik Macmillan mnenja, da je zadeva prvotnega političnega pomena, in sam vztraja, da se ameriška oporišča v Britaniji ne smejo uporabljati za polete nad Sovjetsko zvezo brez izrecnega pristanka vlade v Londonu.

Konservativni »Daily Mail« in laburistični »Daily Herald« sta objavila komentarje, v katerih zahtevata, naj britanski ministrski predsednik Macmillan danes obvesti javnost o poletih ameriških vojskih letal z britanskega ozemlja. »Daily Mail« pravi, da je to zadeva, ki jo žele spoznati vsi Britanci, medtem ko poudarja »Daily Herald«, da morajo Britanci vedeti, kaj se dogaja na vojaških oporiščih na ozemlju Velike Britanije.

Oslu, 12. jul. (AFP). Zastopnik norveškega ministrstva za zunanje zadeve je sinoči izjavil, da njegova vlada ni odobrila ameriškega letala »RB-47«, da bi se lahko posluževala norveških letališč. Ko je komentiral sovjetsko noto, ki je bila izročena večerj norveški vladi, je zastopnik izjavil, da ni norveška vlada ničesar vedela o poletu letala, o katerem govori sovjetska nota. Od norveških oblasti so samo zahtevali v noči med 1. in 2. julijem, naj dovolijo pristank nekemu ameriškem letalu, ki naj bi sodeloval pri iskanju in reševanju izginulih letal. »Norveške oblasti so v skladu z mednarodnimi običaji dovolile, da letalo pristane na norveškem letališču. Zaradi tega je brez podlage trditev v sovjetski noti,« je zaključil ta zastopnik, »da je Norveška odgovorna za agresivno dejanje proti Sovjetski zvezi.«

Svedski listi so objavili danes komentarje o sestrelitvi ameriškega letala »RB-47«. Listi pri tem vprašujejo, »zakaj je bilo potrebno, da je od sestrelitve letala do objave sovjetske vlade minilo toliko časa«. Po pisanju lista »Dagens Nyheter« vzbuja to vprašanje, da Sovjetska zveza hotela zadržati

žati poročilo o incidentu do primerne časa zaradi propagandnih ciljev.

List »Svenska Dagbladet« pa poudarja drugo stran dogodka in piše, da je v dobi raket in nuklearnega orožja to resna in neodgovorna igra, ki lahko samo poveča tveganje tega, kar je generalni sekretar OZN Hammarskjöld tako jasno imenoval »vojno zaradi napake«.

## ODGOVOR WASHINGTONA

New Port, 12. jul. (AP). Tiskovni zastopnik Bele hiše Hagerty je izjavil danes, da je vsak poizkus povezovanja poleta letala »RB-47« z letalom »U-2« povsem brez podlage. Po Hagertyjevih besedah je letalo letelo nad mednarodnimi vodami teritorialnih vodami, niti vojskim ozemljem, sovjetskimi teritorialnimi vodami, niti v sovjetskem zračnem prostoru. V izjavi, ki jo je prej osebno

odobril predsednik Eisenhower, je Hagerty prav tako dejal, da lahko pomeni sestrelitev tega letala samo »namen in neprimisljen poizkus ustvarjanja mednarodnega incidenta«.

Ob koncu je Hagerty izjavil, da bo ameriška vlada danes uradno odgovorila na sovjetsko protestno noto, ki je bila izročena večerj ameriškem veleposlanstvu v Moskvi. Odgovor bo še danes objavljen. V določenih tržajskih političnih krogih so že pred zasedanjem prišla do izraza stališča, daje odveč pričakovati konkretno pozitivne rezultate in so neupšeh zasedanja že vnaprej pripisovali jugoslovanski strani, kakor tudi neutemeljenosti zahtev v zvezi s položajem tukajšnje slovenske manjšine. Taka stališča se uveljavljajo tudi sedaj ob zaključnih komentarjih in ocenah o rezultatih beograjskega zasedanja in skušajo podcenjevati pomen mešanega odbora, čeprav prihajajo s tiste strani, ki ni nikdar pokazala ustreznega zanimanja za rešitev osnovnih vprašanj slovenske manjšine na Tržaškem.

Nasprotno takim — po mnenju tukajšnjih slovenskih krogov — nekonstruktivnim in škodljivim stališčem pa so tržajski Slovenci pričakovali tudi od tega zasedanja določen napredek in pozitivni prispevek za uresničevanje svojih narodnostnih pravic.

Predvsem so bila pričakovanja, da bodo vsaj nekatera izmed njihovih osnovnih vprašanj, kot je šolstvo in dvojezičnost, premaknjena z mrtve točke. Ali so se ti njihovi upi vsaj delno uresničili, je za zdaj težko reči, ker se je beograjsko zasedanje končalo brez zaključnega uradnega sporočila. Kljub temu so določili tukajšnji slovenski krogi, da sta pomen in delo mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora izven dvomov, ker gre za institucijo, ki redno vodi računa o položaju slovenske in italijanske manjšine ter o izvajanju določenih posebnega statuta.

Ce pa italijanska stran na beograjskem zasedanju — zaključujejo v istih krogih — tudi tokrat ni privolila na izpolnjevanje določenih posebnega statuta tržajskih Slovencev in se je delo mešanega odbora, kot pišejo tukaj, končalo brez rezultatov, ne ustvarja takta nezamisljiva politika italijanske vlade samo ogorčenje pri tržajskih Slovencih, temveč tudi otežuje dokončno ureditev in normalizacijo razmer na tukajšnjem področju. To pa se je vse doslej še vedno pokazalo kot povsem zaračunata politika, ki je bila v škodo tudi sami Italiji.

Dušan Fortić

Indonezija se strinja s sovjetskim razorožitvenim predlogom

Džakarta, 12. julija (Antara). Indonezijski minister za zunanje zadeve dr. Subandrio je večerj izjavil na tiskovni konferenci, da se Indonezija načelno strinja z zadnjim sovjetskim predlogom o splošni in popolni razorožitvi. Ko je odgovarjal na vprašanja novinarjev, je Subandrio dejal, da lahko sovjetski predlog o razorožitvi služi kot podlaga za prihodnje razgovore o ohranitvi svetovnega mira.

Zahteva po odstopu italijanske vlade

RIM, 12. julija (Tanjug). V italijanski skupščini se je danes popoldne začela debata o splošnem političnem položaju v državi, ki je nastal po dogodkih preteklega tedna, ko je v spopadih s policijo izgubilo življenje deset državljanov. V debati so govorili generalni sekretar Socialistične stranke Pietro Nenni, generalni sekretar Socialnodemokratske stranke Saragat, generalni sekretar Liberalne stranke Malagodi in generalni sekretar Komunistične partije Togliatti. Prvaki vseh strank so zahtevali odstop vlade in sestavo kabineta, ki bi ne bil odvisen od neofašistov.

Kuba se otepa pritiska

Kubanska vlada zahteva sklicanje Varnostnega sveta zaradi ameriških gospodarskih sankcij proti vladi v Havani

NEW YORK, 12. jul. Kubanska vlada je po svojem zunanjem ministrstvu dr. Raulu Roju zahtevala od predsednika Varnostnega sveta, naj skliče Varnostni svet, da bo proučil položaj, ki je nastal po ameriških gospodarskih sankcijah proti vladi v Havani.

Predsednik Eisenhower je po posvetovanju z ministrom Herterjem na tiskovni konferenci izjavil, da bo ameriška vlada izvedla načrt gospodarske pomoči deželam Latinske Amerike in da bo ta pomoč pogojna. Kuba je bila izrecno izključena iz tega načrta kot dežela, ki vodi politiko katere ZDA ne morejo odobravati in ki je v nasprotju z Monrojevimi doktrino, ki je zdaj postala osnovna filozofija ameriških državnikov, zlasti na obsejtem področju Karibskega morja.

Način in čas, kakor tudi brzina, s katero je predsednik ZDA sprejel to odločitev in jo objavil na tiskovni konferenci, jasno kaže, da je ta program neka vrsta novega Marshallovega načrta za latinskoameriške države, ukrep, ki bo ekonomsko paraliziral vse negativne posledice ameriške politike nasproti Kubi in ostalim državam zahodne poloble. Primer Mehike, ki je po svojih vodilnih politikah dala vedeti ZDA, da je v tem sporu na strani Kube, je prisilil Washington, dati svoji protikutubanski ofenzivi pozitivnejši videz. Prav tako ni dvoma, da bi moral biti ta program ofenzivno orožje proti vsem tistim, ki bi se upali slediti zgledu Kube bodisi v zunanji politiki bodisi v notranjih revolucionarnih reformah.

Kakor so poročila o tem da je sovjetska vlada ponudila premijeru Castru, da bo odklonila ves kubanski sladkor, ki bi z ukinitvijo ameriške kvote ostal nepreradan, izzvala navdušenje na Kubi tako so ta ista poročila v Washingtonu vzbudila bojazen, da bi se ta poslednja akcija izrodila v vrsto nezaželenih posledic in

## DELO JUGOSLOVANSKO-ITALIJANSKEGA MEŠANEGA ODBORA

## Po zasedanju v Beogradu

OD NASEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

TRST, 12. jul. Sesto zasedanje jugoslovansko-italijanskega mešanega odbora, ki se je te dni končalo v Beogradu, je bilo ves čas predmet posebne pozornosti tržajškega tiska in tukajšnjih političnih krogov. Se prav posebej pa so spremljali njegovo delo za izvajanje manjšinskega statuta tržajski Slovenci v pričakovanju, da bodo sprejeti ustrezni sklepi za izboljšanje njihovega narodnostnega položaja.

V določenih tržajskih političnih krogih so že pred zasedanjem prišla do izraza stališča, daje odveč pričakovati konkretno pozitivne rezultate in so neupšeh zasedanja že vnaprej pripisovali jugoslovanski strani, kakor tudi neutemeljenosti zahtev v zvezi s položajem tukajšnje slovenske manjšine. Taka stališča se uveljavljajo tudi sedaj ob zaključnih komentarjih in ocenah o rezultatih beograjskega zasedanja in skušajo podcenjevati pomen mešanega odbora, čeprav prihajajo s tiste strani, ki ni nikdar pokazala ustreznega zanimanja za rešitev osnovnih vprašanj slovenske manjšine na Tržaškem.

Nasprotno takim — po mnenju tukajšnjih slovenskih krogov — nekonstruktivnim in škodljivim stališčem pa so tržajski Slovenci pričakovali tudi od tega zasedanja določen napredek in pozitivni prispevek za uresničevanje svojih narodnostnih pravic.

Predvsem so bila pričakovanja, da bodo vsaj nekatera izmed njihovih osnovnih vprašanj, kot je šolstvo in dvojezičnost, premaknjena z mrtve točke. Ali so se ti njihovi upi vsaj delno uresničili, je za zdaj težko reči, ker se je beograjsko zasedanje končalo brez zaključnega uradnega sporočila. Kljub temu so določili tukajšnji slovenski krogi, da sta pomen in delo mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora izven dvomov, ker gre za institucijo, ki redno vodi računa o položaju slovenske in italijanske manjšine ter o izvajanju določenih posebnega statuta.

Ce pa italijanska stran na beograjskem zasedanju — zaključujejo v istih krogih — tudi tokrat ni privolila na izpolnjevanje določenih posebnega statuta tržajskih Slovencev in se je delo mešanega odbora, kot pišejo tukaj, končalo brez rezultatov, ne ustvarja takta nezamisljiva politika italijanske vlade samo ogorčenje pri tržajskih Slovencih, temveč tudi otežuje dokončno ureditev in normalizacijo razmer na tukajšnjem področju. To pa se je vse doslej še vedno pokazalo kot povsem zaračunata politika, ki je bila v škodo tudi sami Italiji.

Dušan Fortić

## KONGRES NACIONALNE UNIJE ZAR

## „Šli bomo po svoji poti“

Govor predsednika Naserja — Ekspozeja o obrambi in o zunanji politiki — Kongres nadaljuje delo v komisijah

KAIRO, 12. jul. (MEN). Predsednik Naser je zaključil sinoči prvo fazo splošnega kongresa Nacionalne unije ZAR, ko je izrazil prepričanje, da kongres izpolnjuje upe, ki jih imajo vanj široke množice ZAR, ko združuje vse družbene sloje v deželi in prizadevanja za izpolnitev revolucionarnih nalog. Naser je poudaril, da je bilo to spoznanje potrjeno v razgovorih, ki jih je imel z delavci in kmeti v mestih in vaseh v preteklih dneh in v katerih se je pokazalo splošno zanimanje za potek kongresa.

Prepričan sem, je dejal predsednik Naser, da bodo postavljene naloge izpolnjene kljub težnjam imperialistov ter sovražnikom ZAR in arabske enotnosti. Ko je poudaril, da ima vsaka velika stvar svoje podpornike in nasprotnike, je cilje revolucije tako v nacionalnem kakor tudi v arabskem in družbenem oziru. »Šli bomo po svoji poti ne glede na ak-

## Francosko - grško sporočilo o razgovorih državnikov obeh dežel v Parizu

PARIZ, 12. julija (AFP). V Parizu so nočjo objavili skupno sporočilo o francosko-grških razgovorih. Sporočilo poudarja, da je bila v teku razgovorov ugotovljena identičnost gledišč v osnovnih problemih, ki se danes postavljajo pred zahodne dežele, in izražena pripravljenost obeh vlad prispevati k uvrstitvi Atlantske zveze.

Posebno pozornost so na razgovorih posvetili problemu Sredozemlja in Balkanskega polotoka ter izrazili zadovoljstvo, da je bil problem Cipra rešen ob spoštovanju demokratičnih načel. Sporočilo nadalje naglašava, da so med obiskom grškega premijera

Gospodarski odnosi z ZSSR

Moskva, 12. jul. (TASS). Prvi namestnik predsednika vlade Kossigin je sprejel danes v Kremlju generalnega direktorja Jugoslovanske investicijske banke Avgustina Papića in njegove sodelavce. Razpravljali so o gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in

jo vodi namestnik predsednika Prezidijskega Organov. Delegacija bo sodelovala na glavni proslavi 550-letnice Grünwaldske bitke.

REVIZIJA INVESTICIJSKIH PROJEKTOV

Varšava, 12. julija. (Tanjug). Poljski ministrski svet je sprejel dekret o reviziji investicijskih načrtov za obdobje 1961-1965 ter o ustanovitvi partijsko-vladne komisije, ki bo koordinirala in nadzorovala revizijo skupaj s predsedniškimi planske komisije. V omenjenih letih bodo znašale skupne investicije 560 do 565 milijard zlotov, ali 20% nacionalnega dohodka, in bodo torej za 60% višje kot v letih 1956 do 1960. Največji del vseh je namenjen industriji.

CIPER

RAZPIS VOLITEV ZA USTAVODAJNO SKUPŠČINO

Nikozijska, 12. julija. (AFP). Ciprski guverner Foot je objavil dekret, po katerem bodo volitve za ustavodajno skupščino nove republike 31. julija. V volilnih enotah, kjer število kandidatov ni večje kot število poslancev, ki jih bo enota volila, volitev ne bo.

## NOVICE S PETIH CELIN

## TURČIJA

PRED RAZGOVORI O PRISTOPU K SKUPNEMU TRGU

Ankara, 12. julija. (AFP). — Turška vlada je objavila izjavo, v kateri je rečeno, da bodo njeni zastopniki kmalu začeli razgovore s skupnim evropskim trgovim o pristopu Turčije. Izjava prav tako poudarja, da si Turčija zelo prizadeva odpraviti državno gospodarstvo, finance in trgovino. Izjava na koncu izraža prepričanje, da bi združitev Turčije s Skupnim trgovim pomagala v razvoju njenega gospodarstva, zlasti pa industrije.

## VELIKA BRITANIJA

STAVKA PRISTANISKIH DELAVCEV

London, 12. julija. (AFP). — Pristaniskim delavcem so se pridružili sinoči še delavci v pristanišču v Glasgowu, kjer čaka trenutno 7 ladij na raztovarjanje. Stavka pristaniških delavcev v Liverpoolu in Glasgowu je bila organizirana brez podpore Nacionalnih sindikatov. Prizadetih je več kot 20 ladij, ki so zasidrane v obeh pristaniščih. Delavci zahtevajo po-

višanje plač in zmanjšanje delavnega tedna na 44 ur. Pričakujejo, da se bo stavka razširila tudi na londonsko pristanišče.

## KENIJA

ARETACIJE V NAIROBIJU

Nairobi, 12. julija. (AFP). — Med večerajšnje racije, ki jo je organizirala policija, je bilo aretiranih 60 črncev z obtožbo, da so simpatizirali gibanja Mau-Mau. Oblasti so sporočile, da bodo vse aretirane postavili pred sodišče.

## JAPONSKA

KIŠI DANES ODSTOPI?

Tokio, 12. julija. (Reuter). — Japonska vlada se je odločila, da bo v četrtek odstopila. Jutri bo vladna liberalno-demokratska stranka izvolila novega predsednika, ki naj bi zamenjal Kišida tudi kot predsednik vlade. Sedanji predsednik stranke in premijer Kiši je napovedal svojo ostavko že 23. junija, ko je začel veljati japonsko ameriški sporazum o medsebojni varnosti. Politični opazovalci v Tokiu menijo, da imata največ upanja za najvišji položaj v vladni stranki in v vladi sedanjí ministr za zunanjo trgovino

Hajato Ikeda in podpredsednik stranke Bamboku Ono.

KONGRES SEIZMOLOGOV V TOKIU

Tokio, 12. julija. (AFP). — Večerj se je začel mednarodni kongres seizmologov, na katerem sodelujejo znanstveniki iz večine držav. Na kongresu bodo izmenjali informacije o znanstvenih raziskavah na področju seizmologije. Razpravljali bodo tudi o najnovejših potresih, kakor tudi o uspehih pri projektiranju poslopj, ki se upirajo potresom.

## ZAR

FAVZI POTUJE NA IRSKO

Kairo, 12. julija. (AFP). — Zunanji minister ZAR Mahmud Favzi odpotuje jutri na tridnevni obisk v irsko republiko. Zatem bo obiskal Madžarsko, kjer bo prav tako ostal tri dni. Favzi se vrne v Kairo 21. julija, ko se bo začelo zasedanje parlamenta.

## POLJSKA

OBISK DELEGATOV VRHOVNEGA SOVJETA SOVJETSE ZVEZE

Varšava, 12. julija. (Tanjug). Na povabilo Sejma je priselila v Varšavo delegacija Vrhovnega sovjeta ZSSR, ki



# Avstrija: Telovadba in politika

Dunaj, julija. — Uradni krogi v Avstriji tujim novinarjem sporočajo tako ne zamerljivo, kot se pišejo o porajanju nacizma v njihovi deželi. To je prav resna tema, ki jo goje v raznih visokih uradih — živčna, živčna jeza, ki jo močno podobno strahu, da je vse to res, o čemer pravijo, da ni. "Vse to je nepomembno, delo nekaj mladeničev, simp-likoznih kreslesterjev in gruppenführerjev, umiranih sence preteklosti!" To so klasični argumenti, ki jih po-časi tuji opozovalci dan na dan slišajo od časa do časa si tudi avstrijski časopisi sami, ki jim je najmanj od tega, da bi se bavili v opisovanju "na-činskih nevarnosti", ne morejo da ne bi spregovorili be-čeno o tej zadevi. Včasih tudi zelo resno spregovorili. Včasih so v tistih visokih ura-kih zadregi. Ne vedo, kaj bi. Včasih se srameni in poča-šujejo, da se — poznajo.

Tako se je pred dnevi pri-čelo o besedi vodilni dunaj-ski dnevnik "Neues Oester-reich". List, ki mu ni mogoče dati negativistične miselnosti: njegovi redakcijski sede drug-od drugem predstavljajo obeh-od obeh strank. List je koalici-ji, njegova politična linija je

v znamenju realističnega kom-promisa. Sredinski je in upo-števan. Ta, nad vsakim sumom vzvi-šen časopis, piše v svojem uvodniku dne 7. julija nasled-nje: "13. julija bi se naj v Grazu začel Zvezni telovadni zlet Avstrijske telovadne zve-ze" (Oesterreichischer Turner-bund). Da bi bilo vsakomur jasno, kakšen zlet, bo imelo to nemško slavje, so ga orga-nizatorji napovedali v preči-ščenem žargonu in na preizku-šeno širokoumni način kot "pregled nacionalnih sil". 15.000 telovadcev — bo torej maršira-lo v Grazu in kazalo preostali prebivalcem Vzhodne marke, kaj je prava "nemška zvesto-ba". In na drugem mestu: "Nismo pozabili vlogo, ki so jo igrali pred letom 1938 orga-nizacije, združene danes v "Turnerbundu". Bi se so, v prav-tem pomenu besede, legla na-cionalizma in pomočnice agresorjev, ki so Avstrijo uni-čili... In še: "Toda ali se ni-šo morda te organizacije spre-menile? Morda pa so odložile rjavo barvo, ki pri njih ni bila samo od telovadbe?... Branje katere koli številke njihovega lista "Bundesturnzeitung" nas pouči, da temu ni tako. Nalo-ga so ostale iste", piše na pr-mer list, ko se nostalgijo spom-inja zadnjih trzajev rajha. V decembru 1939, neposredno

fašističnimi napisnimi ak-cijami, je ta list pisal o par-tizanih in boriščih odpora kot o "smrdečem podzemlju" in "iz-mečku človeštva". Le kje smo nekoč te besede že slišali...?

"Oesterreichischer Turner-bund" je kotim naslednjek nekdanjega "Deutscher Tur-nerbund". V prvi republiki je ta organizacija imela eno samo nalogo, namreč pod masko te-lesne vzgoje vplivati na mla-dino v nemško-nacionalnem smislu. Vsi voditelji Turnerbunda, brez izjeme, so postali po okupaciji Avstrije bolj ali manj visoki nacistični funkcionarji. Po letu 1945 seveda ni bilo niti misliti na oživitve te organizacije, vsaj pod starim imenom ne. Brž ko so štiri za-vezniške sile zapustile državo, so se pa spet zganili. Kot na primer "Turnerbund" in koroskim Slovincem predobro znani "Schulverein Südmärk", ki je bil na novo ustanovljen komaj štiri dni po podpisu Državne pogodbe, je tudi Turnerbund spet zbral svoje sile. Ker po-ustavi ni drugače mogoče, si je izbral zdaj kot epitetom "av-strijski" namesto nemški — z očitnim namenom, da se tokom let na miren način vrne k staremu naslovu. V nekate-rih manjših krajih, kjer oko notranjega ministristva včasih tudi kaj spregleda — kot na primer v St. Jakobu v Rožu

## SIR ROY filozofira

Sir Roy Welensky, zvez-ni premier Federacije Ro-dezije in Njase v Srednji Afriki, je dejal, da so ma-tične dežele, ki so zapustile svoje položaje v Afriki, ne da bi prej pripravile svo-je "varovance" za "odgo-vorno" vladanje, zagrešile "politično goljufijo".

"Ne verjamem, da bi mo-gel kak odgovoren evrop-ski upravljavec verjeti v podelitve neodvisnosti dru-gemu, če dezertira in pusti narod z ohromljenim go-spodarstvom, brez kapitala in brez izkušenih admini-stratorjev", je dejal Sir Roy Welensky. "Civilizaci-je ni mogoče prenesti na ljudi, treba si jo je zaslu-žiti".

Neodvisne države se bo-do morale kmalu prodati vevsilu, ki jih bo voljna izvele iz kaše, in do to prodaje bo prišlo za ceno neodvisnosti. "Ne vem, kdaj se bo to zgodilo. Mor-da celo čez 25 let, toda dvomim, zakaj sovjetski politični stroj se pomika počasi, a zanesljivo, in je dosegel že precejšnje uspe-she pri svojem prodiranju na afriško celino".

Sir Roy Welensky je kri-tičiziral kolonialne države, ker mislijo, "da imajo opravka z Evropejci črne polti, ne pa z Afričani, ki so izredno zaostali in po-polnoma nevarni zrelih političnih ustanov zahod-nega sveta".

Po mnenju rodezjskega premiera danes sonce za-haja nad demokratičnimi ustanovami na afriški ce-lini. Osebnost upa, da bo to sonce spet vzšlo. "Toda marsikaj se bo zgodilo, preden se bo to izpolnilo. Kakor sem dejal, bo čez deset let "Union Jack" (britanska zastava) vihral samo še nad Federacijo".

Ali ste pripravljene sta-viti, sir Roy?

## ZADNJI DOGODKI doma in po svetu

### Pomoč OZN Kongu

Kongoška vlada zahteva prihod ameriških vo-jakov, vendar so ZDA pripravljene poslati svoje čete le na priporočilo Združenih narodov

Leopoldville, 12. jul. (AFP). Kongoška vlada je zahtevala prihod 3000 ameriških vojakov v Kongo, kjer naj bi bili po-poveljstvom skupnega štaba varnostnih sil Belgije, Konga in ZDA. To zahtevo so sprejeli na sestanku vlade, ki sta mu prisostvovala tudi podpredse-stnik Gizenga in zunanji mini-ster Bomboko. Navzoča sta bi-la tudi belgijska ministra Schryver in Van der Meersch-ter belgijski veleposlanik v Kongu Van den Bosch.

Iz Washingtona poročajo, da je ameriški obrambni minist-r Gates danes izjavil, da ZDA proučuje možnost, da bi po-slale v Kongo dve četi pehote, ki sta stacionirani v Zahodni Nemčiji. Po njegovih besedah bi bil izključen cilj teh enot nuditi pomoč ob evakuaciji ameriških državljanov. Pred-stavniki State Departmenta pa je izjavil, da niso točna poro-čila iz Leopoldville, po katerih je ameriški veleposlanik v Kongu načelno sprejel zahte-vo kongoške vlade, da bi po-slali tja ameriške čete. Iz uradnih ameriških virov se je zvedelo, da bodo ZDA posla-le svoje čete v Kongo samo v okviru akcije, ki bi jo pripo-ročili Združeni narodi, ker "niso mogli izvajati enostranske akcije".

Ameriški zunanji minist-er Herter ni odpotal v Kanado zaradi položaja v Kongu. Predvideno je bilo, da bi Her-ter poleg obrambnega mini-stra Gatesa in finančnega mi-nistra Andersona v Kanadi prisostvoval sestanku kanal-sko-ameriške komisije za ob-rambo.

Generalni sekretar OZN Hammarskjöld je nocoj v New Yorku sporočil, da bo v Leopoldvillu takoj odprl biro za tehnično pomoč OZN. Ta odločitev je bila objavljena po sestanku Hammarskjölda z voditelji delegacij Etiopije, Librije, Gane, Sudana, Libije, Gvineje, Maroka, Tunisa in Združene arabske republike. V poročilu generalnega sekre-

tarja niso navedene podro-bnosti o pomoči Kongu, vendar se v krogih, ki so blizu pred-stavnikov afriških dežel, po-udarja, da namerava Ham-marskjöld poslati ljudi za ci-vilno administracijo, ki bi po-magali vladi pri vzdrževanju reda, ne pa vojaške strokov-njake, ki bi reorganizirali kongoško armado.

Bruselj, 12. julija (AP). — Predsednik belgijske vlade El-skens je objavil danes, da je položaj v pokrajini Tisvika, Mekerka, Kikvita in Luluabur-ga v belgijskem Kongu še ve-dno napet. Po njegovih besedah se nadaljuje evakuacija evrop-skega prebivalstva iz Luluabur-ga.

Uradno belgijsko poročilo pravi, da se še vedno nadalju-jejo pogajanja belgijskih mini-istrov Schryverja in Van der Meersch-ter članov kongoške vlade o posredovanju belgijskih čet zaradi obnove reda.

Belgijska vlada je razpravl-jala dopolnje o možnostih za posredovanje med vlado Konga in predsednikom vlade kongo-ske pokrajine Katange Combe-jem, ki je to pokrajino razgla-sil za samostojno državo in za-hteval gospodarsko unijo z Belgijo.

Elisabethville (Katanga), 12. julija (Reuters). Belgijski pol-kovnik Weber, ki ga je pred-sednik Katange Combe včeraj imenoval za poveljnika oboro-ženih sil Katange, je danes sporočil zastopnikom indus-trije in trgovine, da mu je bel-gijski minister za obambo Gil-son sporočil, naj bo na razpo-lago Combeju. Po Webrovi iz-javi prihajajo v Katango bel-gijske čete z vojaškega opori-šča Kamina.

Belgijski padaleci stražijo vsa važnejša javna poslopja, žele-znico in letališče v Elisabeth-villeu in je obnoven red, kakor poročajo. Belgijci se svobodno gibljejo po ulicah, trgovine ka-terih lastniki so Evropejci, pa so ponovno odprte.

### Kaj sodijo poznavalci razmer

Tunis, 12. jul (Tanjug). Ne-miri v Kongu, dramatična po-ročila, ki prihajajo od tod in negotovost okoli dogodkov iz-živajo upravičeno vznemirje-nje med politiki Magreba. Kolonializem po svojem umi-ku nikoli ne opusti priljubljenosti, da ne bi izval anarhije in pokazal dozdevno nesposobnost domačih ljudi za upravljanje samih sebe — piše tuniški "Al Amale". List pripominja, da so vse države, ki so bra-nile svojo neodvisnost, šle skozi podoben položaj, kakr-šen je zdaj v Kongu.

Vesti iz centralne Afrike in komentarji dogodkov, ki se tam odvijajo, govore, da je glavni povod za sedanje ne-mirne nezadovoljstvo evropskih kolonialistov zaradi neodvis-nosti Konga.

Kot simptomatičen poskus omenjajo pri tem ločitev pokrajine Katange od Konga. Zagovorniki oцепitve Katan-ga ne delujejo neposredno, marveč preko federacije Ro-dezije in Njase, pri čemer rodezjski premier Roy We-lenski neprestano demantira, da bi imel namen anektirati Katango, veliki finančni mo-nopoli pa ne skrivajo nade v možnost ekspanzije v ta del Afrike. Dejstvo, da je rode-zjska vlada dala evropskim beguncem iz Elisabethville transportna sredstva in letala, opozarja na zainteresiranost Rodezije za oцепitev Katange.

### Macmillan v Spodnjem domu

London, 12. jul. (Tanjug) — Predsednik britanske vlade Macmillan "ljub protestom ovozvišnih poslancev ni hotel dati obvestil o poletih ameri-skih izvidniških letal z oporiš-č v Veliki Britaniji. Dejal je, da nikoli ni bila praksa, da bi o takšni stvari razpravljali v parlamentu. Macmillan tudi ni hotel komentirati včeraj-šnje sovjetske protestne note, ampak je le dejal, da vlada nito proučuje. Na vztrajna vprašanja poslancev je Mac-millan dejal, da so se ZDA in Velika Britanija vedno posve-čevale o uporabi oporišč. "Včasih so bile tudi napake, ker naravno morajo biti, ven-dar pa imamo posvetovanja in sporazume o operacijah, ki se nam zdijo nujne, kolikor sploh mora obstajati nuklearno or-ožje za zastraževanje in kolik-or moramo vzdrževati njego-vo vrednost in moč," je dejal Macmillan.

### Kaj pravi Pariz o sestrelitvi letala?

Pariz, 12. jul. (Reuters). — Predstavnik francoskega zu-nanega ministristva je danes sporočil, da sovjetska obraz-ložitev o sestrelitvi ameriške-ga letala RB-47 ni prebrala francoske vlade, da je bilo le-talo nad sovjetskimi teritorial-nimi vodami. Francoski pred-stavniki je na tiskovni konfe-renciji izjavil, da v sovjetski protestni noti ni dokazov o položaju letala v trenutku, ko je bilo sestreljeno.

### Piva predstava pod platineno streho

Ljubljana, 12. julija. No-coj je bila pod platineno streho v Tivoliju predstava cirka "Cen-tral" iz Beograda. V dve uri tra-jajočem programu je nastopila vrsta domačin in tujih aristrov, akrobatoev, komikov in nekaj druzetih zivali. Naj omenimo drzen nastop akrobatoev Slave in Laze, prikupek psikov dre-serja Bauerja, spretnega kolear-ja — na enem samem kolezu. Alfontza, ki so nastopili med dru-gimi v prvem delu programa; pa mojstra Percana, ki je vrtel hkrati kar za krobnik in obenem še žongliral. V drugem delu spo-redila sta bili zelo dobri tisti ak-ro, batinji sestrji Alina in Eva ter Aneta Varga, ki je nastopila na zici (je kolegom in nato držala steno na eni roki). Med posame-nimi točkami sta nastopila z bolj ali manj posrečeni salami in komika David in Kiki.

## Madžarska: Premalo svinine

BUDIMPEŠTA, julija. (Poseben dopis "Tanjuga"). Budim-peštanske mesnice niso več tako bogato založene kot pred nekaj meseci. Pravzaprav primanjkuje le en artikel — svinj-sko meso, ki pa je zaradi strukture in navad v prehrani tam-kajšnje prebivalstva bistvenega pomena. Svetu dobro znana madžarska kuhinja sloni prav na svinjskem mesu in masti in je razumljivo, da gospodinja, ki gre jutraj na trg, obrača hrbet mesnici, v kateri je na primer dovolj govedine, ter mimogrede razglasa, da ni mesa.

Na ni svinjskega mesa, kra-tkočasno redčijo, da ni: esat. Tako je prišlo do položaja, da uradno nasiljavo prehodno primanjkanje mesa?

Madžaki kažejo, da je potroš-niški mesa v zadnjih letih občut-no narasla. V letu 1950 je na prebivalca ppadlo 34,3 kilo-gramov, v letu 1955 nad 37 kilo-gramov, a lani kar 45,7 kilo-gramov mesa na prebivalca. Poročanja v prvih mesecih let-skega leta pa že presegla lan-jeva. Če upoštevamo, da je s povprečnim potrošnikom pred-mena narasla potrošnja svinj-skega mesa, je očitno, da je bi-lo malo predno oskrbo, zato so bili malo s povečanjem šte-tila svinj.

Toda statistike kažejo, da so števila nastale prav zaradi na-časnega zmanjševanja števila svinj v zadnjih mesecih. Letos mar-č je bilo v vsej državi kakih 1.500.000 svinj, in to je za 900 tisoč manj, kot istega meseca lani. Število svinj letos je na 1.400.000, kar pred dvema letoma, to pa so ocenili kot ne-primerno zaradi potrošnje, ki je medtem povečala. Kar zadeva možnost za bolj-še oskrbo z mesom, povzroča največ težav pomanjkanje ple-menskih svinj. Po podatkih je bilo plemenskih svinj za kakih 100 tisoč manj, kot lani. Zakaj to položaj? Lani — se odgovor — so kmetje, ki so pripravljali, da se bodo ukvarjali počivam za vstop v za-vezanje, neumljenji, klasi svo-je svinje, med njimi tudi ple-menske, ne da bi se ozdrili na-časnega, ne da bi tako ravnanje ko-ričilo za narodno gospodarstvo in razvrednotilo tudi zanje.

Madžarska, posebno nove, ki so na skrb živinorej, niso imeli niti lani niti letos ure-jenih svojih materialnih zaved in jih potrebna sredstva za vzdrževanje živine. Lani in letošnje so na vsa moč zidali hle-bišča, postavljali ograde in kur-čine, toda položaj se ni bistve-no spremenil, čeprav je bilo marsikaj skrajšano. Presežek živine, ki so jo morali kmetje predati združbam, niso vedeli, kam dati. Grozila je nevarnost, da bi propadel še ta fond go-ved in svinj in o kakšnem hi-šnem napredku v sedanjih okoliščinah ni bilo niti govora.

V takem položaju so ske-letni spremeni predloži o vzdr-ževanju živine na običajnih za-vezavah in izšla je posebna uradna, ki pravi, da lahko ne-odvisno na zadržana pravila vsak državljan redi letoko svinj in goved živine, kolikor jih lahko takmi. To se sicer nanaša sa-mo na zadržje, ki so bile usta-ovljene lani in letos in pri ka-terih niso zadržili skrajnih hle-bov in ograd, toda takšnih za-držev je še zmerom največ.

Ni važno načelo, važno je, da je "meso" — to je goved, ki je danes skrajni pri prizade-vaanju za intenzivnejši razvoj živinorej — z materialnimi razpodbudami za združevanje. Odstop od doslej veljavne pravila, da lahko zadržniki na svoji običajni redi samo ple-mensko svinjo in pujske, so dopolnile nove oblike glede nabave plemenskih svinj in ko-

sklenejo pogodbo z državo o prodaji svinj, in to po ceah, ki niso nič manjšje od tistih, po katerih zadržje prodajajo svin-je.

Prve izkušnje pri izvajanju teh novih ukrepov kažejo, da se kmetje začnejo spet zani-mati za svinjerejo. Čedalje več-je je število tistih, ki prevze-majo plemenske svinje v rejo. Pričakujejo, da bo letošnji plan o pomlajevanju plemenskih svinj za kakih 100 tisoč svinj v celoti izpolnjen.

Miloš Corović

## Brazilija: Velemestne luči in hrup

Rio de Janeiro, 11. julija. (Poseben dopis "Tanjuga"). — Razen prijateljske tekme s Čilom v korist tistih, ki jih je prizadel potres, tu prejšnji me-sec ni bilo pomembnejših no-gometnih srečanj, vendar je po mestu "Brazilija" vervalo po-kanje petard. Brazilci imajo radi bučnost. Tudi svetniki ni-šo varni pred tem. Dneve sv. Antona, Janeza in Petra so spremenili v na pol poganske slovesnosti, v dneve, polne ve-selja in hrupa.

Po dvoriščih kurijo kresove, ulice so pregrajene z zelenimi kljumi in spremenjene v ljub-ke odre in vsi, stari in mladi, se zabavajo s pikanjem in og-njemeti. S starih in iz oken se usipa dež raznobarnih žare-čih zvezdic v jasno noč, pisa-ni razsvetljeni lampiončki se poglanjajo proti nebu, odmeva-jo "žabice" in "bombee", temo režejo bleščeče vijuge...

Kakšen delež imajo pri vsem tem svetniki, ki smo jih ome-nili, nihče ne zna natančno po-jasniti, vsi so pa zelo veseli. Razen karnevala so te sloves-

nosti edini dnevi kolektivnega, občega veselja, dnevi, ki se ostro razlikujejo od vseh dru-gih dni v letu brez prave za-bave in v katerih razbujavajo enolično in pogosto mučno živ-ljenje poleti samo kopališča, vse leto pa kino dvorane.

Te slovesnosti v Rio so lepe, čeprav kronisti tega mesta tr-di-jo, da so bile nekaj še do-sti dosti lepše. Zalujejo za ti-sinčast čas, ko je bil Rio še preprežen z vzdušjem vaške idile, ko so po vrhovih in na malih poskupih med gospo-dskimi hišami plesali okoli ogn-jev — so fantični dosti svo-bodneje tekali — bleščočimi se zmagji. Zelenje čedalje bolj izrinjajo nebotičniki, nedolž-no lirčno igro ognjemetov pa čedalje bolj zamenjujejo ogu-šujoči hrup petard, se pritožuje-jo stari in pravi-jo, da so vse te spremembe znamenje časa, ki v njem živimo — od-mev oglušujočega bobnenja ra-ketnih letal, bomb in dina-mita...

Kot navadno muči kroniste neozdravljivo domotožje po "starih dneh". Ko pa že govo-rimo o letalih in dinamitu, pa si oglejmo drugi, prav nič ve-seli del te kronike Rio de Ja-neira.

Dopotovati v Rio iz katerega koli kraja Brazilije z letalom ima razen vseh drugih še ne-ko posebno prednost. Letalo vas namreč pripelje čisto v središče mesta. Poslovnemu človeku sploh ni potreben tak-si, da bi dospel do pisarne ali do prvega hotela. Že precej zdavnaj so enega izmed mno-gih granitnih bregov v Rio de Janeiru zrasli z zemljo, z njegovimi stenami so nasuli obalo zaliva Gvanabara in prav na dohodu v poslovni del mesta so napravili pravo-koten jezicek v morje, na ka-terem so zgradili zelo sodobno letališče za krajevni zračni promet.

Se do pred kratkim je bilo to letališče mestni ponos, za-dnji čas pa ga preklinjajo. Še eno potniško letalo s 55 pot-niki in člani posadke se je ru-snilo v morje, namesto da bi se spustilo na letališče. Nihče izmed ljudi v letalu ni ostal živ.

Kar pa zadeva dinamit, je pred kratkim zares eksplo-diral, in sicer 72 km od Ria de Janeira. Vse se je zgodilo v slogu "filmov z divjega za-hoda". Celotnega inega fona ni manjkalo, takega, s kakršnim režiserji v Hollywoodu izda-lajo naredbe igralcem in sta-tistom. Tokrat je pa megafon uporabil vodja razbojniške to-ple, ko je poveljaval svojim ljudem, ki so napadali vlak.

To ni bil navaden vlak. Kompozicija je imela samo lo-komotivo in star vagon, v ka-terem so peljali plače za de-lavce na bližnjem železniškem gradbišču. Razbojnikli so z di-namitom vrgli v zrak tirnico, začeli streljati na osebe s pu-skami, naskočili vagon s čr-nimi krinkami na obrazih in spet izginili, s seboj so pa od-nesli več kot 80 milijonov di-narjev.

Po dveh tednih zasledova-ja, v katerem so sodelovali policaji iz treh brazilskih drž-av in helikoptirji vojaškega letalstva, so se vrnili zasle-dovalci praznih rok.

"Čas" so kradli kokiši, p-minil nepovratno. Napredoval-i smo. Zdaj imamo že same gangsterje! Je vzklilnikl ede-ri-izmed kronistov in ponovno vzdihnil za nekdanjo na pol-vaško idilo. Jaka Alnoli



V ZDA je v polnem teku volilna kampanja za predsedniške volitve, ki bodo dale državi novega predsednika. Po mnenju opozovalcev se bo boj za predsedniško mesto bil med senatorjem Kenne-dyjem (demokrat) in podpredsednikom Nixonom (republikanec). Toda konvencije strank so muhaste in prav lahko se zgodi, da boša kandidata čisto druga. Mož, ki so voljni prevzeti vodstvo države, ne manjka ne eni ne drugi strani... Na sliki je prizor z neke newyorške ulice. Plakat je le propaganda za čimvečjo udeležbo na volitvah, ne glede na strankarsko pripadnost. Kandidat na skrajni levi, Humphrey, je že povedal, da ne bo kandidiral, osel v sredini pa je le simbol demo-kratske stranke.